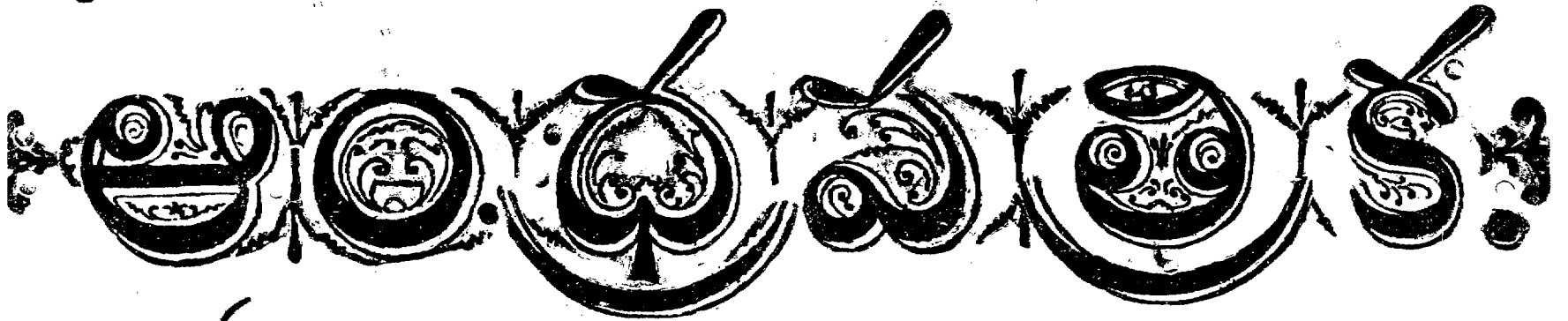

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడిచిపెట్టక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 29-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

No. 50
సంచిక ౫౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఁడును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగింపును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జీవామున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

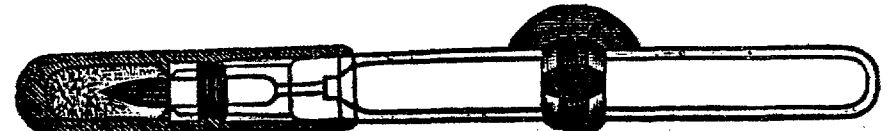
దక/—నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీది మదరాసు.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!
మీ సుకస్థమైన రెండురంగుల పెద్ద
రకము నోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము
క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపినవారికి ఇనా
ముగా పంపబడును. 191
Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta

బడికిపోవు పిల్లల తండ్రుల
కొక వరప్రసాదము
మా "ఎమట" పుకలకు లైట్ చూడునుండి
ఓడ కడచేసినవ పకులనే పగలవు. 1
ఈ దిగుర తెలిపినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.
Messrs T. H. Khanna
21, Linga Chetty Street, Madras.

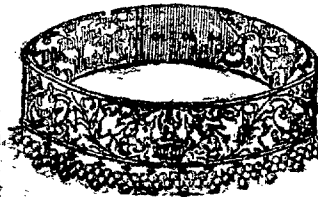
వెల్లింగ్టన్ సినిమా
24.5.24 తేది శనివారమునుండి 30-5-24 తేది కుక్ర
వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6-15 దినమునకు రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15
గంటలకుకూడ యూనివర్సల్స్ ట్యువెండసు సిరియల్ డి
డేనియల్ బూని అద్భుత ధైర్యసాహసకృత్యములు
గల చరిత్రాత్మకకథ ఉపకథలు 1, 2, 3, మొదటివాంము - 6
భాగము. ఫ్రెడ్ థాక్ యూనివర్సల్స్ గేట్ బాక్సింగు సిరియసు
ది లెడర్ ఫువర్స్ ఇంటర్ నేషనల్ హ్యూను డి కామిక్ కూడ
చూపబడును.

నెల్వ ఫిల్లింగు "ఆ గేట్" ఫ్రంట్స్ వేనా

పోకాల్స్ వెన్ క్రమంచునునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆగేట్" కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొద
గు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడిక్కడ మన హిందూజీవనమునకు కూడ మిక్కిలముగా జవాదర చేయ
బిందుచున్నది.
సావారణమయిన "ఆగేట్" కలము 2957
మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టాళి బయలు "ఆగేట్" గాఢాపాళి నుకయోగించుట యద్భుతమగు నూతన
విధానము. ఒకతొలి సిరాలో ముంచినయెడల అందు నిమిషములకంత చక్కగా వ్రాయును.
మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

నమ్మక మునకు ప్రసిద్ధి చెందినది
చేతిపట్టెడలు, లేక నాగవత్తులు
వీటిని పాతికాపక అంగుళము మొదలు మాప్పాతిక అంగు
ళము వెడల్పువరకును, 6—14 సవరముల వరకును యే మోస్త
రులో కావలసినను చేయవచ్చును. చేదారం సహా మజూరి
ర్పు. 25—35 వంకు గలదు. మోస్తరు, పనితరము వీటిని
అనుసరించి సవరములు, మజూరి నిర్ణయించ బడును. సవర బుగారుకు పూచీ యివ్వ
బడును. 172 ఫుటల మా అందమైన క్యటలాగు ధర రు. 1-0-0.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులలో తయారగుచున్న బనీ
నులు, హిందూదేశపుమిల్లు నూలులలోనున్నా, ఖిద్దరునూలులలో
నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, నకల మైనవట్టువున్నా;
ప్రత్తి, వగైరాధారములలోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, వీదసాదలకు, వీలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చొక్కగా యేర్పాటు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.
వర్తకులకు (హోలుకేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ట్రాప్టులకు, చాలా హైపారవీళ్లు కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు
తెలియగోలినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ రు 6-0-0
మానేజరు:— ఆంధ్రహోజీరీమిల్సు,
బెజవాడ, దక్షిణాంధ్రము.

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును ములభముగా చికిత్సచేసేగోన దగిన
600 యోగములు గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి 1-4-0 రి. పి. ఆ 6
ఆయుర్వేదచరిత్ర:— వైద్య, ఆరోగ్య, శారీర, విషు
గుణ, చికిత్స మొ॥ వ్రాయబడు వైద్యశ్రుతిక. సం॥ చందా,
రూ. 2-8-0, మాదిరి యుచితము. 2
3. పి. అందు కో, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

మదరాసు కార్పొరేషను సమావేశము

మదరాసు కార్పొరేషను సభ సమావేశము నిన్న సాయంత్రము రిపబ్లికన్ హాలులో టియమలస్ గేగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. కమిషనరు బోగుగారు 22 గురు సభ్యులు హాజరైరి. ప్లాండింగ్ కమిటీవారి శిఫార్సులు ముందుగా చర్చింపబడెను.

కార్పొరేషను పాకీవాండ్లు

పాకీవాండ్ల కొనగబడిన సౌకర్యములు ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి అమలు జరుగునట్లు సభవారు తీర్మానించిరి.

మోటారు లాఠీలను (ట్రాక్టరులు) వెనుక నాలుగు బండ్లను యీడ్వగలంత పెద్దవి యా 14,080 చొ॥ న రెండు ఒక్కొక్కటి యా 2,490 చొ॥ 4 వెనుక నీడ్వగలను బండ్లను యా 19,265 ఒక సెంటిమెంటు బండిని గొనవలెనని ప్లాండింగ్ కమిటీవారు జేసిన శిఫార్సు అంగీకరింపబడెను.

నల్లముచేయుటకు లైసెన్సు

3 సాయిల్స్ పై నల్లము తయారుజేసి విక్రయించువారి వద్ద యా 1 రుసుము అంతకు యెక్కువ సాయిల్స్ పై నల్లము తయారు జేయువారివద్ద యా 2 చొ॥ రుసుము పన్నులు వేయవలెనని ప్లాండింగ్ కమిటీవారు శిఫార్సుజేసిరి. వీరందరికి ఉచితముగా లైసెన్సు నీయవలెనని సభవారు తీర్మానించిరి.

మాకీ తోటలు

మాకీతోటలను టౌనుప్లానింగ్ బ్రష్టునందు మదరాసు నగరావరణలో చేర్చుకొనుటకు కమిషనరుగారు యెట్టి ఆభ్యంతరములేదని డెక్లెరింగ్ చేసిరి. కాని యీ మాచనను బ్రష్టువారు అమలు జరుపలేకుండునని గావున ప్లాండింగ్ కమిటీవారు శిఫార్సు జేయలేదు.

ఆ స్థలమునందు ఆరోగ్యపరస్థితులు దీపములనుపాపము సరిగా జరుగుట లేదనియు, ప్రస్తుతము ఆర్కాటురాజు గారియాధీనము నందుండుటచే ఆయనమరమ్మతులు జేయకున్నను దావా తెచ్చుటకును యెవరికిని అధికారము లేదనియు డా॥ నల్లేశుగారు ఆక్షేపించిరి. కె. పి. దేశికాచారిగారు ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి బ్రష్టువారిలను యెట్టి మరమ్మతులు జరుగవనియు కార్పొరేషను వారికి తీసుకొనవలెననియు యెన్నదని జెప్పి ఆర్కాటు రాజుగారు మరమ్మత్తు జేయింపకున్న కేసు జేయవచ్చుననియు డెక్లెరింగ్ చేసిరి. కమిషనరు చేయగలిగినంత సహాయము తప్పక జేయవలెనని అభ్యర్థించు నుడివెను.

ఆ స్థలమును టౌను ప్లానింగ్ బ్రష్టులో చేర్చుకొనవలెనని ప్లాండింగ్ కమిటీవారి శిఫార్సు ఆమోదింపబడెను.

సబు అసిస్టెంటు సర్జనులు

కార్పొరేషను ఉద్యోగము నందున్న సబు అసిస్టెంటు సర్జనుకు ఇంటి అద్దె ఆలవెన్నుకొనడ జీతములోనే కలిపియున్న చుండవలెననియు నీక ముందు చేర్చుకొనబడువారికి ఆలవెన్ను ప్రత్యేకముగా నేర్పరపగొనవలెననియు తీర్మానింపబడెను.

ట్రాము కంపెనీకి స్థలము

మారు మార్కెటు వద్ద కొంత స్థలము ట్రాము కంపెనీ వారికి రి యేండ్లవరకు అద్దె కిచ్చుటను గూర్చి దీర్ఘచర్చ జరిగెను. ఆ స్థలమునందు ఇల్లు కట్టినచో ప్రజలకు చాల యిబ్బంది కలుగవని డా॥ నల్లేశుగారు రసిరి. ఇల్లు కట్టినను యింక 10 అడుగుల స్థలము జనులు నడుచుటకును అభ్యర్థించు డెక్లెరింగ్ చేసిరి. ఆచోట రాకపోకలు బండ్లపాదావడి యెక్కువగా నుండుననియు యిప్పుడే రెండు ట్రాము లైసులు నడిచుటకు స్థలము చాలకున్నదనియు రోడ్డు వెడల్పు జేయవలసియున్నదనియు డా॥ మల్లయ్యగారు రసిరి. ట్రాముకంపెనీవారు గట్టునున్న యిల్లు రామస్వామిమదలియారుగారిసత్తముపట్టెతో లేక మారు ప్రాకారములోనో గట్టువలెనని నూచించిరి. ట్రాము కంపెనీ వారికి పెరియమెటు మం తెనమస్థ స్థలము గలదని శ్రీరాములు నాయుడుగారు నుడివెరి. పేదవారల సరుపాయమునకే అచ్చట ట్రాము కంపెనీవారు ఆసీను కట్టి నెంచెదని దేశికాచారిగారు రసగా మారు మార్కెటు ప్రాకారములోఫల ఆమోతము స్థలము గలదు, దానిని వినియోగింపమని మధన గోపాలనాయుడు గారసిరి.

ఈ నియము గూర్చి వేదోకసారి విచారించుటకు నిశ్చయింపబడెను.

ఎస్. వి. నారాయణాచారి బాలికాపాఠశాల

పై పాఠశాలలో అవసరమున ఉద్యోగల నియమించు విషయము చర్చకు దేబడెను. ఈపాఠశాలకు తానిచ్చినవిధాన

ము రద్దుజేసినదియు మరల భాయపరచినదియు ఎస్. వి. నారాయణాచారిగారు రెండులేఖల బంపిరి. కమిషనరుగారు వాటిని పరిశీలించి యితరుల నిర్ణయములను ముందు తన భన సహాయము రద్దుపరచినట్లు వ్రాసి యుండినను. ఇప్పుడు మరల భాయపరచుటచే ఆ నియమింప దలచిన ఉద్యోగులను నియమింప వచ్చునని సిఫార్సు జేసిరి.

ఇతర పాఠశాలలకు భంగము కలుగకుండ ఈ పాఠశాలను సాంకేతిక పాఠశాలగా నుంచవలె ననియు దానపట్టా యందు చందాదారుడు ఉద్యోగేతర ప్రేక్షకుడుగా నుండవలె నను మరతున కంగీకరింప వచ్చుననియు ప్లాండింగ్ కమిటీ వారు డెక్లెరింగ్ చేసిరి.

వ్యాపారావుగారు ప్రాథమిక విద్యయే యుండవలెనని కోరిరి.

ఆచోట ప్రాథమికవిద్య యెక్కువగా అవసరములేదనియు సాంకేతికవిద్యయే యెక్కువ అవసరముగనుక దానినే ఆపాఠశాలయందు నేర్పవలెనని రా. బి. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు డెక్లెరింగ్ చేసిరి. సాంకేతికవిద్యయే ఉంచినచో యిదివరకు గా వించిన తీర్మానమునకు విరుద్ధమునని సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు రసిరి.

ఈవిషయము విద్యకు సంబంధించిన ఉపసంఘమువారికి పంపవలెనని మదనగోపాలనాయుడుగారు సవరణప్రతిపాదించిరి. సభలో ఆమోదింపబడెను.

నంగీ పులేఖకులు

కార్పొరేషను సభ్యులలో నున్న పార్లమెంటు లైసిస్టులకు నీకముందుండి యా 25 జీతమియవలెనని ప్లాండింగ్ కమిటీవారు శిఫార్సు అంగీకరించబడెను.

ఇదివరకు తాత్కాలికముగా నియమింపబడుచుండిన పార్లమెంటు లైసిస్టులకు స్థిరముగ 75-5-100 రూపాయల జీతము, కార్పొరేషనుసభ్యులచర్యను వ్రాసికొనుటకు యా 15 అలవెన్నునిచ్చి యిరువురునియమింపవలెనని నిశ్చయింపబడెను. ప్రస్తుతమున్న యిరువురనే ఈ ఉద్యోగమునకు నియమించెదరా వారిస్థానే మరియిరువురు నియమించెదరు.

ఎన్నికనిబంధనలు

ఎన్నికల సమయమున అధ్యక్షుడుగానుండు ఉద్యోగి ఆక్షరజ్ఞుడనై ఓటరులవద్ద వోట్లను అభ్యర్థన విజంటుల సమక్షమున జరుగవలెనని డి. బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారి నూచనగూడ అమలుజరుపబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

ఏ జంట్లు కావలెను

బాగుగా స్థాపించబడిన ఒకలిమి టెడ్ కంపెనీకి వాటాలను కక్రవానుచేయుటకు మంచి అనుభవముగల ఏజంట్లు కావలెను. భరావతు కట్టవలెను, జయముగాండునట్టి వారలకు మంచిజీతము ఏర్పాటుచేయబడిన బత్తా యివ్వబడును. మరతులనుఅంగీకరించి ఏర్పాటు చేయబడినవారు లేజవాడలో ఏర్పాటుచేయుటకు కార్యాలయమునందుగాని లేక మద్రాసు కార్యాలయమునందుగాని లేక పాడో ఆఫీసునందుగాని భాయముగాఉంచబడుదురు. పూర్తివివరములకు ఒడంబడికకు తక్షణమే ఎనిమిది అణాలు తపాలాచిట్తో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

C/o "The Andhra Patrika" Post Box No. 212, Madras

మెన్దరిజము నేర్చుకొనుడు

మెన్దరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగ్, మెన్దరిజ సహాయమున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

విశ్రులముగ మర్మ రహితముగ గురువు లేకనే ఆ భ్యాస యోగ్యముగ రచింపబడిన సమ్మోహన గ్రంథము తక్కువ ధ్యా వ్యావకోద్దేశముతో వెల్లడించి

ఒక రూపాయకు

మాత్రమే అమ్ముడును. డి. పి. ఛార్జీ నాలుగు అణాలు అడ్రెస్:— మేనేజరు హిప్పటికో హోము, ఏలూరు.

సత్యమూర్తిగారి ప్రకటన

ఆలివరు ప్రభువుగారు సత్యమూర్తిగారికి వ్రాసిన లేఖను గూర్చి కామస్సు సభలో వచ్చిన ప్రశ్నలసంకల్పమున సత్యమూర్తిగారు యీ దిగువవేరిని ప్రకటించుచున్నారు: లేఖను స్వంత బాధ్యతపై ప్రకటించుటకు గల కారణములు 1 అలివరు ప్రభువుగారి వంటి ఉద్యోగులనుండి వచ్చు లేఖలు ప్రకటించుటకు సుద్దేశింపబడనిచో రహస్యము లేఖ యని వ్రాయబడును. అట్లు యీ లేఖపై వ్రాయబడలేదు. (2) ఈ లేఖయందలి అంశములు బహిరంగవిషయములకు సంబంధించినవి. ఆ యభిప్రాయమునే యిదివరకు ఇండియాకార్యదర్శిగారు ప్రకటించియుండిరి. (3) ఈ లేఖములు కేవలము ఉద్యోగరీత్యా జరిగిన తాను ఆలివరు ప్రభువుగారికి వ్రాసినలేఖ తనవద్దనఖలులేదుగాన ప్రకటించ బాలకుండినందుకు సత్యమూర్తిగారు విచారించుచున్నారు. అదిప్రకటించబడుట కాయన కెట్టిఆభ్యంతరములేదు. ఆయనలేఖలో ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునకు వ్యతిరేకముగా వ్రాయలేదుగాని ప్రత్యేకసంఘములనుబట్టి మంత్రివర్గముల నేర్పరుచుటకు అసమర్థులైతివనట్లు ఆయనకు జ్ఞాపకమున్నది తాను ఆలివరుగారిలేఖనుప్రకటింపబడి ఇండియాలోను ఇంగ్లాండులోను అభివృద్ధి మార్గముగోరువారలకు పరస్పరాభిప్రాయము కూల్యముగదురునదలంచెనేగాని లేరుగవర్ష మెంటునకుగాని ఆలివరు ప్రభువునకుగాని యిబ్బంది కలుగజేయ నుద్దేశింప లేదు. తెలియక అట్లుచేసినచో మనఃపూర్వకముగ పశ్చాత్తాపపడుచున్నానని ప్రకటించుచున్నారు.

సత్యమూర్తిగారి రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— కామస్సుసభలో ఆలివరు ప్రభువుగారు నాకు వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి రిపబ్లికన్ గారిని "సత్యమూర్తిగారు అతివాదపక్షములోనివారుగారా. ప్రభుత్వమువారు తమకు సహకారము జూపువారికి సహకార మొనర్చుట కెట్టి యభ్యంతరములేదు, అని ఆలివరుగారిట్లు జెప్పిరి" యని ప్రశ్నించిరి. ఇట్లు ప్రశ్నించిన నడవెట్లకు ఒకసంగతి డెలపనెంచెదను. వివిధవిషయ నాయకుడు డివెలరాగారినిగూర్చి జెప్పుచు లాయరుజార్జి ప్రభానమంత్రి తాను ప్రజలతో ప్రత్యక్షసంపర్కముగలవా తోనే సంప్రదింపక తీరదని నుడివెను. నేను ఒక సాక్షి వ్యక్తిని ఇండియను నేమనలు కాంగ్రెసుసభకు జెం, స్వరాజ్యపక్షమువాడను. ప్రజలతో ప్రత్యక్షసంపర్కముగల పక్షము కాంగ్రెసుశిష్యు వేరొకటిలేదని జెప్పగలను.

తంజావూరులోని అధికము పన్ను

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— అధికముజేయబడిన పన్నులను వ్యతిరేకోద్యమము తరపున యిం చుక ప్రచారముజేసి నేను తంజావూరునుండి నేడేవచ్చితిని. ప్రభుత్వమువారు 100 కి 25 చొ॥ హెచ్చింపబడిన పన్నును 18కి చొ॥ తగ్గించిరి. కాని యీ మాత్రము తగ్గించినచో మిరాసీదారులు సంతసింపజాలరు వారు టిరుగుబాటును మానజాలరు. ఇతర స్థలములలో నున్న కీర్తిగానైన తగ్గించకుండుట బాగులేదు. ప్రభుత్వమువారు ఖిలవంతముగా వనూలుజేసినగాని ఏ పీల్లిక్కు చెల్లింపకుండుట్లు మిరాసీదారులు నిశ్చయించిరి ఈ యేడు ప్రభుత్వవారు తమకు రావలసినది వనూలు చేసికొనగలుగుదురు. మిరాసీదారులు తమ ప్రయత్నములను చాల ఆలశ్యముగా ప్రారంభించిరి. ప్రభుత్వమువారులోపుగా తగిన సౌకర్యములు జూపకున్న ముందుసంవత్సరము యెక్కువవీక్షతో మిరాసీదారులు ప్రతి కూలోద్యమము నడిపెదరు.

అన్యతనరు ఖాల్సాకలాశాల

ప్రిన్సిపలు రాజీనామాచెన్ను

క్రొత్తగా నియమింపబడిన ఎనమండుగురు ప్రాధికారులలోను చాలమంది యితరరాష్ట్రములవారే.

కార్యసంఘసభ ముగియగానే ప్రిన్సిపలు ఆరంభాంగిగు గారు రాజీనామానచునే వ్రాసియిచ్చిరి. సో ఫెనరు హుకుం చందుగారిపుడు ప్రిన్సిపలుపనినిచూచుచున్నారు. ఇతరకలాశాలలకు వెళ్లుటకు ట్రాన్సుసరుదర్శిఫిట్లు నియ్యవలెనని 200 ఘంధి విద్యార్థులు ప్రిన్సిపలుకు వ్రాసిరి. (ఆ. ప్రె.)

వధ మాంధ గోరక్షణసభ

గుడివాడలో మే 26 వ తేదీ నిజగుట

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు, అధ్యక్ష కోపన్యాసములు

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు మ|| రా|| శ్రీ, కుసుమ వెంకట్రామయ్యగారి ఉపన్యాసము:- మహాజనులారా! గోరక్షణ హిందువులకు పరమపవిత్రమైనది. హిందువులు గోవులను మాతగా పూజించుచుండిరి. బ్రాహ్మణులు తమనిత్యకర్మానుష్ఠానమందు 'గో'బ్రాహ్మణేభ్యః సుఖినోభవంతు' అని అనుచును పఠించుచు నుండును. గోరక్షణ ఆర్థికముగా సర్వవిధముల మానవలోకమునకు ఉత్తమమైనది. ఏనాడు హిందూదేశము గోరక్షణమందు ఉపేక్ష చేసెనో ఆనాటినుండి మనదేశము అధోగతిపాలయినది. మనసంతానము దుర్బలమై క్రమక్రమముగా క్షీణదశనందును తుదకు దుర్బలత్వమునకు ఆయువుపట్టుయినది. మహాజనులారా పూర్వకాలమున రాజులు గోరక్షణకు బద్ధులై యుండెడివారు. తల్లి, దైవము, తర్వాత గోదేవతను పూజించుచుండెడివారు. పూర్వకాలమున ధాన్యమునకు బదులుగా గోవులనే మాద్యమం దెడివారు. ఇప్పుడు రాజాదరణలేకపోవగా గోవధప్రభుత్వము ఎంతమాత్రము మాన్పింపక ఉపేక్షవహించుచున్నది. ప్రస్తుత కాలమున మనదేశములో పాడిపంటలకు పనికివచ్చు పశువులన్నియు వధింపబడుచున్నవి. ఇతరదేశములకు విశేషభాగము ఎగుమతియబడుచున్నది. బహిరంగముగా పాడిపంటలకు పనికివచ్చు గోవులను ఆహారముపేరనో మతముపేరనో చెప్పి నంతమాత్రమున ఎట్టికీటులలేవు. మనదేశములో పశుసంపద అభివృద్ధికావలెనన్న ప్రజలు ఆరోగ్యవంతులై సర్వసుఖములు అనుభవించుటకు మనదేశము సర్వసౌభాగ్యవంతముగా నుండుటకును, గోరక్షణకు రైతులును, వర్తకులును పూనుకొనవలయును. ఈగోరక్షణ రైతులకు ఎంతెముఖ్యమో యితరులకును అంతప్రధానమైనది. సర్వమానవుడును యీ అతిపవిత్రమైన కార్యమునకు పూనుకొనవలయును. గోరక్షణకాలము ప్రతిచోటను నిలుపవలయును. రైతులు ఈగోరక్షణకాలము కావలసిన గ్రాసము ధర్మముచేయుట తమ విధియని తెలిసికొనవలయును. మహాజనులారా! అమెరికాదేశములో ఉత్పన్నమైన పశువులను పెంచు వారికి దొరతనము ఎట్టిప్రాత్యాహము నొసంగుచున్నదో మీరెరుగుదురా? ఉత్పన్నమైన పశువులను పెంచువారికి ఆదేశమున గొప్పగొప్ప బహుమతుల నిత్తురు. పాడిపంటలకు పనికివచ్చు పశువుల వధించిన గొప్పకీడు విధించురు. విశాలమైనపచ్చికబయల్లను, మహానదులకు వేలకొలది మైళ్లపర్యంతము గలిగి దేశమంతయు కనులపండువుగా దనరారుచున్న ఈభారతభూమి యందు పశుసమృద్ధికి నేడు మార్గములు కానరాకున్నవి. ఉడ్డుల పుటతోడనే వ్యవసాయదారులు పశువులను అరణ్యములకు లోలుదురు. అచట సగముచచ్చి కుప్పించి మరల కోతలయినవెంటనే యిండ్లకొచ్చును. గోమతయొక్క ఉపయోగము వ్యవసాయ దారులకుగాని ప్రజలకుగాని తెలియదు. మనదేశములో అన్న విక్రయము ధాన్య విక్రయము క్షీరవిక్రయము యీ మూడును మహాపాతకములు. యిప్పుడు విశేషద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టుదమన్నను ఉత్తమమైన పశువులు లభించుట దుస్సరముగా నున్నది. మనబిడ్డలకు క్షీరము దొరకక విదేశములనుండి వచ్చు పాలబుడ్లపై మనము ఆధారపడియుండు దినములు వచ్చినవి. మహాజనులారా! మీరందరూను గోరక్షణకాలము నెలొల్పి గోరక్షణకు కొంతనిధిని ఏర్పాటుజేసియు, దేశ సౌభాగ్యముపై తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాను. ఇందు విషయమై, ఆఫ్ఘనిస్థానము- కాబూలు అమీరులును, ఘనత పహించిన శ్రీహయిదరాబాదు వైశాఖమాసము మన దొరతనమువారికి మార్గదర్శకులై యున్నారని నిస్సంశయముగా చెప్పగలము. శీతోష్ణశీతులయందును, వైశాల్యమునందును, ప్రకృతిసంపదయందును, ప్రపంచములో సాటిలేక దశరాయున్న ఆర్యావర్తమున అన్నిటికిని కరుణైనది. మనబిడ్డలకు విదేశమునుండి పాలు తెప్పించుకొనవలసిన దుర్బలత్వమిది. సమృద్ధిగా పాలు, పెరుగు, మిగడ త్రాగి దారుణ్యవంతముగానుండెడు మనదేశము శరీర సౌష్ఠ్యనహింసనీతియందున్నది. కాననో మహాజనులారా! వెంటనే గోరక్షణకాలం నెలొల్పుడు. నేడు మన పుణ్యదేశమున మన సభ్యుడు శ్రీమాతా వామనచంద్ర నాయకు జాగీర్దారు పోరిని అగ్రాసనాధిపతిగానుండ బ్రార్థించుచున్నాను.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

అధ్యక్షులగు వామనరామచంద్రనాయకుగారి ప్రసంగము నం ద్వికిందిభాగములు ముద్రితములు:

సజ్జనపురుష పుంగవులారా! పూజనీయులైన విదుషీ మణులారా!

ధర్మజ్ఞాన

ధర్మజ్ఞానవిషయము చర్చించుచుండగా నాకిప్పుడు నా రైలుప్రయాణమునందు నాకుకల్గిన అమెరికాదేశపుశ్రీల పరిచయము నాకు స్మరణకువచ్చుచున్నది. నామిత్రులసహా నేను ప్రయాణమొనర్చుచున్న బండిలో తత్త్వజ్ఞానసంపాదనార్థము హిందూదేశమున కరుదెంచిన ఇరువురు అమెరికాదేశపు విదుషీ మణులుకూడ ప్రయాణమొనర్చుచుండిరి. ప్రసంగసందర్భమున వారు తత్త్వజ్ఞానమెచ్చుట ఏగురువునొద్ద నేవచేయుటచే లభించు నని పుచ్చుచేసిరి. సనాతనముగ ఆర్యమతగ్రంథములం దిది నిబిడికృతమైయున్నదనియు దానిని దెలిసికొని లాభముపొంద నశేషగలవారు సద్గురుచరణారవిందములయందు లీనమై అత్యంత శ్రద్ధాభక్తులతో నేవజేయవలయు ననియు దేశముయొక్క దౌర్భాగ్యములన అట్టిసద్గురువులసంఖ్య క్రిమముగా తగ్గుచున్నదనియుపర్యుత్తరమియబడెను. తత్త్వజ్ఞానమెచ్చుట విశాసము నొందనో, వ్యాసపార్వీకాదిపార్వీనీనముఖల శేషవిశిష్టల ము నికివట్టుయ్యెనో, స్వామి రామతీర్థ, రామకృష్ణపరమహంస, విశేకానందాది ఆధునిక తత్త్వజ్ఞుల కేవలసంపర మాతృభూమిగా బరగనో అచ్చట మహాపురుషులసంఖ్య తగ్గుటకు కారణ మేమై యుండవచ్చునని వారు కుతూహలమును గనబరచి దెలిసికొనగోరిరి. అమెరికాదేశము కేవలము భౌతిక భావములతో నిండియుండుటచే తత్త్వజ్ఞానాన్వేషణ మునకై హిందూదేశమునకు వచ్చితిమనియు, ఇచట సహితము ప్రాపంచిక సుఖానందములై యుండినట్లు గ్రహించి నీరాశగల్గినదనియు వారు తమవిచారమును బ్రకటించిరి. పూర్వమిదేశము నందు ప్రతి తనవుయొక్క ఉత్పత్తి సమృద్ధిగా నుండుటచే ప్రాణికోటికి అన్నవస్త్రాదుల చింత యావంతయు లేక భారతీయులు ఏకాగ్రచితులై ఆత్మజ్ఞానయందుతమకాలమునువనియోగించుచుండెడివారనియు వర్తమానకాలమున ప్రతివ్యక్తి అనుచినము సూర్యోదయము కాగానే తనకును దారాపుత్రాదులకును మధ్యాహ్నభోజన మెట్లు లభించునా యను చింతయందే నిమగ్నుడైయుండ ఆత్మజ్ఞానవిచారణ కవకాశ మెట్లు లభించుననియు అమెరికా దేశమునందు సర్వతోముఖమైన వస్తు సంపదయుండి అచ్చటి ప్రజలకు అన్నవస్త్రాదుల కేమియు లోపము లేకపోవుటచేత తత్త్వజ్ఞానసంపాదనార్థము దూర ప్రయాణమున కోర్చి మీరు హిందూదేశమునకు రాగలిగితి రని యుప్రత్యుత్తర మొసగబడెను. ప్రాపంచిక వ్యవస్థలనుండి విముక్తిగాంచునంతవరకు మానవ జన్మసాఫల్యమున కాధార భూతమైన పారమార్థికచింత కవకాశమే లేదు. కనుక నేదయాస్వరూప మగు కృతీయును ప్రాచీన ఋషీశ్వరులును ప్రాపంచికవ్యవస్థ కనుకూలమైన వర్ణాశ్రమ ధర్మములను నెలకొల్పి మానవజన్మదాయముయొక్క కార్యము లవలీలగా జరుగునట్లు అన్నివర్ణములవారి కర్తవ్యములను నిర్ణయించిరి. శ్రీకృష్ణ భగవానులు ఈ యుద్దేశ్యమునే దృష్టిపథమునం దుంచుకొని ఆర్థికశీతి బాగుపడునట్లు "కృషిగోరక్ష వాణిజ్యం వైశ్యం కర్మ స్వభావజం" యని భగవద్గీతయం దాజ్ఞాపించిరి.

గోరక్షణము

ప్రాచీనకాలమున గోసంపద ధాన్యసమృద్ధి వీనిని బట్టి యే భారత దేశీయసంపత్తు పరిగణింపబడుచుండె నను విషయము సర్వజనవిదితము. గృహ మేధులయొద్ద పశుగణము ధాన్యము ఎంత విశేషముగా నుండిన నంత శ్రీమంతులుగా లెక్కింపబడుచుండిరి.

వర్ణాశ్రమధర్మముల ననుసరించి గోగణమును పోషించు భారము వైశ్యులపై మోపబడినను ఇతర వర్ణముల వారందరూను గోరక్షణపరమకర్తవ్యముగా నెంచుచుండిరి. ఇదిభారతీయులకు తమ తమధర్మమైయున్నది. ఈయది అత్యంతసనాతనముగ

నార్యధర్మము. గోరక్షణము భారతీయులకు పరమధర్మముగా నేర్పడియున్నది. యజ్ఞయాగాదిక్రతువులయందు పాలు, నేయి, గోమయము మున్నగు వస్తువులు ప్రధానద్రవ్యములై యున్నవి. పంచగవ్యములకు ఇవియన్నియుముఖ్యము. పంచగవ్యముప్రాయ శ్చిత్తవిధి కవసరము. గోబ్రాహ్మణసంరక్షణ కృతీయులము ఖ్యుకర్తవ్యమై యుండెను. దిలీప విరాటాదునాదులు గోరక్షణ తత్పరులై యుండినట్లు పురాణములు ఘోషించుచున్నవి. గోరక్షణముకై వారు ఘోరసంగ్రామములు సల్పిరి. పురాణపురుషుడనియు, గీతాచార్యుడనియు పరమభక్తితో మనచే నారాధింపబడుచున్న శ్రీకృష్ణభగవానునియొద్ద తొమ్మిదివలతుల గోసంపద యుండెను. వారికభలయందు గోసంబంధములేని విషయమే కనబడదు. గోపాలపరవృత్తుడు గోపాలబాలుడను యన్యథానామములతో శ్రీకృష్ణభగవానుడు విభూషణుడై యొప్పురెను.

ప్రకృతావస్థ యెంతయు విచారకరముగ నున్నది. వర్ణాశ్రమధర్మములపరిత్యజింపబడినవి. జనులు కర్మపరిత్యాగులైరి. వైశ్యులు గోరక్షణయు కృషియు మాని కేవలము వాణిజ్యమందే నిమగ్నులైరి. కృతీయులు గోసంరక్షణ ధర్మమునందు విముఖులైరి. ఈ కారణములంబట్టియే మనదేశమున కిట్టి నీడనీతి ప్రాప్తించినది. వైశ్యులు ప్రేమతో గోపాలనాతత్పరులై యుండి కృతీయులు వాని సంతక్షణయందు జాగరూకులై యుండిన పవిత్రమైన భారతభూమియందు ఇన్నిగోపాత్యలు అనుచినము జరుగు లేల సంభవించును!

ధర్మార్థ కామమోక్షము లను చతుర్విధపురుషార్థములు మానవజన్మముతో సంబంధించియున్నవి. మానవశరీరమే వీనిని బొందుటకుసాధనము. కనుక నే"శరీరమాద్యంఖిలుధర్మసానం" అని శరీరసంరక్షణమే ముఖ్యధర్మముగా చెప్పబడినది. భారతదేశముయొక్క పృథుతపుఆర్థికశీతిని గమనించినచో శరీరసంరక్షణ మెంత కష్టసాధ్యమగుచున్నది మనకు గోచరించును. గోరక్షణవిధానము విద్యుక్తముగా పాలింపబడనందున పాలు, పెరుగు, నేయి, మిగడ మున్నగు గోరసములైనపాణిజాధారంబులగు నుత్తమాహారంబులు దుర్లభంబగుచున్నవి.

గోవధవలనను, విదేశములకనుమతిచేయుటచేతను హిందూదేశమునకు అధికోత్తరమైనహాని సంభవించుచున్నదని సర్జాన్ ఉరఫ్ గారు అభిప్రాయపడియున్నారు. గోవధజనులకిదిగువచూపబడిన మూడుకారణములు గలవు.

1. ఆంగ్లేయవైనికులు యవనులు మున్నగువారి యాహారార్థము.

2. మాంసము నెండబెట్టి అన్యదేశముల కెగుమతిజేయుటకు.

3. చగ్గుములకు.

మొదటి రెండుప్రయోజనములకు అటువలీలకల గోవులు వృథాభములు ఏలేట వధింపబడుచున్నవి. కేవలము చర్మసంగ్రహార్థముచంపబడుచున్న వానిసంఖ్య నెలబడిలక్షలు. ఆయువుతీరి కాలమృత్యువశే మరుచున్న గోసంఖ్య జేరు. క్రూరులగు కొందరు స్వల్పలాభముకై దూడలను జంపుచున్నారు. కాలమృత్యువాతబడుచున్న గోసంఖ్యయు కొంతగా పుట్టుచున్న లేగలసంఖ్యయు సమానముగా నుండునని సమాధానముచెప్పుకొన్నను పృథిసంవత్సరముజరుగుచున్న ఒకకోటిగోసంఖ్యలన గలుగునవ్వమునకు పరిహారము లేదుగదా?

పృథుతమున్న వృథాభములసంఖ్య త్వవసాయయోగ్యముగానున్న భూమిలో నాల్గవంత్వనదున్నట్లుకు సరిపోదు. గోక్షీరముజనసంఖ్యయొక్కయెనిమిదిగతునకైనను సరిపోవులేదు. పరిస్థితులెట్లుండినను గోవధయు వానియొగుమతియు వరుసగా జరుగుచునేయున్నది శ్రీకృష్ణమంతమైన మంచినంతానముమాదాలభించుటలేదు. పదిసంవత్సరముల కిట్లే యుండిన గోవులవృథాభములసంఖ్య నిశ్చేషమగునను సందేహము బాధించకమానదు. పాలు, పెరుగు, నేయి, ధాన్యము ఎట్లులభించునా యనునది విచారణీయాంశ మగును.

భారతదేశమునందు నేద్యమున కుపయోగపడు పశువుల సంఖ్య జనసంఖ్యనుబట్టి నూటికి ఏబదియాయు చొప్పున నున్నది. ఇతరదేశములసంఖ్యలను చూడెడు, ఆస్ట్రేలియాలో 3.1౬, అర్జంటైన్లో 3.౨౨, ఉరేగాలో ౧౦౦ చొప్పున నున్నట్లు మనకు తెలియగలదు. ఇతరదేశములందు వ్యవసాయమునకయితరవృత్తుల నేకములుగలవు. మనదేశమునందు వ్యవసాయమే ప్రధానృత్తిగానున్నది. నూటికి ౮౦ మంది జీవనము వ్యవసాయముపైననే ఆధారపడియున్నది. మనదేశమునందు ౨౨౨ కోట్ల ౮౦ లక్షల యకరముల భూమి వ్యవసాయయోగ్యమైయున్న

ది. దీనిని నేద్యముచేయుటకు గల వ్యవధులు సంఖ్య ౨ కోట్ల ౪౦ లక్షలు. ఈ లక్షలను ౧౬ ఎకరములకు ఒక జతయెద్దు లేర్పడును. ఇతర దేశములందు ఇంత భూమికి నాలుగు జతల యెద్దులున్నవి. పరమపూజనీయుడగు మనవు “ధనుశ్శతంపరీ హాహా! గ్రామస్వత్వాత్సమంతేతి! శిష్యాపాతాస్త్రయోవాపి త్రిగుణో నగరస్యతు || యని గ్రామములయందును నగరముల యందును గోగ్రాస త్రేత్రముల కెంత భూమి విడువలయునో కాసిందియున్నాడు. దీనికి విరుద్ధముగా ప్రస్తుతము స్వార్థపరు లును హాస్వప్యస్థిగల భూస్వాములును కొందరు గోగ్రాసముల కై ప్రత్యేకింపబడిన భూమినినిహితము నేద్యమున కుపయోగించుటచే గోవ్యవధులకు కడుపార మేయుటకు పచ్చిక లభించుటలేదు. భాగ్యవంతమైన యితర దేశములకంటె మనదేశమందలి పశుగణముచే నెక్కువపని నైకొనబడుచున్నది. ఇవిధంబున నవి శీఘ్రకాలములోనే దుర్బలములై మృత్యుముఖమున బడుచున్నవి. కా స న ని రా త్రా ము తే మ యాధీనమునందుండుకొన్న అన్య దేశీయులు తమదేశక్షేమమునకై కనీసము నాలుగవవంతు భూమి గోసంచారమునకై వదిలివేయు నట్లు కాసిందియు న్నారు. అ మెరికా దేశము లో పశువు ఒక్కంటికి లెక్కవేసి చూడగా ౧౩ యెకరముల చొప్పున పశుగ్రాసత్రేత్రములు వదిలివేయబడినట్లు తెలియును. మనదేశమందాపశువుల కొకయకరము భూమియైనను గానరాదు. పశువులనుస్థితి యాప్రకారము వర్ణనాతీతమై యున్నది.

ఇకక్షీరములలెక్కలను పరిశీలించుదము. కైద్యతత్వానుసారము ప్రతివ్యక్తికి ౧౨ ఫటాకులపాలు అవసరమైయున్నవి. ఇతర దేశములందు సాధారణముగా ఆరుఫటాకులవరకు లభ్యమగుచున్నవి. మనదేశమందు ౧౩ ఫటాకులపాత్రమే దొరుకుచున్నది. (ఫటాకు ౧ కి గి రులములు) గోసంఖ్య క్షీణించుటచేత ను అవి శక్తిహీనమై యుండుటచేతను పాలు తక్కువ నిచ్చుచున్నవి. ఇక్కారణంబుననే పాలధర దినదినము హెచ్చుచున్నది. నలుబది సంవత్సరములకుపూర్వ మొక్కరూపాయికి ౩౦ శేర్లపాలు విక్రయింపబడుచుండెను. ఇప్పుడు మూడుశేర్లు కూడా దొరుకుట అసంభవముగా నున్నది. ౫౦, ౬౦ రూపాయిల విలువగల గోవులిప్పుడు ౩౦౦ రూపాయలకైనను దొరుకుటలేదు. గోసంతానము క్షీణదశయందున్నట్లు మనమియంకలనుబట్టి నిశ్చయింపవచ్చును. ఆసంఖ్యాకమగు గోవులయు అన్య దేశముల కెనుమతియు ముఖ్యకారణములై యున్నవి. కలకత్తా ప్రాంతములందు డెక్కువ ప్రచారములొనర్చు మరియొక కారణము కూడా కలదు. ప్రతిదినము వందలకొలది గోవులను కలకత్తాకు గొనిపోయి “పూకా” యనుకృత్రిమమార్గముద్వారా ఆరేడు మాసములవరకు వానినుండి విపులముగా పాలు పితికెదరు. ఈప్రకారము రెండు మూడు ఈతలుకడచినతరువాత గోవులు ఆస్తిపంజరము లగును. పాడివడియగానే వానిని కటికెవానికి విక్రయించెదరు. గోవులవ్యవధులసంఖ్య క్షీణించుటచే భూమికి ఎరువు పలయునంత దొరుకుట లేదు. అందువల్ల ధాన్యోత్పత్తి తక్కువయగుచున్నది. అక్బర్ చక్రవర్తికాలమున ౫ ముగుగుల గోవులు పంచునట్టి భూమియందు ప్రస్తుతము ౩ ముగుగులు సహితము పండుట దురుగాయున్నది. ౪౦ సంవత్సరములకు పూర్వము ౪౦ కి ౨౦ శేర్లు దొరుకునీయ్యము ప్రస్తుతము ౫ శేర్ల యినను దొరుకుటలేదు. ఇట్లే కనగలు గోవులు పూర్వము ౪౦ శేర్లచొప్పున అమ్ముబడుచుండెడివి. ఇప్పుడవి కృషిముగా ఆరుశేర్లు నాలుగుశేర్లు విక్రయమగుచున్నవి. నెయ్యి ధర ౪౦ కి శేరున్నర చొప్పున నుండెను. ప్రస్తుతము రెండున్నర రూపాయిలకు ఒక్కశేరుకూడా దొరుకుట దుర్లభముగానున్నది. ధరదీప్తింబున తీవ్రముగనుండ భారతీయులకు కడుపునిండ నెట్లు ఆహారము లభించును? వారు దుర్బలులై నిరుత్సాహులై యుండుట అశ్చర్యముకాదు. మహామారి, ప్లేగు, క్షయ, ఇక ఫ్లూయింజా మున్నగు జాడ్యములవలన మరణసంఖ్య దినదినము హెచ్చుచున్నది.

ప్రభుత్వనివేదిక ననుసరించి ౧౯౦౨ వ సంవత్సరములో ౩౨ శేల ౪౩౫ మంది క్షయవాధితులైరి. ౧౯౧౯ లో ఒక లక్ష ౧౬౨ మందియివాధికి లోనైరి. ఈవ్యవధికాలమునందు క్షయరోగులసంఖ్య మూడింటలు హెచ్చినట్లు యాయంకత చాటుచున్నది.

శిశువులమరణసంఖ్యకూడా వృద్ధి మాట్లాడుముగనే నున్నది. ఇతర దేశములకంటె మనదేశపు మరణసంఖ్య క్రమక్రమముగా అభివృద్ధి యగుచుండుట గమనించినచో కంట తడి చెట్టనిభారతీయు యుండదు. న్యూజీలండులో భారతీయ మహిళ

సంఖ్య నూటికి ౩, అమెరికాలో ౫, హాలండులో ౬, హిందూదేశమునందు ౨౫. ఈఅంకెలను చూచిన నెవరి హృదయము వికలము గాకుండును?

భారతదేశమందంతటను శిశుసంరక్షణోద్యమము ప్రచారములోనున్నది. గోరక్షణోద్యమము జనాదరణబడయునంతవరకు శిశుసంరక్షణవిధానములులోనికిరాజాలవని నేను నిశ్చయముగా చెప్పగలను. ౧౫ నుండి ౩౦ సంవత్సరముల వయసుగల స్త్రీల మరణసంఖ్యగూడా హెచ్చుచునే యున్నది. ఈవయఃకాలము ననే ప్రసవములు జరుగును. పాలు, నెయ్యిమున్నగు ప్రధాన పుష్టికరములను పశువులను నేవారికిపునశ్చక్తిప్రాప్తియనుకొని యివి చాలినంత దొగకపోవుటచే ఈవయఃకాల స్త్రీలు దుర్బలలై చనిపోవుచున్నారు. సాధ్యమైనంత శీఘ్రముగా గోవధను మాన్చి పశువృద్ధికై ప్రయత్నము సలుపుట చాల అవసరమని మనకు వైస చూపబడిన కారణములవల్ల తెలియును. పశువృద్ధితో బాటు పశుగ్రాసత్రేత్రముల విస్తీర్ణమును పెంపుజేయవలెను. ఆబోతులను అన్య దేశముల కెనుమతిచేయుట మాన్చి వానిని హిందూదేశములోనే యుంచుటకు ప్రయత్నము చేయవలెను.

ఆంగ్లేయ వైద్యనికాయము వారి యాహారార్థము, శుష్కీభూత మాంసఖండ విక్రయార్థము, చర్మసంగ్రహణార్థము గోవుల యెక్కువగా జరుగుచున్నదని యిదివరకె నుడివియున్నాను. దీనినాపుటకై కాన్సిలుద్వారా తీవ్రమైన యాందోళన జరుగవలెను. సనాతన వైద్యధర్మమునందు గోహత్య మహాపాతకమని చెప్పబడినది. విహికాముష్టి విషయములందు గోవు మిక్కిలి సహకారి యగుటచేతనే శ్రుతిస్మృతిపురాణేతిహాసములు గోవధను నిషేధించినవి. గోసంరక్షణ ముఖ్యధర్మమనికూడా నొక్కివక్కాణించుచున్నవి. గోహత్యను మాన్పుటకు అన్నివిధముల ప్రయత్నము చేయవలెననిగూడ కాసింపుచున్నవి. యజుర్వేదములో మొదటిమంత్రమునందే ఈశ్వర ప్రార్థనసందర్భమున “యజమానస్సపశూపాహి” యని చెప్పబడినది. అధర్వణ వేదము ౮ వ కాండ ౩ వ అధ్యాయము ౨౨ వ మంత్రములో “య ఆమంమాంసమదంతి పౌరుషేనేశ్వయేక్రవిః | గర్భాక్షా క నంతి వేసవాస్థానితో నాశయానుసి || యనియున్నది. పచ్చిమాంసమును గర్భభూపముననున్న అండములను భక్షించు వారు నశించుదరని దీనిభావము. స్మృతులు గోమహత్యమును అధికముగా గొనియాడుచున్నవి. గోహత్యామహాపాతకమునకు కఠినమైన ప్రాయశ్చిత్తమును విధించుచున్నవి. కనుక గోరక్షణకార్యమునందు విముఖిత్వమును గనపరచు ప్రాందపుడండబోడని; నాతలంపు. ప్రతిహిందూగృహమునందు గోవులను పెంచి పోషించు ఏర్పాటు జరుగవలెను. గ్రామములందును నగరములందును పశుగ్రాసత్రేత్రములను వృద్ధిపరచుట కొందరు ప్రయత్నింపవలెను.

దయామయులగు మానైజాం ప్రభుత్వమువారు ప్రతిగ్రామమునందు నాలుగవవంతు భూమి గోసంచారార్థము ప్రత్యేకించవలెనని కాసించినను అమలుపాత్రము జరుగుటలేదని చెప్పటకెంతయు చింతించుచున్నాను. ఈసందర్భమున రాజకీయోద్యోగస్థులను గురించి యొకింత శిష్యులసియున్నది. భారతీయులైనను పశుత్వాధికారము సంప్రాప్తించినతోడనే కొందరు మదాంధులై దేశహితమును తోడిపోదరల శ్రేయస్సును లక్ష్యము చేయక ఉద్యోగధర్మనిర్వహణమునందుకూడ ఏమరియుండుట మిక్కిలి విచారకరము.

ఆంధ్రుల ధర్మము

ఆంధ్రమహాకవీశ్వరా! ఆంధ్రదేశము మున్నొకప్పుడు గోసంపదయం దగగణ్యయై యుండెను. ఇటీవల కృష్ణకాలువల నిర్మాణాంతరము పశుగ్రాసత్రేత్రములందు సహితము నేద్యముచేయుటచే గోధనము తగ్గినదని నేను తెలిసికొని మిక్కిలి చింతాక్రాంతుడనైతిని. ఘోర్జర, మార్వాడ, మహారాష్ట్ర దేశములందు గోసేవ అధికముగా నున్నది. ఆంధ్రదేశము ఇతర ప్రాంతములలో అన్నివిధముల తులనాగవలె ననెడియ నేక్షతో ప్రియత్నించుచుండ గోరక్షణోద్యమమునందు మాత్రము వెనకబడియుండునా? ఆంధ్రులది పరాశోయము నాశించుచిత్తము గాదు. “ఉద్ధరేహత్యాత్యానం | ఆత్మన మవసాధయేత్” యను గీతావాక్యము ననుసరించి ఆంధ్రులు స్వహత్యముచేతనే దేశము నుద్ధరింపనున్నారు. ఆంధ్రుల కార్యోత్సాహము పట్టుటల శ్లాఘనీయము. నేను నివసించు హయిదరాబాదు పట్టణము ఆంధ్రదేశమునకే సంబంధించి యుండుటచేతను, ఆంధ్రులతో నాకు గల పరిచయమునుబట్టియు ఆంధ్రులనుగురించి నేనిచ్చట నెక్కువగా జెప్పట పక్షపాత మని జను లనుకొనెదరేమా!

నిష్కామకర్మవీరుండగు మహాత్మునియందు భక్తివిశ్వాసములగల ఆంధ్రవీరులారా! మితకార్యము ప్రారంభించినను జనుప్రదముగా కొనసాగించెదరు. ఖడ్గదవ్యాప్తియందు ఆంధ్ర

దేశమునందు సలుపబడిన కృషి నాయకులమెప్పు వడసి యితర ప్రాంతములకంటె మించినకీర్తిని ఆంధ్రదేశమునకు గలుగజేసినది.

గోరక్షణోద్యమము అభిమానోత్సాహములతో ప్రారంభింపబడి ప్రథమాంధ్ర గోరక్షణమహాసభ ఇచట జరుగుట ఎంతయు సంతోషవచాయకము. ఇట్టిమహాసభను నన్నధ్యక్షునిగా నాహ్వానించి సన్మానించినందుకు మీకు మరియొకసారి కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనము లర్పించుచున్నాను. శక్తిమంతుండగు నప్పరమేశ్వరుండు మీప్రయత్నములన్నియు జయప్రదముగ కొనసాగుటకు తోడ్పడుగాత!

తీర్మానములు

(1) కాస్త్రప్రకారమువ్యవసాయము మొదలగుదేశాభివృద్ధి సుబట్టియు గోహత్యను పూజించుహిందువులు పరమధర్మము గనుక గోహతరక్షణార్థమై యీ దిగువ వివరించిన పద్ధతుల నవలంబింపవలెనని యీ మహాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

- (ఎ) కటికవాండ్రు అమ్మగోవులను ముఖ్యముగ గోవులను కత్తివాత బడవండ రక్షించి పోషించుట.
- ఉ. బాజీ కృష్ణరావుగారు
- బ. గూడూరి రామచంద్రారావుగారు

(2) ఆంధ్రదేశమున కంతయు గోరక్షణసంఘము ఒకదానిని నిర్మించి రిజిస్టరుచేయింపవలెను. దీనికి శాఖలుగా పై తీర్మానములలో చెప్పిన జిల్లా, తాలూకా, గ్రామసంఘములు ఉండవలెను.

ఈ తీర్మానమును అసలులో పెట్టుటకై యీ దిగువ వారిని తాత్కాలికసంఘముగ నేర్పఱుపవలెను.

- (1) మోలే గంగరాజుగారు
- (2) తిరురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు
- ఉ. ఉప్ప నారాయణమూర్తి నాయుడుగారు
- బ. బ్ర. పట్టాభిరామయ్యగారు

(3) గ్రామములో పూర్వము ఖాళీగనున్న భూములన్నియు సాగుచేయబడుటచేత ముఖ్యముగ పల్లపుగ్రామములలో గోభూమి లేక పశుగణము అష్టకష్టములు పడుటయు మామూలు మేతకు సయితము అవకాశము లేక వానిని యేనెజాము రాజ్యమునకో యేయితర దూరదేశములకో తోలుటయు అందువల్ల పశుసంతతి అంతకంతకు క్షీణించుటయు తటస్థించుచున్నది. కనుక ప్రతి గ్రామమునందును దేశీయులు బుద్ధిపూర్వకముగ కొంత గోభూమిని ప్రత్యేకపరచవలెననియు, అట్లు జరుగునట్లు దొరతనము వారు కాసింపవలెననియు, పశుపాషణ సుకరమగునట్లు అటవి పరిపాలనానిబంధనలు; సవరణ చేయవలెననియు యీసభవారి అభిప్రాయము.

- ఉ. నారాయణరాజుగారు.
- బ. నల్లపాటి హనుమంతరావుగారు.
- (4) పశుగణములు యితర దేశములకెనుమతి యగుటచేతను, వధించుటచేతను ప్రజలు ఆరోగ్యహీను లగుటయేగాక బిడ్డ పాలుకూడ కలుపుఅగుట తటస్థించుచున్నది. కనుక అట్టి ఎగుమతి నిషేధించుచు కాసనము చేయవలెననియు, గోమాంసభక్షణమునకు అలవాటుపడిన దేశీయసాధులు అందునుండి విరమింపవలెననియు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

- ఉ. భాగ్యరెడ్డిగారు.
- బ. నెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారు.
- (5) స్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థలవారు పశువధను అభిముఖులై గోవులను అపుడల చేయుటకు తీర్మానించవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

- ఉ. మరీదు గోపయ్యగారు.
- బ. బొగ్గవరపు కృష్ణయ్యగారు.

(6) మైసూరు రాష్ట్రములో విశేషముగా గోవుల జరుపుకొని యీసభవారు తమవిచారమును తెలియచేయుచు సనాతన ధర్మస్థాపకులైన శ్రీమాతా మైసూరుమహారాజగారతమ సంస్థాపకులలో గోవుభోక్తృగ నిల్పుటకుతగుకాసనము చేయవలయునని యీసభవారు వేడుచున్నారు. ఈప్రకారమే యితర సంస్థానాధీశ్వరులనుకూడా యీసభవారు వేడుచున్నారు.

- ఉ. గుండె రావుగారు.
- (7.) పశుసంతతి భరిత్యముగను ఆరోగ్యముగను ఉండుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయుటకును, స్వచ్ఛమైనపాలు, నెరుగు, నెయ్యి, నెన్న మొదలగు వస్తువులు లభించునట్లు గవాశ్రమములు స్థాపించుటకును దేశీయుల హెచ్చరించుచువానికి కావలసిన గోభూమి, ద్రవ్యోపత్తి మొదలగు సౌకర్యములు దొరతనమువారు ఒకగవలెనని యీమహాసభవారు కోరుచున్నారు.
- ఉ. ఆరికపూడి రామశాస్త్రిగారు.
- బ. గుడిసేవ కుబ్బయ్యగారు.
- కుసుమ భర్తృవ్వగారు.

—(മുൻ വിഭാഗം.)—

త్రిదోష సిద్ధాంతము.

కవిరాజ యోగీంద్రనాథ సేనుగారి ఉపన్యాసము

వైద్యరత్న కవిరాజ యోగీంద్రనాథసేను ఎం. ఎ. గారు కొలంబోనుండి తిరిగి వచ్చినపుడు 18 వ తేదీన త్రిదోష సిద్ధాంతమును డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారి ఆధ్వర్యమున త్రిదోష సిద్ధాంతములగుర్తి సంస్కృతభాషలో నువ్వకొందిరి.

ఉపన్యాసాంతరము అదృష్టముగానున్న డా॥ లక్ష్మీపతిగారు త్రిదోష సిద్ధాంతముగుర్తి అనేక గ్రంథములందలి భావములను విపులము. స్పష్టపరిచినందుకు ఉపన్యాసకునికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు విక్రీతి కొనియాడి ఆ ఉపన్యాసమును మనమాతృ భాషలోనికి అనువదించి ప్రకటింప బ్రయత్నములు చేయవలెనని తెలిపిరి. పిదప వైద్యరత్న కవిరాజ యోగీంద్రనాథసేను గారు ఆంగ్ల భాషలో దానిభావమును వెల్లడిచేసిరి.

ఉపన్యాసము

త్రిదోష సిద్ధాంతములు రెండు భాగములుగా విభజింపవచ్చును; (1) త్రిదోష ఫలములపై, (2) త్రిదోష పాతకాలపై వాయు, పిత్త, కఫము లెడివిమాదుదోషములు. ఈ మూడును కంటికగవడపు. ఇంద్రియగ్రాహ్యములు కావు. పిటికి ఆంగ్ల భాషను విందు, బైలు, స్లేము అనియుదురు. కాని; యీపదములు సరియైనవికావు. ఈమూడు రోగులయందును రోగులుకాని వారియందుగూడ నగవడుచిహ్నములు. శరీరము చాల శీతకగా నుండునపుడుగాని, క శ్లో లో నొప్పులు గలిగినప్పుడుగాని వాయుదోషముండును. శరీరమంతయుగాని, కొంతభాగముగాని భరువైనచో కఫమువలన గలుగును. కడుపులో మంటగానుండి కండ్లుపన్నునైనచో పిత్తమధికముగా నుండును. వాయువు ఎరుపుగాను, పిత్తముపడుపునప్పుడు, కఫము తెలుపురంగు గలిగియుండును. ఇవిగోచరముగావు. పిటిని మనము తాకజాలము. శ్లేష్మమును తెలుపుగా నుండును. మన కది యెటులుండునో తెలియదు. ఎవరికైన శరీరమునందొక భాగము తెల్లగనుండినచో మనము శ్లేష్మము గలదందును. ఆవిధముగనే వాయుపిత్తములకు గూడ తేలికపేరు పెట్టుచుండుము.

పిటిని మనము ఇంద్రియములతో జూడజాలము. కాని ఒకని కన్నులు పచ్చబడినచో పిత్తవృద్ధియైనదని తెలిసికొని దానిని తొలగించు ఔషధములనిత్తుము. ఆరీతిగనే వాయు, శ్లేష్మములగుడ వాయువును గుర్తించుటకు 80 చిహ్నములు, పిత్తమునకు 40 శ్లేష్మమునకు 20 చిహ్నములు చరకమునందు చెప్పబడినవి.

రోగ నిరూపణసిద్ధాంతములనుబట్టి చూచెదము. పిత్తము శ్లేష్మము వాయువు ఈ మూడును దేనికది ప్రత్యేకముగా నుండవచ్చును. లేనా వాయుపిత్తము, వాయుశ్లేష్మము, పిత్తశ్లేష్మముగా కలసియుండును. ఈమూడికలు 62 తరగతులుగా విభజింపబడినవి. ఈ 62 దోషముల నుండి 62 భాగములు వెలువడినవి. ఈ 62 విభాగముల మూలమున వెట్టిరోగము నైనను చిహ్నమునైనను గుర్తించగలుగదును. ఇన్నియు సిద్ధాంతములే. కంటి కనుపడనిచే అయినను ఇది చాల ఉపయోగకరమును సిద్ధాంతమని నేడలంచుచున్నాను. ఈ సిద్ధాంతములు చాల ప్రఖ్యాతి పడెనవి. ఐరోపియదేశీయులు భక్తిగా ఈ త్రిదోష సిద్ధాంతమును చదువుకొనినచో, దానిని ఆచరింప నుద్దేశించు విశాలహృదయులే యనుచో తప్పక యందలి ఘనతను గ్రహించి ఆచరింపగలరు.

ప్రకటన ఆవశ్యకము

వేదాంతమునున్నగు విషయములలో ఆంగ్ల దేశమున సంస్కృతలపండితులుగలరు. కాని వైద్యమునందుమాత్రము సంస్కృత పండితులు అచ్చట లేరు. ప్రాంసుదేశమునందు 'గోర్బినరను' అయ్యున్నప్పుడు జరిగిన వైద్యదుగలకుకాని, ఆయన ప్రాసిన గ్రంథములు ప్రాచీనభాషలో నుండుటచే మనకుపయోగపడవు. పాశ్చాత్య దేశముల నుండి వచ్చు వైద్యులు మన దేశమునకు వచ్చి ధనమార్జించుకొని పోవుచునేగాని మనకాశ్రయములను జరుపరు. మనకాశ్రయములను పఠించి ప్రపంచ మంతటను హ్యాపింపజేయవలసిన బాధ్యత మనయందు గలదు. కలకత్తాలో ముఖర్జీ యను పాశ్చాత్య వైద్యును నేర్చిన వైద్యుడు మన శస్త్రచికిత్సపనిముట్ల నామములను ఆంగ్లభాషలో రచించెను. దీనిని మనము చదివి తెలిసికొనవలెను. ఇతరులచే అంగీ

కరింపబడినను, నిరాకరింపబడినను యిట్టి గ్రంథములను మనము ప్రాసిన ప్రకటింపబడుచుండునెను.

వాయు, పిత్త కఫములగుర్తి నాయభిప్రాయమిది. ఇవి ఇంద్రియగ్రాహ్యములుకావు. మనమువాటిని జూడలేము, ముట్టలేము, గుచిచూడలేము. కాని పిటిచిహ్నములను గుర్తించగలము. కఫమాయుచిహ్నము వాయువుగలదనియు, తిక్తరుచిహ్నము పిత్తముగలదనియు తియ్యనిరుచిహ్నము కఫముగలదనియు గుర్తించెదము.

పండిత దొరస్వామయ్యంగారు తమిళ భాషలో త్రిదోష సిద్ధాంతమునుగుర్తియించుక దెలిపి, ఉపన్యాసకునికి వందనములు చెల్లిపెను.

పం॥ త నక్షత్రశాస్త్రిగారు

మనగురువుగారు కలకత్తాలో ప్రసిద్ధిగాంచిన వైద్యకీ భాషామలు. బరహంపురం (పంగ) లో ప్రఖ్యాతపురుషులైన కీ॥ శే॥ గంగాధరకవిరాజగారికి పుట్టు. ఆయుర్వేదమును ఒక పద్ధతిలోనికి తెచ్చినవారు గంగాధరకవిరాజగారు. ఆయన ప్రయత్నమువల్లనే ఆయుర్వేదముకాశ్రమపద్ధతికైతెచ్చిరి. పంగరాష్ట్రమునందలి ఆయుర్వేదవైద్యులందరు గంగాధరగారి కిహ్మలని శిష్యువచ్చును. అట్టివానికిహ్మలు మనకుపన్యాసమొనగట మనభాగ్యము. నామనవిని ఆయన మనకుపన్యాసమొనగినందుకు మీయందరితరపునవందనము లప్పించుచున్నాను అని నక్షత్ర శాస్త్రిగారు చెలిపిరి.

చేతినాడి జూచినంతమాత్రమున రోగమును గుర్తించవచ్చునాయని ఒకరుప్రశ్నించిరి. కవిరాజగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. చేతినాడి మాచినంతమాత్రముచాలదు. రోగిశరీరముతాకి చూడవలెను. కన్నులు, నాలుకమున్నగునవిఅన్నియు పరిశీలింపవలెను. అన్నివిధములలో నాడిజూచుటగూడ నొకవిధము.

మరలనులో ఆయుర్వేదప్రచారోద్యమనాయకులును, యోగీంద్రనాథసేనుగారి మిత్రులును అనపండిత డి. గోపాలాచార్యగారు ప్రస్తుతసమయమున లేనందుకు నెంతయు విచారముచెలిపి, మదరాసులో ఆయుర్వేదవైద్యులను విద్యార్థులను కవిరాజగారు మరవక అవసరముననపుడు వలయునవసాయము చేయవలెనని కోరుచు డా. లక్ష్మీపతిగారు ఉపన్యాసకునకు వందనములు చెలిపిరి.

బంధరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

విద్యార్థులపేర్లు 1వ జూన్ తారీఖున కళాశాల భవనమున రెండవభాగము జేరము కానున్నది. ఈసమావేశమున తైనను ఆహ్వానములబంపినవారందరు దయచేసి సమావేశము జరుగుటకు సహాయపడెదరని నమ్ముచున్నాను. పట్టణవాసులు కూడ సభకు రాకుండుట చాల శోచనీయును.

గుడివాడసభలకు వచ్చిన శ్రీ స్వామి శ్రధానంద, రామచంద్ర వామననాయక్, బాబి కృష్ణారావు గార్లు మాపురమునకు వచ్చి కళాశాలను దర్శించినారు.

శ్రీ శ్రధానందగారు సాయంత్రముచావులో ఆస్పృశ్యతను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ప్రకటన సరిగా లేనందున ఎక్కడవంద ప్రజలు వారిని దర్శించులాభము లేకపోయినది.

మాటప్రకృతి పోలికనున్నను సభ యింకాపెక్కురు కో. రామానుజరావు పిల్లగారిని యింటనుండి బదిలీచేసినారు. వీరు కాంత్యభ్యావులు. అనవసరమయిన తొందరలు ఎవరికిని కలిగించెడివారుకారు. అందరికి యిట్లుగావుండియుండిరి.

కావలితాలూకా కాంగ్రెసు ప్రచారము

మే 29 10 తేదీనుండి శ్రీమతులు తేజభట్ల రంగయ్యగారు రాళ్లపల్లి రామస్వామయ్యగారు పెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు నుటూరు వెంకట నుబ్బయ్యగారు కావలితాలూకాలో తాళ్లపాలెం, జమ్మలపాలెం, అగిరుడు, సర్వయ్యలూక, రామారెడ్డిపల్లెం, బులంతి గ్రామములపై శుభాదాయ 250/ల వరకు శ్రీ గాంధీ పూజానిధికి వాగ్దత్తులు చేయించుకొన్నారు. నుటూరు రు 70, 80/ ల వరకు వసూలు అయినది. తాళ్లపాలెం, రామారెడ్డిపల్లెంలందు కాంగ్రెసు సంఘములు ప్రకటించబడినవి. స్వతంత్రముల విక్రయం, మద్యపాన బహిష్కారము మొదలగు పనులు చేయించున్నారు.

గుంటూరు వెంకటనుబ్బయ్య

కార్యదర్శి కావలి ఫిర్యా సంఘం.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

25.5.24 తేదీసాయంత్రము 8 గంటలకు గుడివాడలో కమ్యూనిస్టులతో మ-రా-శ్రీ దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చాదరిగారి ఆధ్వర్యమున ఈజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసాధారణ సమావేశము జరిగెను. పాల్గొనుకాబడిన తీర్మానములు.

1. లోకద ఘంటసాలమీటింగులో తీర్మానింపబడిన యెన్నికనిబంధనలు ఇంతవరకు ప్రకటింపబడనందునను, ప్రస్తుతము కాలవ్యవధి చాలనందునను ఈజిల్లాసంఘసభ్యుల యెన్నికలు మామూలుప్రకారమే ఫిర్యాతు మొత్తమున 5 మంది ప్రతి నిధుల చొ॥ ఏ ఫిర్యా వారు ఆఫిర్యాలో యెన్నికలు జరుపుకొని రావోపు జూను 10 వ తేది లోగా జిల్లాకార్యస్థానమునకు బంపవలెను.

2. ఈజిల్లా ఖద్దరుబోర్డువారు తీసికొనివచ్చెడి యావత్తు ఖద్దరు ఋణములయొక్క అంతరంగికపరిపాలనా బాధ్యతలు ఆబోర్డువారికే ప్రస్తుతము ఉన్నట్లే ఉండవలయుననియు, జిల్లా కాంగ్రెసువారి తీర్మానము ప్రకారము, ఇతరబోర్డుబట్టి ఖద్దరు డిపోకాఖిలవలన వచ్చెడి న్యాయమగునట్లుముల జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారే భరింపవలెను.

3. లోకద 1.5.24 తేదీని బందరులో జరిగిన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యులయెన్నికలు కొన్ని కారణములచే సక్రమముగా జరుగ లేదని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచు ఆ యెన్నికలను రద్దుచేయించి జూను నెలఖిలలోగా తిరిగి యెన్నికలను జరుపుకొనుట కనజ్జ ఇయ్యవలసినదని ఈసభవారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

4. గుడివాడ అస్పృశ్యతావ్యవసంఘమువారు శ్రీశ్రధానందస్వామిలవారికొరకు, కాంగ్రెసుమొటారు నివ్వమని కోరగా పెట్రోలు ఖర్చు నివ్వమని ప్యాసింగుఆఫీసు కోరుట గ వ్యయని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఈజిల్లాలో మూడుబోర్డు మాజీల పాఠశాలలను స్థాపించి యేమలుచేయుటను నేర్పించే నిమిత్తము ఈజిల్లాకు మూడువేలరూపాయలను మంజూరు చేయుడని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారిని కోరుటయైనది.

6. కడచిన 1923 సం॥ అడిటునుండి కాంగ్రెసు లెక్కలను తనిఖీచేసి ఖర్చు పద్దులలోని లోపములను వివరించి కార్య నిర్వాహక సభ వారికి రిపోర్టు చేయుట ట్లీకింద బేర్కొనిన ముగ్గిరిని నొక యువసంఘముగా నేర్పాటు చేయడమైనది. 1 డిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు, 2 భైరవ భట్టు వెంకట సుబ్బారావుగారు, 3 అత్తూరి నాగేశ్వర రావుగారు.

7. చె. వెం. నరసింహారావుగారు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి మీది రాష్ట్రీయసంఘమునకు బంపిన ఫిర్యాదును ఫిర్యాదుకు సంబంధించిన రాష్ట్రీయసంఘమువారి ఉత్తరము సహా చదువుటయైనది. ఈ విషయమై ఉభయపక్షములను విచారించి తీర్పు చెప్పటకు 1 దుగ్గిరాల రాఘవ చంద్రయ్య చాదరిగారు, 2 బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు, 3 బులును ఆంజనేయులుగార్లు పంచాయితీదాడుగా ఏర్పాటు చేయడమైనది.

8. ప్రశస్త మయిన ప్రత్తి విత్తులు తొలకరించు లోగా తెప్పించి జిల్లాలోని అన్నిభాగములకు పంపించి వీలయినంతవరకు ఖరీదునకే విక్రయించుచు అనవసరమైనబోర్డు ఉచితముగ పంచిపెట్టుటకును యీ విషయములో రు 100-0-0 నూరురూపాయలకు మించకుండా ఖర్చు పెట్టుటకు తీర్మానించుటయైనది.

9. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరము చందాకు ఆఫీసుకు వెంటనే తెప్పించవలెననియు వాటినిన్నిటిని జాగ్రత్తగా భద్రము చేయించవలసినదనియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

10. కాంగ్రెసు ఆఫీసు ఉపయోగమునకై నుమారు రు 40-0-0 నలుగురి రూపాయలకు మించకుండా ఒక గోడగడి యారమును కొనుటకు తీర్మానించుటయైనది. (స్వకీయ విలేఖరి)

బిటీమగయానా ప్రతినిధివర్గము

ఇండియానుండి జూను 7-వ తేదీన బయలుదేరును

అల్లాబాదు, మే 28:— బిటీమగయానా ప్రతినిధివర్గమువారు జూను 7 వ తేదీన ఇండియానుండి బయలుదేరునని "కయిన" ప్రతిక చెప్పుచున్నది. కానీకీపోయి పుణిటులను తెలిసికొనుటకై ప్రత్యేకముగా విశమింపబడిన యాడిజున్ కమిషనరారి నేతృకనుట్టి, బిటీమగయానాలోనికి భారతీయులను తానిమొదటి కిఫారను చేయించుటకు, తలకబోవుటనుగూర్చి నిశ్చయించబడిన స్థానసంఘముకు పులికొట్టుకొని, 30 జూన్ న్యాయమగారు కృతార్థులై రి యి నీ క తిక చెప్పుచున్నది. (ఆ. పే.)

గాంధీమహాత్ముడు

అహమదాబాదుకు వెళ్లెను
గాంధీమహాత్ముడు నిన్న 28 వ తేదీ బుధ వారమునాడురాత్రి బొంబాయినుండి గుజరాతు మొయిలు ప్రెయినులో అహమదాబాదుకు బయలుదేరెను ఆయన ప్రయాణముసంగతి కడురహస్యముగా నుంచబడినను గ్రాంటురోడ్డుపేషనువద్ద చాలమందిచేరి మహాత్ముని వీక్షిల్చిరి. (నేను 29 వ తేదీ) ఉదయమున మొయిలు ప్రెయినును అహమదాబాదుకు చేరువనున్న కంకర్పావద్ద ప్రత్యేకముగా నాపిరి. వల్లభాయి పటేలుగారచటికేగి మహాత్మునకు స్వాగత మొసగిరి. మహాత్ముడు చలరైలు దిగి వల్లభాయి పటేలుగారితో మోటారుబండిలో సరాసరిగ సబర్బన్ ఆశ్రమమునకు వెళ్లెను. (అ. వె.)

వైకం సత్యాగ్రహము

అకాలీ ధర్మసత్రము

తిరువాన్కూరు సంస్థానమువారు వైకంలోనున్న అకాలీలను వెడలిపోయిననా వారు వెంటనే అమృతసరకు రావలెనని శిరోమణిసంఘమువారు వైకం జతాదారు లాలుసింగగారికి తంతివార్త నంపిరి.

ఉత్తరుప్రదేశ్ సత్రికమించినందులకు శిక్ష

మాతుల్లి, కుంజనుస్థిల్ గార్లు జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఉత్తరుప్రదేశ్ సత్రికమించితిరువల్లలో నువ్వనించినందున వారినివద్దని చెంగనూరులో 27 వ తేదీని అరెస్టుచేసి కేసుచేసి చెరి యొకనెల కఠినశిక్ష వేసిరి. వారిని తిరువల్ల చెరసాలకు పంపెదరు. (అ. వె.)

సేలంవాసినహాయము

తిరుచెన్నదులోని తాయినాడుపత్రికాసంపాదకు డను శ్రీబ్రహ్మగారి కెన్సరు సేలంనుండి వైకంకువెళ్లిరి. సుబ్బయ్యగారి నాయకత్వముక్రింద వలంటీరులు కొందరు వెంటనే సేలంనుండి వైకంకు వెళ్లెదరు. అంబూరులో కాంగ్రెసుప్రచారకుడగు ఎస్. మారుతిగారు వలంటీరుగా చేరెద నని డాక్టరు సరవరాజులు నాయకుగారికి వ్రాయగా అవసరమైనపుడు వైకంవెళ్లుటకు సిద్ధముగా నుండవలెనని నాయకుగారతనికి తంతి వార్తనంపెను.

“వైకంసత్యాగ్రహముపట్ల సానుభూతిని వెల్లడించుటకు దొరతనమువారిని కోరుటకును జూను నెల 4 వ తేదీని తిరువాన్కూరుసంస్థానమునం దన్నిగ్రామములలోను బహిరంగసభలు జరిపి తీర్మానములు చేయవలెను” అని 28 వ తేదీని జరిగినసభలో ఆప్టర్నల్ మాజివారణ సంఘసభవారు తీర్మానించిరి.

“ఉద్యమము సరిగానే మంచిదానినే నడుపుదుమన్నది. తిరువాన్కూరు సంస్థానము వారందరూ సానుభూతిని చూపి సహాయము చేయవలెను. ప్రజలలో కొందరు ప్రతికూలురుగా నున్నారు అను కారణములేప్ప దొరతనమువారు నిమ్మబాతులను నిరోధించుటకుమరేకారణమునకన బడదు గాన దొరతనమువారిపద్ధతిని ప్రజలమోదించుటలేదనియు అన్ని నిర్ణయలవారికిని సమానముగ పారస్పర్యతంత్ర్యముల నొసంగవలెననియు దేశీయులందరూ స్పష్టపరుపవలె” నని శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు ప్రకటించిరి.

డాక్టరు సరవరాజులునాయకుగారు నేను (29 వ తేదీ) ఉదయమునకు ఎర్నాకులను చేరిరి. వెంటనే వైకంకు వెళ్లిరి. (అ. వె.)

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు

పెనదున్న కాన్సిస్టెన్సీ మరియు తాముపనిని నివేదికలో కాన్సిస్టెన్సీకును గుర్తించుటకు దను కోరికగలదనియు, ఉద్యోగం చేసేటటు చేసినట్లుగా కంపెనీలోనున్నవారికి నియమించుకొనవలెను నిర్ణయితమంద స్వేచ్ఛగా ప్రకరించుటకు సంఘమునకు విలువదలెననియు, కడదినకమ్మలో పరిష్కారమైన విధమున అన్నివరకును చెల్లింపవలెననియు సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు యస్. యం. కోపిగారికి, కాననభారాని మరియు తమిళానాథులకు తంతిచేసిరి. (అ. వె.)

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహము

సచ్చిదానందస్వామి కేసు జూను 6 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను

స్వామి యొకను జ్వరమువలనను జలుబువలనను బాధపడుచున్నారు. స్వామిపైని మహంతుతెచ్చిన క్రిమినలుకేసు జూను 6 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. విశ్వానందస్వామిని త్వరలో వదలివేయనిచో చుట్టుపట్ల గ్రామములవా రందరునుగూడ సత్యాగ్రహ మొనరించునట్లు చేపెదనని స్వామి తెలిపెను. 12 గురు వలంటీరులకేసు విచారణ జరిగినది. ఏమగురు క్షమాపణ కోరిరి. వారిని వదలివేసిరి. ఒకనికి రెండునెలలు విశేషైదు వేసిరి. (అ. వె.)

హిందూమహమ్మదీయమైతి

మాలానా షేక్ తాలీగారు

ప్రస్తుతము రెండుమతములవారును ద్వేషపూరితులైయుండుటచే నామాట లెవ్వరికిని రుచింపవని నేనెరుగుదును గాని త్వరలో నీద్వేషాలను చల్లారగలవని నేను నమ్మెను. త్వరలో నాయకులసభ జరుగగలదు. ఆసభలో దురభిమానము లేకుండ కమయలను చర్చించి సమాధానమునకు వచ్చెదరని నేను నమ్మెదను. దేశమునందు జరుగవలసినపని త్వరలో నిర్ణయింపబడును. అంతటితో నీవిషయమును చెడ్డకలను మరచివట్లు మరచి రెండు మతములవారును కలసి దేశసేవ చేపెదరని నమ్మెదను. నేను సంపూర్ణమును మతభక్తి కలవాడనుగాని నేను గాథమును దేశభక్తుడనగుటచే సర్వమతములవారిపట్లను సోదరభావమును దేశభక్తిని కలిగియుండుటకు నామతభక్తి అడ్డురాదని” మాలానా షేక్ తాలీగారు భారతమిత్రప్రతికకు వ్రాసిరి. (అ. వె.)

నాబా కేసు విచారణ

మరల 28 వ తేదీని ప్రారంభమైనది

నిన్న జరిగిన విచారణలో 22 మంది ముక్తాయిలును వచ్చియుండిరి. బాధ్యతలో హామీదీజతకు నేనచేసినవారిలో నొక డగు చాదరీ, జయిట్ గ్రామస్థుడగు తాజరాసింగు, పోలీసు అసిస్టెంటు మాఫర్నెంటు సర్దారు భరపూరుసింగు, రిసల్టరు ఆ గారి, పోలీసుమాఫర్నెంటు సర్దారు నారాయణసింగు గార్లును ఒక ఆశ్రితుడును సాక్షుమిచ్చిరి. జతవారితో వచ్చినవారిలో కొందరియొద్ద ఆయుధములున్నవి. వారు తుపాకులను కాల్చిరి. వారిలో కొందరు మద్యపానమొనరించిరి అని వీరు చెప్పిరి.

శిరోమణిసంఘమువారి ప్రకటనము

జయిట్ గ్రామ స్థి దొరతనమువారు నిరోధములన్నిటిని తొలగించినచో నాభానుగూర్చి మేము ఆందోళనమును ప్రారంభింపవని శిరోమణిసంఘమువారు తెలిపిరి. (అ. వె.)

కావలితాలూకాబోర్డు మధ్యపానబహిష్కారము

ఈనెల 24 తేదీ జిల్లా జిల్లా కావలితాలూకా బోర్డు మిటిగునందు జరిగిన సభాకార్యములగు తాలూకా బోర్డులకు మధ్యపానబహిష్కారము సూచించు బాబు చతురబడెను. బోర్డువారు తొలగించేయుటకు ఒక ఉత్తరంఘమును ఏర్పరిచి వారికి కరపత్రములు అప్పివేయించుటకు ఇరిరి బహిష్కారములు చేయటకు అధికారిమిచ్చిరి. ఈ ఉత్తరంఘమునందు పలుచటికి గల్గి ఈవిషయమును చాలకర్తవీనించి పనిచేయుమందు తేకాభిమానమైన శ్రీయములు 1. వెన్నెలకంటి కృష్ణస్వామి తావుగారు ఆధ్యక్షుడు 2. తేకభట్ల రంగయ్య గారు ఉపాధ్యక్షుడు 3. తిరుమల కొండాగడ్డి గారు 4. అంజలి తారాజుల రెడ్డిగారు 5. మేనకూరు శిలానాథరెడ్డిగారు 6. భుల్లై యాన్నగారు. ఈ ఉత్తరంఘమునకు బోర్డువారు కరపత్రములు మొదలగు ఖర్చులై 25-0-0 ప్రతిక మిచ్చియున్నారు. ఈ ఉత్తరంఘము వెంటనే సమావేశమై కల్లుతాంబూడదనియు, గిరికు చెట్లనీరు కూడదనియు, అంజలిను తమిళుములలో పెట్టింపరాదనియును ఒక కరపత్రమును వ్రాయించిరి. దీనిని తాలూకాబోర్డువారు అనుమతించి వెలకొలదిగ ప్రకరించుటకు తీర్మానించిరి. వీరి నాకాకర్తవ్యమున తాలూకా ప్రజలకృషివలె కివరితాలూకా 1921 సంవత్సరము దిన ఆఖరికి విభాగిని నివనపెట్టెదనని ప్రార్థన. గుంటూరు వెంకట సుబ్బయ్య, కావలి ఫిర్కా కార్యదర్శి.

విదేశతంతివార్తలు

బ్రిటన్ కేటు విధానము

ఫిల్లీ, నె 28:—విదేశపు బ్రిటన్ గాముల బ్రిటన్ కేటు విధానమును తొలగించుటలో హిందూకేసును స్వంతింపించుటనుగూర్చి భిక్షాభిప్రాయమును వెలుపును పంజాగురత్తక సంఘమువారు మొన్న ఫిల్లీలో చేసినసభలో ఒక తీర్మానమును గావించిరి. ఎందుకల్లనగా యాసిధాన బిల్లువోట్లను తీసివేయబడకపోయినందుకల్ల హిందూదేశమునకు బహుదేశముల నుండివచ్చు బ్రిటన్ కేటు బ్రిటన్ గాములవలన హిందూదేశమునకు వచ్చు ఖరజును వీరు తలచుచున్నారు. కావున విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రప్రక్రమల విషయమైయున్న అంతర్జాతీయసభను బ్రిటన్ కేటులవద్దలిని అప్పివోట్లను తొలగింపుచుని ప్రభుత్వము అడుగవలెనని యాంఘము నూచించెను. (అ. వె.)

తణుకు

(ఒకవిలేఖరి)

మే, 27: నూతనముగా జిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీ మిర్జాపురం జమీందారుగారు మాపురము నెల 29 వ తేదీని విచ్చేయువరకును వారి కార్యముల స్వారము మొదలగున వచ్చియు మాపురొన్నతరచుకాలముందు జరుగగలవని తెలియుచున్నది.

వై. ఎస్. హెచ్. సి. యాక్లబ్బువారు యిచ్చుటనూతనముగా నేతలడిహాలో చింతావడి యానెల 21 వ తేదీని రామరామ 25 వ తేదీని ప్రకటించిరి. దీనిలో రామరామ ప్రదర్శనకార్యములకు ప్రదర్శించినందుకు యితరయోగి క్తి గారు. రామరామప్రతన భరించిన శ్రీ తంగిరాల హనుమంతిరావు గారు కడమిల్లకూర్లు డెయినను ఆంధ్రేన ను పరీక్షింతునిరలె నకుమారులుగూడ హాజరగున, విషయ, భక్తి, రసముచే ను రహా ప్రేమ సమచిరిముగ పోషించారు. భిక్షుగూర్లుకూడ చాలవరకు బాగుగ నేయున్నవి. మొత్తముమీద యానూరునూతనము ప్రదర్శనములు యిరిరబాగుగాను చాలకర్తవ్యముగాను ప్రదర్శించినందుకు వైక్లబ్బువారికి కృతజ్ఞులము. కొద్దిదినములలో యానూరును దివివతరమానమై చుట్టుపట్ల గ్రామాములకు అద్యుచుగలతి.

తిరువూరు తాలూకా

గంపలగూడెం ఫిర్కా

గంపలగూడెం ఫిర్కాలోని మొదటి కృష్ణారావు బసాదగారు, 2 కొటగిరి గోపాలరావుగారు 3 ఊటుకూరు సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు 4 కొరుకొండ భట్ల వెంకట సరస్వతి అశ్వవర్ధం గారు 5 వేలకూర్లుగారు

తిరువూరు ఫిర్కా

మిట్టల్లి గంపలగూడెం 2 కొటగిరి శారావణ స్వామిగారు 3 వెంకటరెడ్డి రామారావుగారు 4 ఊటుకూరు వెంకటకృష్ణగారు శ్రీరామ వెంకటేశ్వరరామారావుగారు.

వైవారిని గంపలగూడెం తిరువూరు ఫిర్కా లుండి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముకు సభ్యులనుగా యెన్నుకొనవలెనని. పేట బాపయ్య,

కలకత్తా, మే 28:—కలకత్తా కలకత్తా కాంగ్రెసు కమిటీవారి యేర్పాటుక్రింద నేడు భజనపూజలో జరిగిన ఒక సభలో 100. అపు యో మును భర్తీ గారిని గుర్తించుకొనిపడెను. కడదిన 100 మంది కన్యకలు లో దేశభావన సంధించిన విద్యుత్తులో యిరిగొప్పదేము లేద: న్యామూర్తి భూషణగాను కప్పిరి. (అ. వె.)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము - బుదరు కాబోర్డు కాన్ సెల బాబుగారిచే బుధవారము మధ్యాహ్నము 12 గంపలకు యాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిరామకృష్ణ బండరులో కాంగ్రెసు ఆఫీసునుండి జనగణం. గావున సభ్యులందరూ విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

విషయములు:—(1) వై. కమలమ్మగారి కొలను తెలవాడ వెల్లిన మోటారుకారు విషయం (2) అక్కిను పిట్టండి వెంకట - గురుస్తా రాజీవామా-(3) ప్రచారకల నియామకం. (4) చుకాజాగారు వచ్చినపుడు ఆయన ప్రమాణపుచ్చిలింప (5) ముగింపు యిరిగొప్పదేము లేద. యిరిగొప్పదేము లేద.

ఆంధ్ర కవి

1924 సం॥ 29 మే 29 న తేది

గురువారము

మరల ఎన్ని కలు జరుగునా?

లేబరు ప్రభుత్వము కొన్ని సంవత్సరముల పాటు సభి కారములో నుండవలసివచ్చినది, వారి యూహ సాగనటుల దోచుచు, నేటిదినుము పార్లమెంటు సభలో జరిగెడి చర్చనబట్టి, భావిపరిణామము నిర్ణయించబడుచు. వని లేనివారి కుచాంతిగలిగించుటకు గృహనిర్మాణచట్టము ప్రవేశపెట్టబడినది ఈ వ్యవహారమును లేబరు పక్షమువారు ప్రధాన సమస్యగా భావించుచున్నారు. ఇట్టి సమయమున ఓటమిగలిగిన, లేబరు ప్రభుత్వము రాజనామానిచ్చి పార్లమెంటు సభను రద్దుజేయుమని కోరును. క్రొత్త ఎన్నికలందు చే జరుగికి తప్పదు. ఈ మారు ఎన్నికలు జరుగుచో, లేబరు పక్ష మధికబలముతో పార్లమెంటు సభలో బ్రవేశించగలదు. మిగిలిన పక్షములకన్న లేబరు పక్షమే బ్రటిష్ ప్రజల కెక్కుడు ఉపకారము జేయగలిగెను. అంతర్జాతీయ సభ్యులను పెంపొందించుటకు, లేబరు పక్షము సలుపుచున్న ప్రయత్నములు సఫలమగుచున్నవి. ఫ్రాన్సు, బెల్జియము, ఇటలీ, రుమ్యాలో సభ్యులు గురువార్తకొనుటకు లేబరు ప్రభుత్వము కడు నేర్పుతో బ్రవర్తించినది. కార్మికుల సమ్మె లొక్కమా రుద్దవలెనని, వానిని నేర్పుమీర నంతరింపజేసినది. వని లేనివారికి వనిగల్పించి, బీదల దుస్థితిని మార్చుటకు సమకట్టుచున్నది. హిందూ దేశము విషయమై వెనుకాడుచున్నను, లేబరు ప్రభుత్వము మరికొంత కాలము నిలుచుచో మం దడుగ వేయక తప్పదు.

ప్రస్తుత సందర్భస్థితిలో ఇంగ్లండును పరిపాలించుటకు లేబరు పక్షము కన్నను అనుకూలపక్ష మింకొకటండలేదు. లేబరు పక్షమునకు ప్రస్తుత సమయమున సంఖ్యల బలమిలేకున్నది. లిబరలు పక్షము వారి దయాధర్మముపై నాధారపడియుండుటచే, లేబరు పక్షము తన యిచ్చను కొంతవరకయినను కొనసాగించుకొనుటకు మీలులేకున్నది. లేబరు పక్షమువారి మోక్షము ముందుకు జరిగిన, లిబరలు పక్షమువారు తమ సహాయమును విడనాడి కన్న ర్వేటివులతో చేతులు గలుపుచున్నారు. గృహ నిర్మాణ చట్టము విషయమున లిబరలు పక్షము వారు లేబరు పక్షమునకు సంపూర్ణముగ తోడ్పడినది దోచదు. కన్న ర్వేటివులు యద్ధవన్నద్ధులై యున్నారు. లిబరలు పక్షమువారు తలస్థులుగ నున్నను, 250 మంది కన్న ర్వేటివు సభ్యులను తేరి 193 మంది లేబరు సభ్యులను ఓడింప సమకట్టిని దెలియుచున్నది. అందుచే లేబరు పక్షపు ఓటమి నిశ్చయమగును. లిబరలు పక్షమువారు క్రొత్త ఎన్నికలకు సంసిద్ధులగుచున్నటుల, ఆస్పిక్తుగారి స్థేటు మెంటు దెలుపుచున్నది. వీరు నిర్వహించెడి ప్రత్యేక కార్యక్రమ మేదియు గనుపించదు. ఎన్నికలకు సంసిద్ధులగుచుండని, కన్న ర్వేటివు నాయకులు తమ పక్షమువారిని హెచ్చరించుచున్నటుల దెలియుచున్నది. కన్న ర్వేటివులు గూడ, లేబరు కార్యక్రమమును కొంతవరకు సంగ్రహించినటుల గనుపించుచున్నది. చివరస్థితిని బాగుచేయుటకు, మూడు పక్షములను ఒక మహాపక్షము జూపెదనను

టకు సందేయము లేదు. మరియొక కేకవలన ప్రయోజనముండదు. కాని, ప్రజాసామాన్యస్థితిని చక్కబరుచుటకు, వారి కష్టసుఖముల నెరిగిన లేబరు పక్షి యిధులే సమర్థులని దేశము గ్రహించక మానదు. అందుచే క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగుచో, లేబరు పక్షము మరల రాజ్యపదవి నాక్రమించుట కెక్కుడు అవకాశములు గలవని దోచును. లేబరు పక్షము వారీమారు అధికబలమును సంపాదించుచో, హైందవ సమస్యను ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పరిష్కరించెదరని బిస్మిటుగారును, జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారును వారి ప్రసంగములలో నూచించిరి. వీరివిశ్వాసమున కెంతవరకాధారముగలదో తెలియదు. లేబరు పక్షమువారి సమస్యను పరిష్కరించుచో, శాశ్వత క్షీరిని సంపాదించగలరు. సామ్రాజ్యబలమును పెంపొందించగలరు. మార్కెట్ ప్రతిష్ఠ నినుమడింప జేయగలరు. భారతీయులు చాత్రము యీ పక్షము పైగాని, ఆ పక్షముపైగాని నాధారపడిన లాభముండదు. ఏ పక్షమయినను స్వప్రయోజనమును ముందగ సాధించుకొనుట సహజము. హైందవ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరింపక తప్పదని గోచరించిన దప్ప లేబరు పక్షమయినను ఉపేక్షవహించుట వింతగాదు. హైందవ సమస్య ప్రాముఖ్యము భారతీయుల స్వయంకృషిమూలముననే విస్తరింపగలదు.

టారిఫ్ చట్టము

టారిఫ్ చట్టమును సెలెక్టు కమిటీకి వంపిరిని నిన్నటిదినుము తెలిపియుంటిమి. ఇంతవరకును సెలెక్టు కమిటీలో స్వరాజ్యపక్షమువారు సభ్యులుగ జేరకుండిరి. దాను, నైహూ ప్రభుత్వ ప్రకటనము లట్టి నిబంధనను తొలగించెనని చదువరు లెరుంగుదురు. టారిఫ్ కమిటీలో వండిత మోతీలాలు నైహూ ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, జే. మహతా, మన్నగు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు జేరి సెలెక్టు కమిటీలో వీరు జేరుట కిదియే మొనటికార్యము. సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు రేజిడినము సామ్రాజ్య శాసనసభకు సమర్పించ బడును. సెలెక్టు కమిటీవారు చర్చను చాలవరకు ముగించిరినియు, టారిఫ్ చట్టమునకు మూడు సంవత్సరముల కాలపరిమితిని తొలగించి శాశ్వత మగు ఏర్పాటుల జేసెదరనియు, ఇతర విషయములను నిరాకరించెదరనియు దెలియుచున్నది. ఇతర విషయములలో, కర్షిమలు ప్రభుత్వమువారి పంము గావలయునని చమల్ గాల్ గారు జేసిన సూచనను గమనింపవచ్చును. ఇంగ్లండునందే పరిశ్రమలు ప్రభుత్వకరముగా నిడి, హిందూ దేశమునందట్టిచర్య గైకొనబడుననుట వ్యర్థపుతలంపు. ఒక వేళ నట్టిచర్య దీసికొనబడినను, ప్రస్తుతస్థితిలో ప్రజల కంతగ నుపయోగ మండదు. జాతీయ ప్రభుత్వమున్నగాని, ప్రజేచ్ఛ కొనసాగ నేరదు. విజాతీయ ప్రభుత్వము పరిశ్రమలను చేపట్టినను, ప్రజేచ్ఛ ననుసరించి ప్రవర్తించజాలదు. ఆ విషయ మెటులున్నను, లేబరు సభ్యులగు చమల్ లాల్, జ్యోషీ గారు దెలిపిన సంగతులను తాతాకంపెనీవారు గమనింపక దప్పదు. టారిఫ్ బిల్లు తాతాకంపెనీ వారికి విశేషలాభము గలిగించుననుట నిశ్చయము. అట్టితేరి, తమ క్రింద బసచేయు కార్మికుల యెడ దయతో ప్రవర్తించి వారి కష్టములను వెంటనే నివారించుట తాతాకంపెనీవారి ధర్మము. లేని యెడల, ప్రజాభిప్రాయము ధనవంతులగు వర్తకుల రక్షణకు వ్యతిరేకముగ బరిణమింపవచ్చును. టారిఫ్ చట్టము సవకాశముగ గైకొని, విదేశవర్తకు లీ దేశమున పరిశ్రమలను స్థాపించి, దేశీయ పరిశ్రమ

లకు పోటీదగుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అట్టి వారికి సయితము ప్రభుత్వమువారు సహాయము జేయుట కవకాశము గలదు. దీని నాటక పరుపవలయునని మాలవ్యాగారు దెలిపిరి గాని, అటుల జరుగునని దోచదు. అట్టితేరి టారిఫ్ చట్టపు ప్రయోజనము చాలవరకు దగ్గిపోవును.

వైకం సత్యాగ్రహము

వైకం సత్యాగ్రహము, గాంధీమహాత్ముని ఉపదేశము ననుసరించి నడుచుచున్నందుల కెంతయు సంతోషపవచ్చును. శ్రీనాథ్ సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు వెడలి, సరియగు వద్దతులను నిరూపించిరి. అస్పృశ్యతానివారణకు అన్ని ప్రాంతముల నుండియు సహాయము గైకొనినను, సత్యాగ్రహము నకు మాత్రము చెన్న రాష్ట్రము నుండి మాత్రమే సహాయము గైకొనవలయునని రాజగోపాలాచార్యులు గారు సూచించిరి. గురువార్తా ప్రబంధక సంఘము వారు చేయుచున్న ఉచితభోజనపు ఏర్పాటులను మాన్పించి, సత్యాగ్రహులు తమ భోజనసంఘ ఏర్పాటులను తామే గావించుకొనుటకు నిశ్చయించిరి. గాంధీమహాత్ముడిటులనే గోరెను. స్వకైని గనుకరుపవలసిన నీ సమయమున, సత్యాగ్రహులు సాధ్యమైనంతవరకు అన్యసహాయముపై నాధారపడగూడదని, మహాత్ముని యుద్దేశ్యము. ఇంతియగాక, హిందువులే సత్యాగ్రహోద్యమమును కొనసాగించవలయునని మహాత్ముడు బోధించెను. వారి యాదేశానుసారముగ, హిందువులు గానివారు దీనియందు పాల్గొనకుండుటకు ప్రార్థించబడిరి. వెలుపలనండి వచ్చెడి ఆర్థిక సహాయమును అస్పృశ్యతానివారణకు మాత్రము వినియోగించుటకు నిశ్చయించబడెను. సత్యాగ్రహసాధనము, అతి పవిత్రమయిన సాధనము. దాని సత్కర్మతమార్గముల నడుపుట ధర్మము. సత్య అహింసావ్రతిముల కే మాత్రము భంగము కలుగకుండ నడుచుకొనుట యత్యవసరము. గాంధీమహాత్ముని హితము ననుకరించుటచే, తప్పుదారుల ద్రోక్కుట కవకాశము దప్పిపోవును. సత్యాగ్రహ సూత్రములను ప్రచురించెదమని, మహాత్ముడిదివరకు వాగ్దానము జేసి యుండెను. అయ్యవి, భారతీయులకు సరియగు త్రోవను గనుజలచూపి విశ్వసించెదము. వైకం సత్యాగ్రహులు ధర్మమార్గము ననుసరించుట కత్యంతాతృప్తి జూపుచున్నారనుటకు మహాత్మునితో సంప్రతించుటకు జూహుకు వెడలియుండుటయే ప్రబలనిదర్శనము. వీరి పవిత్రతాశయము సఫలమగు గాక.

మోకతాలి : హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయము

హిందూవులును మహమ్మదీయులును ఒకరియెడ నొకరు అవిశ్వాసముతో బ్రవర్తించుట, విశాలహృదయులగు నాయకుల మనముల కెంతయో కష్టముగనున్నది. గాంధీమహాత్ముడివిషయమై విసుగువిరామము లేకుండ దేశమును హెచ్చరించుచున్నాడు. అఖిలభారత మహమ్మదీయ సంఘసభలో హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యుల స్వరాజ్యమని జిన్నాగారు ఎలుగెత్తిచాటిరి. ఆలినాదరు లిటులనే చాటుచున్నారు. మోకతాలి గారు భారతమిత్రపత్రికలో వ్రాయుచు, హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు త్వరలో సంతరించునని నమ్ముచున్నారు. ఉభయసంఘ ప్రతినిధులును త్వరలో నొకచోటగూడి, అనుకూల పరిష్కారము గావించుకొందురని మోకతాలిగారికి విశ్వాసముగలదు. తమకు మహమ్మదీయ మతమునందత్యంత విశ్వాసమున్నను, హిందూ దేశమును మార్చి

మిగ ప్రేమించెదమనియు, భారతీయు లేమతము నకు జెందినవారయినను వారిని సోదరులవలె భావించెదమనియు, షోకతాలీగారు వెలిబుచ్చుచున్నారు. షోకతాలీగారి ప్రచురణము హిందూ మహమ్మదీయసభ్యమును మెచ్చుటకు తోడ్పడు గాక యని కోరెదము. హిందూమహమ్మదీయ సమస్య, సులభపరిష్కార యోగ్యముగాదని పైకి గనుపించినను, హిందువులును మహమ్మదీయులును దేశమునకు సలుపవలసినసేవను గుర్తించి, సోదర భావమును ఎప్పటికప్పుడు గ్రహించుచో, ప్రతి బంధకములన్నియు వెంటనే తొలగిపోవును. అట్టిఫలితము చేకూరుటక, దేశనాయకులు తమ శక్తిని వినియోగించిన తుభిము గలుగకమానదు.

మెస్టను ప్రభువుగారి యాతురము
లీకమీషను రిపోర్టునూ చనల నన్నటిని వెంటనే యమలులో బెట్టవలయునని, మెస్టను ప్రభువుగారు “ఈవినింగు స్టాండ్డు” పత్రికకు వ్రాసరి. వీరి యాతురముగ ంన వింతయగును. హైందవస్వపరి పాలనమును గూర్చి వ్రాయునపుడు మూత్రిము, మెస్టను ప్రభువుగారు ఎక్కడ లేని ఓరిమిని బోధించెదరు. అందులో సహస్రాంశ మయినను లీకమీషను రిపోర్టునుగూర్చి ఏమి చూడగూడదా? శాసనసభ లీరిపోర్టును పరిశీలించి తమ యభి ప్రాయమును తెలుపువరకయినను వేచియుండగూడదా? మామూలు అధికార శాఖలద్వారా పని జరుగునప్పటికి, అమూల్య మగు కాలమంతయు స్వధయగుననియు, సివిలు సర్విసు యద్యోగుల ఓరిమి విచ్చిన్నమగునయు, మెస్టను ప్రభువుగారు మందలించుచున్నారు. మెస్టను ప్రభువుగారి యభిప్రాయమే బ్రిటీషు ప్రముఖులలో సర్విసామాన్యముగ వ్యాపించియుండుట వింతగాదు. సంస్కరణములవలన గలిగిన ధనభారమునకు తోడుగ, క్రొత్తభారమొకటి మోపబడుచున్నది. లీకమీషను వారు గావించిన ధనవ్యయపు అంచనా చాల స్వల్పమనియే ఎంచవలయును. రిపోర్టు నూచన లమలులోనికి వచ్చునప్పటికి, వ్యయాధి క్య పొంతకన్నను విస్తరించునటకు సంకయము లేదు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజాక్షేమము పెంపొందుటకు సాధ్యమగునా?

డాక్టరు సన్ యట్ సేనుగారు బ్రతికియున్నారా?
డాక్టరు సన్ యట్ సేనుగారు చనిపోయిరిని, రూటరు రూఫియగు తంతివారనంపెను. అయ్యది ప్రపంచమందంతటను వ్యాపించెను. సన్ యట్ సేను గారి మరణమునకు విచారించుచు కత్రికలన్నియు దీర్ఘ వ్యాసములను వ్రాసెను. కాని, చీనాజాతీయ ఖషపు కలకత్తా శాఖవారు నిజము దెలిసికొనటకు హాంగు కాంగకు రెంటివార్త సంపగ సన్ యట్ సేను గారు సుఖులై యున్నారని జవాబు చేరెను. సన్ యట్ సేనుగారు చనిపోయిరని వార్త దెలియుట కిది మొదటిపర్యాయము గాదు. ఇట్టి వదంతుల నేల వ్యాపింపజేసెదరో తెలియదు. యుద్ధసమయము నందు కెయిజరు చనిపోయినటుల ఎక్కటి కప్పుడు వార్తలు వెలువడుచుండెను. ఎవ్వరు సామాగారు సయితము బ్రజీకియున్నటుల తాము పర్షియాలో మిటిమని, అప్పానుగారు డ్రెయిలీ ఎక్సుపెను కత్రికకు వ్రాయుచున్నారు. మొత్తముమీద సుప్రసిద్ధ పురుషులు కొందరికు, మరణానంత వ్యాఖ్యానములను స్వయముగ తిలకించుభాగ్యము లభించుచుండును. అట్టి వారిలో బరోడా గయ క్వారుగా రొకరు.

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని వుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

<p>ఇదివరకు నేటివసూలు</p> <p>చందాలు 30503-1-10 10-0-0</p> <p>మొత్తం. 30513-1-10</p>	<p>కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు కుంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు</p> <p>ఇదివరకు చేవగు వస్తు భాస్కరరావుగారి ద్వారా, విశాఖపట్నం పెద్దతిప్పనముడ్రం గ్రామంలో ఎల్లలూరి నాగమ్మగారి కొమార్తె వివాహ కాలమందు</p> <p>14792-13-5 7-8-0 2-8-0</p> <p>మొత్తం. 14802-13-5</p>
--	---

పూజానిధికి సామ్యునబంపు చిరునామా: కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు

కెనడా ఆక్షేపణ
లాసానీ సంధిసమావేశమునందు పాల్గొన వలయునని, కెనడా రాజ్యమునకు ప్రత్యేకముగ నాహ్వానము పంపియుండలేదట. ఆ కారణముచే లాసానీసంధిపత్రికముపై సంతోకముపెట్టుటకు కెనడా నిరాకరించెను. తుర్కీతో రిరిగిన సంధితో తన కేమియు సంబంధములేదని కెనడా తెలియబరిచెను. విదేశసంబంధములందు ఇంగ్లండు చెప్పినచోప్పున అధినివేశరాజ్యములు చరించెదరని భావించబడుచుండెను. ఆ కారణముచే ఇంగ్లండు కెనడాకు ఆహ్వానము పంపియుండకపోవచ్చును. కాని తమ కవసర మయినపుడు మర్యాదతో నాహ్వానించి, అవసరముగానపుడు ఉచితపహించియుండుటవలన, యిట్టి సందిగ్ధస్థితి జనించినది. లాసానీసంధిని స్థిరపరచుటకు తాను పార్లమెంటుసభనడుగజాలనని, కెనడా ఖండితముగ ప్రత్యుత్తర మొసగింది. అధినివేశ రాజ్యములు తమకు గలిగిడి అవమానములను హిందూదేశమువలె భరింపజాలవు. బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు కడు జాగరూకతతో మెలగనియెడల, అధినివేశ రాజ్యములు మున్నందు తీవ్రచర్యకు గడంగవచ్చును.

శాసనసభాతీర్థాసముల విలువ
హజరత్ మోహనీగారిని విడుదల జేయవలయునని కోరుచు, సామ్రాజ్యశాసనసభవారు తీర్మానించిరి. కాని ఆ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారింతవరకు అమలులోనికి దీసికొని రాకజోయిరి. కారణ మేమని మొన్నటిదినము ప్రశ్నింపగ, తాము ప్రత్యేకచర్య దీసికొనుట కవసరము గనుపింపలేదని, హాంమెంబరుగారు బదులు జెప్పిరి. శాసనసభా తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారింతవరకు గౌరవించుచున్నారో, యందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

ఒక సవరణ
నిన్నటిదినము “ఆలివియరు ప్రభువు: సత్య మూర్తిగారి శీఖ” అనుశీర్షిక క్రింద ప్రచురింపబడిన సంపాదకీయవ్యాసములో 22 వంక్తియందు “జాతిపై నాధారపడుపక్షము” అనుమాటలకు బదులుగ “జాతిపై నాధారపడనిపక్ష” మని యుండవలెను.

ఇటులనే 32 వ వంక్తియందు “జాతిభేదముపై నాధారపడిన రాజకీయపక్షము” అనుమాటలకు బదులుగ “జాతిభేదముపై నాధారపడని రాజకీయ పక్ష” మని యుండవలెను. తేకున్న, వ్యతిరేక భావము స్ఫురింపగలదు. ఇట్టి అచ్చుపారబాబులను చదువరులు సవరించి చదువుకొన వ్రాద్దితులు.

కాన్పూరు మిల్లుదొమ్మి
దొమ్మిదారులపై కేసులు తీసివేయబడెను
కాన్పూరు, మే 28:— కాన్పూరు దూదిమిల్లులలో 20 మంది జెల్లాలర్లు దొమ్మిదారులపై దయచూపించుటకు గాను కేసును యత్నించేవారెని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ప పిన శిఫారసును అంగీకరించుచు ఫైనల్ ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువును పంపిరి. కొంతమంది యితర మిల్లువనశాంధ్రుడు ప్రజలలో కొంతమందియును బలపరుపగా పిటీషను జెట్టుకొన్న యీ 20 మందిపైనను చర్యఁజేసిపంపించుటవలన కాన్పూరు కార్మికులలో నడభిప్రాయము హెచ్చుగా కన్పించు యాశను ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. మిల్లు ఆవరణ ను దాటిపోవద్దని యనుష్యులను ప్రోత్సహము జేసినట్టియు, కాల్పులు జరిగింపుడు దెబ్బలు తిననట్టియు యిద్దరమిల్లుదూరిలపై కేసు తీసివేయబడితేను. ఇది తెలుసే విచారించబడును. (ఆ. (వె))

కీ॥ శే॥ అప్పలోష ముఖర్జీగారు
దుఃఖమును దెలుపుట
షిల్లాంగు, మే 28:— సక అప్పలోష ముఖర్జీగారి ఆకస్మాత్తు మరణమునకు పశువుకు కూడియున్నటువంటి ఒక బహిరంగధర్మ ప్రజలయొక్క విచారము తెలుపబడెను. (ఆ. (వె))

బీహారులో కలరా
పాట్నా, మే 28:— అన్ని జిల్లాలకంటె ఎక్కువగా కలరా యున్నటువంటి చాంపరాన్ జిల్లాలో ప్రత్యేకము కొంచెము నడచుగా నున్నదని ఆరోగ్యశాఖాధికారి తెలుపుచున్నాడు. మరణసంఖ్య రెండువందలకు తగ్గినది. దర్భంగమునభరుగ్రామలలో కూడ మరణసంఖ్య తగ్గినది. కాని పాట్నా జిల్లా నలోని మాడు జిల్లాలలోను, కారన్, మాంఘీర్, పాలము, కాలసామలలోను కలరా కొంచెము హెచ్చినది. (ఆ. (వె))

రంగూను హైకోర్టు
రంగూను, మే 28:— న్యాయమూర్తి వి. హెచ్. హోయాల్లుగారు ఆరు నెలల నిలపుదొడ యిండ్లందు కెల్లియం డిటరే వారిఫోన్ హైకోర్టులో న్యాయమూర్తిగా పాల్గొన గాను నియమింపబడిరి. (ఆ. (వె))

పంజాబులో చీభత్తము

పంజాబు ప్రాతమంత్రసాత్వము

లాహోరు నుండి నికపాలనము ననుచు

ప్రజలను శాంతింపజేయుటకు ప్రయత్నములు

ఓడ్యయరు మానవత్వపు దావాలో సాత్వము

లండన్, మే 27:—ఓడ్యయరు శాసనసభ దావావిచారణ మరల ప్రారంభమైనది. ఇండియాలో కమిషనుమీద తీసికొన్న సాత్వమును చదివి వినిపించిరి. అల్లరులు, డైయరు సేనాని సేనలు కాల్యుటనుగూర్చి తెల్పుచు సేన ఇతర తెల్పులును కాల్యులచే తుతగాత్రులైన 30,000, 400 మందికి చీభత్త తేసిరిమి. బిరందరకును కాట్ల, చేతులు వెనుక భాగమునందు గాయములు తగిలినవి. కుట్టుపనివా డొకడు ఇంటికప్పునుండి జూచి ఆచవు కులో జరిగినపుడు 15000-20000 మంది వచ్చియుందురని అంచనాపెసెను. ఈసభ జరుగుచున్న చవుకులో గురకాలు ప్రవేశించినకంటేనే కాల్యుడని వారి కు తరపు తేయబడెను. దానివలన ప్రజలు నలుదిశలకు పారిపోయిరి. ప్రజలు ఎవరిదారి నివారు పోయినను కాల్యులను ఆపలేదు. 4,5 నిమిషములవరకు కాల్యులను సేయుచుండిరి. యూరపియను ఉద్యోగులు, గురకాలు తరువాత వెడలిపోయిరి. తుతగాత్రులను వారి బందుగులు చూచుచుండిరి. 1000 చనిపోయిననియు, తుతగాత్రులైననియు భారతదేశవై దుడ్డు తన సాత్వమున తెలియజేసెను.

లాహో హరికిష్కలాలుగారి సాత్వము

పంజాబులో పూర్వమునుండి గ్రామములను హరికిష్కలాలు గారిట్లు జెప్పిరి. ఏప్రిల్ 11 లేదని సేనును, మరొకందరను డిప్యూటీ కమిషనరును జూడవలెనని జెప్పినపుడు లాహోరు లో కాల్యులను గూర్చి మొదట తెలిసికొంటిమి. ప్రజల వడిగి వారి యభిప్రాయమును తెలిసికొనవలెనని కమిషనరు మమ్ము లను అడిగిరి. కాని వారికనుమలను సాధ్యమను జేసినగాని అట్లు అడగకాలముంటిమి. కమిషనులను వారు ఆపగింపలేదు. సేను, ఇతరులను దుకాణములను తెరపించుటకు ప్రయత్నించి తిమి. కాని లాభములేకపోయెను. ప్రజలు తమదని క్రూరముగ బాధించిరి భావించిరి. మరల ఇంత క్రూరముగ బాధించమని అభయమును గోరిరి. బ్రిటిషుపాలనమును తొలగించు ప్రశంస తు రాతేను. ప్రభుత్వమువారు సమంజసముగ ప్రవర్తించెదరని యు, సైన్యమును తీసివేసెదమని ప్రభుత్వమువారు అభయ మిచ్చినగాని ప్రజలు దుకాణములను తెరచునటుల జేయుటకు పిలువడనని ఏప్రిల్ 18 లేదని పురమందిరమున జరిగిన సభ యందు ప్రజాప్రతినిధి ఒకరు డిప్యూటీ కమిషనరుకు తెలియ జేసెను. సైన్యములను పంపివేసెదరని తలంచనని డిప్యూటీ కమిషనరు తెలియజేసెను. సైనిక శాసనమును ప్రకటించెద రగిరి. అపుడు విప్లవకరమును సంగతులెన్నియు నగరమున జరుగట లేదు. భారతదేశ సంగతులశాసనముక్రింద నన్ను ఇంకొక దేశమునకు పోవలెనని పోలీసు ఉద్యోగి ఒక కాగితమును జూపి సంతకము జేయవలెనని ఏప్రిల్ 14 లేదని అడిగెను. నన్నును, ఇతరులను మే 6 వ తేదినవరకువదలలేదు. సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారినుండి తలెత్తవచ్చినపిమ్మట నన్ను ఆపుచుఆరెట్టునే చెఱసాల నుంచిరి. అపుడు సేనుసార్వభౌమనిపై కత్తిగట్టి పోరితినను సేరమునకు విచారించిరి. సైనిక న్యాయస్థానమువారు జూలై 5 లేదనిశిక్షించి యానట్లేము ద్వీపాంతరవాసమునువిధించిరి. నా ఆస్తిసంతను సాధ్యమనుచేసికొనిరి. కాని తర్వాత మన్నించి నన్ను ఇతరుల తోబాటు వదలివేసిరి.

సేను ప్రభుత్వమువారికి సహాయముచేసిరిని. అంతకంటే సేమియుచేయలేదని న్యాయవాదియొకడు జెప్పిరిని. సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారు నన్ను ఆరెట్టు చేసి శిక్షింపవలెననిరని అందరును అనుకొనిరి. నన్ను వదలినతరువాత పంజాబులో వ్యవసాయశాఖామార్కుని నియమించిరి.

“జెయి, మాతా” అను పత్రము సేను కార్యనిర్వాహకుడుగ నుండిన అడ్డనవార్లు వేసినపుడు జెప్పినాడను. ఈపత్రము కాసంపాదకుడు రాజుద్రోహమునకై శిక్షింపబడెను. సేనునుండి ప్రవదనిని స్వీకరించినపిమ్మట అపిత్రముతో సంబంధమునవదలుకొంటిని.

1921 లో కన్నాటు ప్రభువును బహిష్కరించవలెనని ఈపత్రమువారితో లేదో జెప్పజాలనని చార్లసుగారికి బదులిచ్చి తిని. జ్ఞాపకము లేదంటిని. కాని కన్నాటు ప్రభువును బహిష్కరించవలెననే వ్రాసియుండవచ్చునంటిని. ఆపత్రమువిధానముతో జోక్యమును సేను కలుగజేసికొనలేదు. దానిని ఆత్మపించలేదు.

ఇంతటితో విచారణ ప్రస్తుతము ఆపుచేయబడెను.

‘మరణ కిరణము’

సోవియటులు కనిబెట్టుట

రహస్యపు పరిశోధనలు

లండన్, మే 27:—రాత్రి 8.50. సోవియటులు “మరణ కిరణము” ను గనిపెట్టినని తెలియుచున్నది. విమానములను నాశముజేయుటకు రషియను ఇంజనీరులు కనిపెట్టెదట. గత ఆగష్టులో పరిశోధనమును ప్రారంభించిరట. జర్మన్ నిపుణులసహాయముతో ఈయంత్రమును రషియనులు అభివృద్ధి జేసిరి. ఇటీవల మాస్కో వైమానికశాలయందు పరిశోధన గావించిరి. ఈసరితములు సంతృప్తికరముగ నుండుటచే రషియాలో ఆయుధాసానులను, ముఖ్యప్రదేశములను వైమానిక బారియడకుండ గాపాడుటకు వలయునన్ని వైమానిక విధ్వంసక కార్యాలయమును త్వరలో నిర్మించుటకు విప్లవసైనికసభ వారు నిశ్చయించిరి. ఇదేమోస్తరుగ, కేత్రయుద్ధకాలమీద విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటులనుగూడ నాశన మొనర్చుటకు పనిచేయకుండ ఆసియాపునలుల జేయుటకును, మరొకన్నిగొప్పకార్యాలయములను నిర్మించుచున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రకృతి శాస్త్ర వేత్త

ప్రభుత్వమువారి అభయము

లండన్, మే 27:—వైమానికమంత్రివర్గమువారిని యొ అవకాశములను మరణకిరణమును గవజెట్టిన గ్రిండెలు మ్యాతూసుగారి కిచ్చిరి. కాని అతడు వానిని విని యోగించుకొనలేదు. నిన్నటిదినము 15 గజములదూరము నుండి ఒకకిరణముచే విద్యుద్దీపమును వెలిగించి చిన్నమోటారు త్రొక్కుడుబండియంత్రము నాపుజేసెను. గ్రిండెలు మ్యాతూసుగారే పనియు ట్టునిటిని ఏర్పర్చిరి. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన చిన్న పెట్టెలతో నడుపబడు మోటారుబండిని ఆపకవలెనని గోరిరి. కిరణములనుగూర్చి వివరములను వెలుపుడని గోరలేదు. ఇది నెగ్గిచో తక్షణము మ్యాతూసుగారికి 1000 పౌనులు ఇయ్యబడును. దీనిని ప్రభుత్వమువారు కొనుటకు ఆర్థిక ఏర్పాటులను చేయువిషయమై ఒకపత్రము వ్యవధినియవలెననిరి. కాని మ్యాతూసుగారి ఏర్పాటులను నిరాకరించెనట.

పత్రములలో మ్యాతూసుగారి కక్షినిగూర్చి ప్రకటించుటవలన వైమానికమంత్రివర్గమువారి ఆభయమును చేసిననియు ప్రెంచికంపెనీవారు గొప్ప మొత్తము నిచ్చెదమని మ్యాతూసుగారికి తెలియజేసిననియు జెప్పుచున్నారు.

కోర్టును ధిక్కరించుట

లండన్ పత్రికలకు జరిమానా

లండన్, మే 24:—ఈవినిస ప్లాండ్రు, డెయిలీ స్ట్రెస్, మాంచెస్టరుగార్డియను పత్రికలు క్రంబుల్సు సేరమును గూర్చి కోర్టువారిని ధిక్కరించెనని 100, 800, 800 పౌనులు ప్రతిపత్రికకును జరిమానా విధించబడెను. ఈపత్రికలు అపరాధాస్వేషకుల లేఖలను ప్రస్తావనల ప్రకటించుట చే న్యాయము గలుగడను భయము పుట్టెనని అట్లావ్నీ జనరలు తలెత్తజేసెను.

ఆంగ్లో-ఇరాకు ఒడంబడిక

విదేశాంగ కార్యాలయమువారి ప్రకటనము

లండన్, మే 27-1922లో పెయినులూరాజు ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడికనుసంతకముచేసిరి. దీనిని బాతిసమతి అంగీకరించునటుల వారికి తెలియచేయుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ఆలోచించిరి. అందుచేతనే జానువరలో దీనినిగూర్చి ప్రస్తావించుటకు సభాకార్యక్రమములో జేర్చిరి. అసంబంధివారి ఒడంబడికను అంగీకరించరని ఒడంబడికలో చెప్పబడిన 22వనూత్రమును అమలులో పెట్టుటకు సభవారి అధికారమును సొండుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇంకొకవిధముగ ప్రయత్నించక, తప్పదు. సేరుమార్గములేదు.

ఆలివియరు గారి లేఖ

లండన్, మే 24:—ఆలివియరుగారు వ్రాసిన లేఖ ప్రయివేటు లేఖయనియు ప్రకటనార్థము బంపలేదనియు ఇదియుం గాక అందు ఇదివరలో పార్లమెంటులో జెప్పని సంగతులు లేవనియు, క్రొత్తసంగతులు లేవనియు ఆలివియరు ప్రభువు తెలియజేసెను.

ప్రభుత్వసభ్యులు కొందరు రాజకీయ విషయములను గూర్చి స్వంతయభిప్రాయములను, ఇతర రాజకీయ వేత్తలవలె గర్హియుండవచ్చుననియు కాని అట్టి యభిప్రాయములను, సిద్ధాంతములను తెలియజేయరాదని తెలిసిన కార్మికవర్గమువారు రనుచున్నారు. ఈలోపుగ, ప్రకటితమైన తనలేఖ యొక్క సంపూర్ణ వివరములను తెలియజేయుడని ఆలివియరు ప్రభువు ఇండియాకు తలెత్తినాసిరి. (ఇంగ్లిష్ వ్యక్)

అమెరికా జపాను

యునైటెడ్ స్టేట్సువారి విషేషఫలితము

టోక్యో యొక్క ఫలి

లండన్, మే 27:—రాత్రి 10.30 యునైటెడ్ స్టేట్సువలసవట్టి విషేషములను అమెరికా జపాను మైత్రికి అవాంతరములు వచ్చునని పలువురు పలువిధములుగ జెప్పుచు నున్నారు. అమెరికనులకును జపానీయులకును సంపూర్ణావము చెడుకుండ ఉండగోరెదరని టోక్యోవారు వీలైనంతవరకు ప్రయత్నించెదరు.

హినిసారాగారు రాజీనామా ఇచ్చెదరని అనున్నదే. ముందెన్నడో ఆతని స్థానే ఒకరిని నియమించుటకు ఏర్పాటు జేసిన ఆశ్చర్యపడనవలయులేదు. టోక్యో ప్రభుత్వము వారికిని జపాను ప్రజలకును స్నేహము సాగుటనుగూర్చి ఏర్పాటు చేయుటకంటె ముఖ్యవిషయము ఇంకొకటి లేదని చార్లస్ గారుగాని హ్యూజెస్ గారుగాని తలంచరు.

నాకా వైమానిక విధానము

కంట్రాక్టు పత్రములు

లండన్, మే 27:—వైమానిక మంత్రివర్గమువారి కోర్మెనుట్టి, నాకావిమానములను నిర్మించెదరు. వైమానిక పరిశోధకసంఘమువారు జెప్పు సిద్ధాంతముల ననుసరించి తమారు చేసెదరు.

గ్రేటుబ్రిటనునుండి ఇండియాకు ప్రయాణమొనర్చి మంచికో చెడ్డదియో నిశ్చయించెదరు. నాకావిమానపు ఖరీదు 300000 పౌనులుండును. కంట్రాక్టు సంతకమైన తక్షణము 100 000 పౌనులు ఇయ్యబడును. కంట్రాక్టు పెట్టుబడికింద ఇంకొక 50000 పౌను లీయబడును. ఒకవేళ అనుకొన్న ప్రకారము విమానము సరిగా లేకున్నచో 250 000 పౌనులను తిరిగి ఇచ్చివేయవలెను. అనుకొన్న ప్రకారము తయారై పరిశోధకప్రయాణములను జయప్రయముగ జేయలేకున్న మీగిల్స్ 50,000 పౌనులను ఇయ్యరు.

పూచోలో బాంబులు

సైనికగవర్నరుకు ప్రమాదము తప్పట

పూచో, మే 27:—గత సాయంత్రము, యూకేక్ సైనికగవర్నరుమీద రెండుబాంబులను వేసిరి. గవర్నరుకు అపాయము గలుగలేదు. కాని గవర్నరుసిబ్బంది ప్రధాననాయకునికి విహిలకాతిగు సేనానికి డెబ్బలు తగిలినవి. మోటారుబండిని సమర్థువాడును, ఇద్దరు సైనికులును చనిపోయిరి.

ప్రేమించి మైమానికుడు

హైదరాబాద్ లోని బయలుదేరుట మానెను. దీనికి కారణము కియంగునైనా గవర్నరు హైదరాబాద్ గాని, హైదరాబాద్ ప్రభుత్వమునా అనుమతిని విమోచనమును సాధించిన తేదీని కొనసాగించినట్లును. తనకు వైద్యులను చికిత్సకు పైకి గవర్నరులు ఇచ్చిన విమోచనమును ప్రేమించి మైమానికుడు అంగీకరించినట్లు ద్వేషముతో ఇట్లు తెలియజేసెను. యధామంత్రియు, అధ్యక్షులైన బాకర్ గారును దీనిపై గాఢ ప్రయత్నమునకు అడ్డురాగూడదని తలచినవారి.

మొక్కరక వైమానికవయనము

నిమిత్తము క్రొత్తవిమానము నందచేయుటకు యునైటెడ్ ప్రావిన్సు నాక బయలుదేరెను.

జగ్జనులనిర్ణయము - ప్రేమించి మైమానికుడు

లండన్, మే 27 రాత్రి 9.30. క్రొత్తవిమాన సభవారు సమయమునుగనిపెట్టి లాంగ్డోన్ లోకి నిర్దేశించినట్లును. సాగించెదో ఇంగ్లండు ప్రభుత్వమునా ఆధారపడియున్నదని తెలియుచున్నది. మైమానికుడు విలేజ్ పార్కింగ్ నుండి ఇట్లనిడలు పుచ్చున్నాడు:— బెర్లిన్ లో నిన్న బ్రిటిష్ ప్రతినిధి నివాసములో ప్రవర్తించవలసిన జెప్పవలసిన వారికి జెప్పెను. ప్రజాభిప్రాయమును నడిపించుటకు బహిరంగముగ కొంత జెప్పవలసియున్నది. చాలమంది జర్మనులు కాంటిగెరైన్ పేషియన్లున్నారు. యథాప్రకారము కేరళ ప్రభుత్వమునా యని ఎదురుచూచుచున్నారు. కాని పరామర్శలు తమని అణగద్రొక్కవలెనుచున్నారని సిద్ధి అభిప్రాయముతో జర్మను ప్రజలు నిండియున్నారు. ఈయభిప్రాయము తప్పని జర్మనులకు తెలియచేయవలెను. జగ్జనులు ఇష్టమువచ్చినట్లు నిర్ణయముగ ముందుకేగిరేని పరిణామ గురువారము తెలియచేయుటని ఎం. గావెయిన్ గారు హెచ్చరించుచున్నారు.

అధిని వేతనము

భామన్ గారికి నెమ్మదిగనున్నది. ఆరోగ్యము మునుపటి కంటే బాగున్నది.

కెనా

జాబాలాండు

పరిహారసమస్య

నెయిరోబీ, మే 27: ఇటలీ కిచ్చిన జాబాలాండుకు బదులు పరిహారమును కెనా ప్రభుత్వమువారికిని చేయవలసినట్లు ఇచ్చెదరా యని 26 తేదీని కానసభలో ప్రజానిర్వచితసభ్యుల ప్రశ్నించెదరు. ఈవిషయము ఒక కెనాకు సంబంధించిన విషయమే గాక సామ్రాజ్యమున కంతకును, సంబంధించిన విషయమని ఎక్కువ గ్రహించిరి. ఈవిషయమే పూర్తిగా తెలియజేసెదమని ప్రభుత్వమువారు రథయ మొసగిరి.

జర్మనులచిహ్నగుసన

అల్లకల్లోలము

బెర్లిన్, మే 27:— నేడు మరల రిచిస్ట్రా సమావేశమైనది. లోపలికి ఉత్తరపు లేనిచే వచ్చుటకు పీలులేదు. ఇంతట్లుగా చేయబడిన లోపలలోలముగ నుండక పోలేదు. ఇప్పుడు చెజిసాలయమున్న కమ్యూనిస్టులందరిని విడుదలచేయవలసిన కమ్యూనిస్టు ప్రతినిధులు 50 మంది రణగొల్పవలసిచేసిరి. సభ్యుల పేర్లను పిలుచుసరికి అల్లరి తగ్గెను గాని లండన్ దాకా గారిపేరును పిలిచినపుడు మరల శబ్దము బయలుదేరెను. ఇతని మిత్రులు తమసంతసమును ఆతనిపేరును పిలిచినపుడు జూపి ప్రతిపక్షులకు తమముష్టి జూపిరి. లండన్ దాకా గారే భవజమైతరనుకొనిరి. కాని తనస్థానములోనుండి కమ్యూనిస్టులను జూచి మందహాసము గావించిరి. పేర్లను పిలుచుట ముగియుటతోడనే బందీల నందరిని విడుదల చేయవలెననుగోల మరల బయలుదేరెను. గోల విస్తారముగ నుండుటచే రిచిస్ట్రా అధ్యక్షుడు టోపిని ధరించి వెడలిపోయెను.

ఆర్థిక చట్టము

లండన్, మే 27:— న్యూఢిప్రాయము లేకనే కాదు న్యూనభవారు ఆర్థిక చట్టమును కామన్వెల్థువారు ఆమోదించిరి. పన్నులను హెచ్చించుట ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన సాంఘిక సంస్కరణకార్యక్రమమును సాగించుటకు మితవ్యమును సేపైరచి ధనసహాయము చేసెదనని స్పష్టమగు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. ఈ ఆర్థిక చట్టమున మంచి ఆర్థికవిధాన మేర్పరుపబడినదనిరి. వచ్చేసంవత్సరము మరింత బాగుండుననిరి. (మంత్రివత్తమువారిసంతసము)

కార్మిక ప్రభుత్వము రాజీనామా

నొసగునా?

పరాజయసూచనలు

లండన్, మే 28:— ఉదయం 12.25 గురువారమునాడు కామన్వెల్థులో పనిలేని కార్మికులనుగూర్చి జేయుటకు చర్చలో కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పరాజయము గాంచుదురని అనుమానముచే రాచకీయవేత్తలకు ఏమియు పోచుటలేదు. పనిలేని కార్మిక సమస్యపై కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోయిన ఇది స్వల్పవిషయముగ నెంచబడదు. అట్టి సందర్భమునందు పార్లమెంటును సార్వభౌము డెల్టేయవలెనని రాంకే మన్దానాగారు కోరుటయే ఉత్తమపద్ధతయని అనుచున్నారు. లిబరల్స్ తమ ఇష్టమువచ్చినట్లు ఓటుల నిచ్చిరేని కార్మిక ప్రభుత్వము ఓడిపోవుట తప్పదని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము. కాని లిబరల్స్ మరల ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడి ఎన్నికలు లేకుండ జేసెదరని నమ్ముచున్నారు.

కన్సర్వేటివులు మాల్యము దృఢచిత్తులై యున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను జూడ 250 మంది కన్సర్వేటివులు ప్రతికూలముగ ఓటుల నిచ్చెదరని తెలియుచున్నది. అసలు కార్మికుల మొత్తము 193. అందుచే విషమావస్థ ఏర్పడినది.

ఎన్నికలు

లండన్, మే 24:— పార్లమెంటుపరిస్థితులు విషమావస్థకు నడుచునందు మరల ఎన్నికలు ఎంత శీఘ్రములో లరుగునో జెప్పలేననియు కేబ్లెట్ లిటనులో లిబరల్స్ గొప్ప సంరంభమును ప్రారంభించుచుండెదరనియు, తీవ్రపాధికి భయము లేకుండ జేయుటకును, సామ్రాజ్యభవమును జాతీయ ఉత్పత్తిచే యభివృద్ధి జేయుటకును భూముల నుపయోగించు విషయమును, గృహసమస్యను గూర్చియు పాటు బడెదననియు లైబర్ల సభలో ఆస్పష్టమగు ప్రశంసించిరి.

వచ్చేవారము లిబరల్స్ 50 సభ్యులను జరిపెదరట. కొద్ది నెలలలో ఎన్నికలు జరుగనని కన్సర్వేటివు ప్రధానకార్యాలయమువారు తెలియజేసిరట.

ఇకను తామే నెగ్గగలమని కార్మికులకు ధైర్యమున్నది. కాని తుదకు తమ పెద్దవిధానములను అమలులో పెట్టుటకు సంపూర్ణాధికారమును ఆగట్ల నెట్టెంబడు అక్టోబరులో పుగ ప్రజలు ఆసతీయవలెనని యడుగవలె ననుచున్నారు. (ఇంగ్లండ్)

రాజ ప్రతినిధి నెలవచ్చుట

ను ప్రభువులసభలో చర్చలేకనే మూడవసారి అంగీకరించిరి.

భారతదేశములో యూరపీయనులవిద్య

లండన్, మే 27:— ఇండియాలో యూరపీయను పాఠశాలలయందు యూరపీయనులకు విద్యను గలపుటలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారును సహాయము చేయుటల చేయించవలెనని ఆలివియరు ప్రభువును రాయబారులు దర్శించ శక్తివందలతో తగినసాయమును జేయుటల ప్రయత్నించెదనని ఆలివియరు ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

జర్మన్ ప్రభుత్వవిధానము

బెర్లిన్, మే 27:— రాజీనామా నిచ్చిన ప్రభుత్వమువారి విధానమును కొంతవరకు నిపుణుల ఆర్థికవిధానమున సాగించవలెనని జర్మన్ జాతీయవాదు లనుచున్నారు. కాని విదేశాంగ దేశముల యెదుట జర్మన్ రాయబారులను చేతులుగట్టి ఉంచుటకు పీలులేదని యనుచున్నారు.

మిడిలుపార్టీలు కొన్నివరకులలోనై నిపుణుల నిజే దికమునంతను అంగీకరించవలెనని ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

లజపతిరాయగారి యభిప్రాయము

లండన్, మే 28:— మాంచెస్టరు గార్డియన్ లో ఇండియా ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్య తగవునుగూర్చి స్వరాజ్యవాదులు మహమ్మదీయ నాయకులు అట్టి ప్రాతినిధ్యమును రద్దుజేయుటకు అంగీకరించవలెకాలము, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును తొలగించవలెననరు అని లజపతిరాయగారు వ్రాసిరి.

అమెరికానిషేధము-జపాను

టోక్యో, మే 28:— అమెరికా వలసశక్తులు శెంట్ పిన్స్ అగ్రిమెంటుకును, అమెరికా జపాను ఒడంబడికకు భిన్నముగ నుండుటచే జపాను మంత్రివర్గమువారు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటకు నిశ్చయించిరి. మరియు వాషింగ్టన్ లో నున్న తమ రాయబారిని ఇంటికి రమ్మని జెప్పిరి.

దర్శనముండి సోదినీదేవి 28 వ తేదీని బయలుదేరెను.

ఇటలీ రాజదంపతులు

27 తేదీని వెన్సువిచ్చిరు అటినీ చరించిరి. అజ్ఞాతశూరుని సమాధిపై పూలదండను విక్రయ రాజాగారు వేసి అలంకరించిరి. గిల్టహోలునందు ఇటలీ రాజదంపతులకు విదోసగిరి. అధికాత్నముతో స్వాగత మొసగిరి. యధామంత్రి ఇటలీ సహకారమును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి కొనియాడినందులకు వందనములను విక్రయరాజాగారు తెలియజేసిరి.

అభివృద్ధికిని, నాగరకము నిమిత్తము బ్రిటిష్ వారితో సహకారముగ తోడ్పడెదమనిరి. ఇటలీ రాజదంపతులు జార్జి సార్వభౌమునకు విదోసగిరి.

ఇటలీలో ఆమోదము

రోము, మే 27:— ఇటలీ రాజదంపతులను బ్రిటిష్ వారు సార్వభౌముడును సత్కరించి పేమతో ఆరంభించినందులకు ఇటలీ సేనేటు సభలో అధ్యక్షుడు సంతసమును వలిబుచ్చెను.

ఇంగ్లండు సోవియటు

యుద్ధమునకు పూర్వమున్న ఋణములు

లండన్, మే 27:— ఆంగ్లో సోవియటు సభనుగూర్చి ప్రకటించిన ప్రకటనములో రషియనులు ఈయవలసిన సాయమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరెనని తెలియుచున్నది. మే 20 తేదీని రషియనులు యుద్ధమునకు పూర్వ మాయవలసిన ఋణమును పూర్తిగా వడ్డీతో ఇచ్చివేయుటకు పూనుకొన జాలరని బ్రిటిష్ రాయబారులు తెలియజేసిరి. తాము అసమంజసముగ ప్రవర్తించమని బ్రిటిష్ రాయబారులు గూడ తెలియజేసిరి. రషియనులు ఇవ్వవలసిన ఆపును పూర్తిగానుతీక్షణమే ఇవ్వవలెనని గోరమనిరి. రషియా ఆర్థికపరిస్థితులు చాలచితికిపోయినవనిరషియనులు వ్యక్తీకరించిరి. 1921 వ రక్తపు బాడంబిక్ లో 10 వ నూత్రమును రద్దుజేసి ఏదో ఒకేసారి పరిష్కారము గనబుల ఇరుప్రభుత్వమువారును ఒక మొత్తము పేర్కాటు జేయవలెననిరి. బ్రిటనులో సోవియటులకున్న ఆస్తిహక్కులను అమలులో పెట్టవలెననిరి. ప్రభుత్వమును కేసికొన్నవ్యక్తుల ఆస్తిని గూర్చి అసలు స్వంతదారులతో రాయబారులు జరుగుచున్న విగానావిషయమై ఇప్పుడు విచారణ నాపుజేయవలెననిరి.

ఇతరవిషయములు కొంతవరకు పరిష్కారమైనను యుద్ధమునకు పూర్వమున్న ఋణములు, ఆస్తి హక్కులనుగూర్చి చాలభిన్నాభిప్రాయ మున్నదని బ్రిటిష్ రాయబారులు తెలియజేసిరి. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు రాజీతో ఏదోవిధముగ వ్యవహారమును పరిష్కారము జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనిరి.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారు రింకను సోవియటులపట్ల సుహృద్భావమును జూపెదరు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు వెట్టిపరుగుల నెత్తజాలరని సోవియటులు గుర్తించవలెను. బ్రిటిష్ అభిప్రాయములతో సమాధానపడుటకు సోవియటులు తమలాభములను జూచుకొనవలెను. సోవియటు రాయబారులు నిరుత్సాహమును జూపగూడదనిరి. తగనిబరువును రషియనులు మేయలేరనిరి.

తర్కికి విచారములు

కాన్స్టాంటినోపిలు, మే 27:— ప్రాంసునుండి తర్కినిమిత్తము 16 విమానములను గొనుటకు నిశ్చయించిరి.

ఇండియాలో వైకోద్యోగులతీతములను సవరణజేయు విషయమై ఆలోచించుచున్నారని కామన్వెల్థులో రిచిస్ట్రా గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

తివాసి పరిశ్రమ

లో బిల్లులను నియమించుటకు ఏర్పాటులను జేయగల్గిరా యని ఆర్డరు ప్రకారము అందుగ అంతయు తృప్తికరముగ జరు గుచున్నదనియు అసంపూర్ణ పరిస్థితులు లేకుండ జేయుచున్నార ననియు తెలిపి యా రాజమీకములందు చాల యభివృద్ధిగాంచె ననియు ఇది బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికిని జాతీయమితి కార్మిక కార్యాలయమువారికిని సంతోషముగనున్నదనియు పార్లమెంటు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వసభలో ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

మాస్కోలో ఉరిశిక్ష జేయబడిన 17 గురు న్యాయాధికారుల శిక్షను ఆపుజేయవలెనని లెనిన్ గ్రామము సోవియటుల కేంద్రనిర్వాహకవర్గమువారు తంతి నిచ్చిరి.

సామ్రాజ్యపుటాడంబడికలు

జామీనియములు పాల్గొనుట

కనడా-లాసేను

లండన్ మే 27:-లాసేను ఒడంబడికను కనడా ప్రభుత్వమువారు సంతకముచేయ నిరాకరించిరి. లాసేనులో అవలంబించిన విధానము జర్మనీ ఆప్రేరియా, బల్గేరియాలో శాసన విధానముతో సరిపోలేదు. భిన్నముగనున్నది. లాసేను సభకు రమ్మని పాల్గొనవలెనని కనడాకు ఆహ్వానముపలేదు. అందుచే ప్రత్యక్షముగగాని తక్షణముగాని తురుష్కులతో ఐక్యములు వాషింగ్టన్ ఒడంబడికలవలె కనడాకు సంబంధమున్నదనుకొనరాదు. అందుచే లాసేను ఒడంబడికను బ్రిటిషు అధికారులు మాత్రమే సంతకము జేయ వలెను. ఇందులకు న్యూజిలండు, చుక్చి ఆఫ్రికా ఆప్రేరియావారు రంగీకరించిరి. (లాసేను ఒడంబడిక) ఆహ్వానము లేకున్నను తరువాత ఒడంబడికను ప్రవహరచవలెనని కనడాను గోరిరి. ఈ కారణములచే మార్చి 4 వ తేదీని లాసేను ఒడంబడికను కనడా పార్లమెంటుకు శిఫార్సు చేయబాలమని కనడా ప్రభుత్వ తీర్మానము నిచ్చెను. పార్లమెంటువారు రంగీకరించినచో తాము ప్రవహరములకు వీలులేవనిరి. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు శిఫార్సుచేయు పద్ధతికి కనడానుకుటలు, అయినను, అభ్యంతరము జేప్పరు.

పోలో ఆట

సిడ్నీ, మే 28:-పోలోలో నేను పోలో ఆడుచుండగా భారతపుటా టీమ్లోనుండి ఒక గాంకి ఆస్పాత్రికావెద్దవెట్టి రోగినను కార్యిండు రాజబడుచున్నాడు, (ఆ|| కె||)

నక్సన్ దంతమాంసము

నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును. పండ్లనొప్పులు, ఇంకాలో నెత్తురు చీముకాటులు వాచుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మౌలిక ఔషధముతోను బౌద్ధధర్మములతోను చేయబడినది.

1 డబ్బీ 0.2-1. ఆర్. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి. డబ్బీ-1.4-0. సం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిళ్ళిపిల్లి తిరువల్లికేళి మద్రాసు.

అత్యధుతమైన చికిత్స

చెవుడు పక్షవాతము బోదకాలు మున్నగువానికి.

ప్రజల ఉపయోగముకొరకు నేను దీనిని ప్రచురించుచున్నాను. నాకుమారునకు 13 ఏండ్లనుండి చెవుడు, చెవులలో హోరు, మొదలైన బాధలు కలిగినవి. క్రస్తుకముచెన్నపురి, జార్జిటవును, ఆర్మీనియన్ వీధి 72 వ గృహమునందు కాపురమున్న తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణపురం వాస్తవ్యులగు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగార్లవారివద్ద ఒక నెలరోజులుమందు యిప్పించుసరికి హోరుపూర్తిగా పోయినది. చెవుడుకూడ అద్భుతముగా మాయమైపోయినది.

హెచ్. యమ్. విల్సన్ సరి.

రి, పాక్స్ వీధి పెంబూరు, మద్రాసు, 8.8.20.

(ప్రకటన సం 25)

లీకమిషను నివేదికము

మెస్టర్ ప్రభుని యభిప్రాయము

లండన్ మే 27:-ఈవినింగ్ స్ట్రాండన్ పత్రికలో మెస్టర్ ప్రభువు ఇట్లు వ్యాసన:-లీకమిషనువారమును పూర్తిగ ఆమోదించుచున్నాడను. వారి విధానము తక్షణము అంగీకరించి ఆములులో తేల్చవలెను. అంతను అంగీకరించవలెను.

ఈనివేదికమును మామూలుగ యథావిధిగ ఆలోచించి తేని వృథా కాలహరణముగను. ఇదివరకే మనవారు ఇండియాలో ఓపిక పెట్టలేకున్నాము. మరింత ఆలస్యము జేసితిమేని వారి సహనములయొడ్రుమియు నశించును.

పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, మే 28:-లీకమిషను నివేదికమును విమర్శించుచు ముఖ్యముగ సలహాలను, బాధ్యతను గుర్తెగినవా రందరు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించగలరని స్టేట్స్ మెన్ పత్రిక అభిప్రాయపడుచున్నది.

తమస్థితి విషయమై సర్వము ఉద్యోగులు ఎట్టిసంజేహములు పడకుండుటకై కమిషనువారు సదుద్దేశముతో పని చేసిరని ఇంగ్లీషు మెన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సామ్రాజ్య శాసనసభవారు ఈ నివేదికముపై చర్చసలుపునప్పుడు అవసరపు వ్యయమును నూచించు సలహాలనునిరాకరింపగలరని బెంగాలి పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారతీయుల కంటికిరు తుడుచుటకై కమిషనువారు కొంత ప్రయత్నించినను ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులలో ఇంతటితో తృప్తిచెందువారెవరు నుండరని అమృతబజారు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కమిషను వారి సలహావల్లభులను ఎత్తువయగునని ఫార్వర్డ్ పత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది.

నివేదికము బ్రిటిషు అధికారులను ఎత్తిపెట్టుచున్నదనియు, ప్రజాభిప్రాయమును చింతలేక నిర్లక్ష్యము చేయుటకు వారికిక విలువనుననియు సర్వెంటు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇతర సర్వములకన్న ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఈనివేదిక ఫలితముగ అధికముగ లాభము పొందునని తైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారతదేశపు అభివృద్ధికి కమిషను లీకమిషనువారి సలహాలను గ్రహీతముగ తీసుకొని దేశభాషాపత్రిక లన్నియు ఆభిప్రాయములను ప్రకటించినవి.

రంగూను, మే 28:-పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను త్వరలో స్థాపించబడవలయుననియు, సలహాలను త్వరలో అమలుపండుంచవలయుననియు లీకమిషనువారి సలహాలను గ్రహీతముగ అంగీకరించెదరని రంగూను గజెటుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

అధికముగ దూషింపబడుచున్న అధికారవర్గమువారు కొన్ని సౌకర్యములు పొందవలసియున్నారనియు, ఈలోటును లీకమిషనువారు తొలగించిరనియు, సర్వీసులలో భారతీయులసంఖ్య అధికముచేయు విషయమై కూడ వీరు కొన్ని అమోల్యములగు సలహా లిచ్చియున్నారనియు రంగూనుపైముస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కమిషనువారి సలహాలు అమలుపండుచున ప్రభుత్వవ్యయము అధికముకాగలదనియు, సర్వీసులవారి ఆదాయము మరింత అధికమగునని రంగూను డెయిలీన్యూసుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. సర్వీసులయందు భారతీయులసంఖ్య అధికముచేయవలయునను విషయమై ఇయ్యబడినసలహాలసంపూర్ణ తీర్మానముగ నున్నవి. ఈ నివేదికమువల్ల భారతీయులకు కలుగులాభముకన్న వ్యయమే అధికమని ఈ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటువిధమున కమిషనువారి సలహాలను వి. సర్వీసుల ఉత్పన్నమును ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును కాశ్యోతపరచుటకు కమిషనువారు యత్నించుచున్నారని రంగూను మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

దేశభాషయందు ప్రకటింపబడు 'సెన్' పత్రిక కమిషను వారినివేదికమును తీవ్రముగ ఖండించుచున్నది.

హంబాయి, మే 28:-లీకమిషనువారి సలహాలు అమలుపండుచునైన 125 లక్షలకన్న అధికమగువ్యయమును దేశము ధరింపవలసియుండు ననియు, భారత రాజకీయాభివృద్ధికి ఈ సలహాలు భంగకరముగనున్నవని వాయిసు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సిల్హా సభలు

టారిఫుబిల్లు

సిల్హా, మే 28:-సామ్రాజ్య శాసనసభ సెలవుకమిటి వారు టారిఫుబిల్లును పరిశీలించుచున్నారు. తేపు నివేదికమును తేజువరుచేసి 80 వ తేదీన జరుగునభయందు నివేదికము సమర్పించెదరు. బిల్లు ముఖ్యముగ సెలవుకమిటివారు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించెదరని ఊహింపబడుచున్నది. ప్రస్తుత మా బిల్లునందు నూచింపబడినట్లు కాక ఈసంరక్షణవిధానమును కాశ్యోతపరచు విధమున బిల్లును సెలవుకమిటివారు సవరింప నచ్చును. పరిశ్రమలను ప్రభుత్వపర మొనర్చుట, విదేశమునుండి గనుములు ఈదేశమునకు వచ్చి పరిశ్రమలను స్థాపింపకుండునట్లు చేయుట, ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలకు ధనసహాయ మొసగుట కార్మికపరిస్థితులను చక్క పెట్టుట మున్నగువిషయములపై సెలవుకమిటియందు చర్చ జరిగెను. కాన ఎట్టిలాభము కలుగలేదు. సెలవుకమిటివారి నివేదికము ఆతురతతో నిరీక్షింపబడుచున్నది.

స్టేటు కౌన్సిలు

విదేశములందలి భారతీయులు

గా|| జి. ఎ. కలేశముగాడు జరుగనున్న స్టేటుకౌన్సిలు సమావేశమున ప్రభుత్వమువారిని ఈక్రిందిప్రశ్న లడిగెదరు.

- (1) ఇటీవల ప్రకటింపబడిన వ్యాపారవిషయములకు సంబంధించిన మాడు ఉత్తరువులను తమకు ఇప్పించి కలుగుచున్నదని బారెసలామునుండి భారతీయసంఘమువారు భారత ప్రభుత్వమునకు వినతిపత్రము లేవనెసస పంపుచున్నారా?
- (2) టూంగియానయందలి భారతీయుల కష్టములను పరిశీలించుటకై ఇండియన్ కాలనీలకమిటివారు టూంగియానమాడ రాజయినను అచ్చట భారతీయసంఘమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరిరా?
- (3) తమ వాగ్దానమునకు విరధముగ, భారతదేశమునకు తిరిగివచ్చు భారతీయులకు బ్రిటిషు గయానా ప్రభుత్వమువారు తక్షణప చార్జీల నిచ్చుచున్నారను విషయము నిజమా?
- (4) నెటాలునందు క్రొత్త భూములు కొనుటను, లేనె స్సు పొందుటకును అవకాశము లేనివిధమున నెటాలుగ్రామీనియలు కౌన్సిలువారు చేయుచున్నారనువార నిజమైనవా?
- (5) ఫిజీయందు భారతీయులపై ప్రభుత్వమువారు పోటుటాక్సు విధించుటకు యత్నించుచున్నారను విషయము నిజమా?
- (6) రొండిషియా గవర్నరుగారగు సర్ చార్లసు కో గాండుగా రిటీవల ఉపన్యసించుచు ఉత్తరదేశమునకు భారతీయులవచ్చుట నిషేధింపబడునని చెప్పియుండిరి. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు తేచేయ చలచుకొనినార?

బెంగాలు శాసనసభ

యూరపీమున, ఆంగ్లోయిండియను విద్యకొరకు ఒకేపర్యాయ మిచ్చు రు 99,000 గ్రాంటును నిరాకరించుట

కలకత్తా, మే 28:-యూరపీమున, ఆంగ్లోయిండియను విద్యకొరకు ఒకేపర్యాయ మిచ్చు రు 99000/- గ్రాంటును బెంగాలు శాసనసభవారు నిరాకరించుటను గూర్చి బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు రోగప్రకటన గావించి. స్వాయత్త విద్యకొరకు ప్రభుత్వముకు సంబంధములేని యూ.పీ.మున, ఆంగ్లోయిండియను ప్రాథమిక పాఠశాలల నిమిత్తము, రు 80000 ఒకటియు ఒకేసారి యిచ్చుటకుంటి రు 99000/- మరొకటియు రెండుగ్రాంటులు నున్నవి. గృహనిర్మాణము, బల్లు, కుర్చీలు, సిబ్బంది మొదలగు ఖర్చుల తప్ప రెండ్ర గ్రాంటులను మరల మరల యిచ్చుట నీననే మరల మరల యిచ్చుట నీన గ్రాంటులుగాక మొత్తపు గ్రాంటు లేమియు లేవు. కావున దీనిక్రిందనే రు 899000/- మాత్రమే డిమాండ్ చేసిరి. ఒకేసారి యిచ్చుట నీన గ్రాంటుపేర ప్రత్యేకముగా రు 99000/- మొత్తము అవసరములేదు. కావున దానిని నీ యిచ్చుట లేదు. కాని దీనిని నిరాకరించుటకు తలపడుచు రు 99000/- యూరపీమున గ్రాంటుపేర యేమియు మరలలేదు. రివ్యూల యూరపీమున గ్రాంటుపేర యేమియు మరలలేదు. రివ్యూల అందరూ నిరపోకపోయి యెడల తిరిగిన్ని యేర్పాటులుగాని పట్ల మెంబర్ గ్రాంటులు కాని యేర్పాటులేనవచ్చును. ఆ|| ప్రె||

కృష్ణాపత్రిక వై మాననప్రపు కేసు

డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ గారి వద్ద విచారణ

(స్వకీయ విలేఖరీ)

సంఖ్య 26:— ఇదివరలో జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారున్న ది. బి. తిక్కాని బాలాజీరావు నాయుడుగారు కృష్ణాపత్రికలో ప్రకటించిన వ్యాసములపై తమకు పరపు నష్టము కలిగినదని కృ. పత్రికపై రెండవ క్రిమినలు కేసులు తెచ్చిరి. అందు మొదటి కేసు 26, 27 తేదీలు విచారణ జరిగినది. తిక్కాని 2వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. ఫిర్యాది తరపున బారిష్టరుగా ప్రస్తుతాది కొమారుడును ఏలూరులో పీడ్యుగానున్న ఇన్స్పెక్టరీ కృష్ణారావు నాయుడుగారును పీడ్యుగా వుండిరి. ముద్దాయిగా ప్రస్తుతాది కృష్ణారావుగారి తరపున వారకాసి రామారావుగారు, ఎల్లారి నూర్యారావుగారు, కోపల్లె మాధవరావుగారును పనిచేయుచున్నారు.

కలెక్టరుగారికి పరస్పర అసిస్టెంటుగా ప్రస్తుతాది కృష్ణారావు (ఇండియన్ క్రిస్టియన్) గారు కేసువిచారించుచున్నారు.

ఫిర్యాది వాఖ్యాలము:— నేను ఫిర్యాదిని కృష్ణాపత్రిక బోర్డు ప్రెసిడెంటును. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీని రాజీనామా యిచ్చినాను. 3 వ తేదీ ముద్దాయి కలెక్టరుగారిని చేసి రిమైన్ అయినాను. నేను యిప్పుడు దివాన్ బహద్దర్ గారు గవర్న మెంటు సర్వీసులోనుండగ రావునాహా, రావుబహద్దర్ బిరుదులులాసంగ బడినవి. స.స్క. రంగములకు బూర్వము కలెక్టరు, చిత్తూరు, కడప జిల్లాల గ్రూపుకు ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనబడితిని. స.స్క. రంగముల తర్వాత కృష్ణాపత్రికకు ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనబడినాను. 1920 ఏప్రిల్ నుండి మొన్నటి యేప్రిలు వరకు కృష్ణాపత్రిక బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నుంటిని. నేను నాకున్న చేయబడితిని అంతకుబూర్వము 18 నెలలు వైస్ ప్రెసిడెంటుగా నుంటిని. బందరు నా జన్మస్థానము. కడపన ఎనిమిది వది సంవత్సరముల నుండి ముద్దాయిని నేను ఎటుగడును. నాలుగు సంవత్సరముల నుండి బాగుగ యుండుదును, ముద్దాయి కృష్ణాపత్రికయెడిది. ప్రెస్ ఆఫ్ఫీసియ ముద్దాయి యిచ్చిన డిస్క్లెమరు కాపీయిచ్చుటకు వీలు లేదని కలెక్టరు అక్ససువారు ఎవ్ డార్స మెంటు యిచ్చినారు. నాకు వ్యతిరేకముగ 6.10.23 తేది కృష్ణాపత్రికలో నొక ప్రధాన వ్యాసము ప్రాయచింపినది. నేరంపకు అప్పదమయిన వ్యాస మిది. కడిచిన ఎన్నికలలో నాకొకట పనిచేసిన కేన్యాసర్లు మిత్రులు యీ వ్యాసములన నాకు వోట్లు రావని చెప్పిరి. నేను కాసనసభకు ఆభ్యర్థిగ నిలువబడితినిగాని సభ్యత్వము లభించ లేదు. ఈ వ్యాసము నాకు చాల పశువునష్టము కలుగజేసినది. ఇంతకుబూర్వము కూడ నామీద కొన్ని వ్యాసములు ప్రాయచింపినవి. వానిని గూర్చి యీ వ్యాసములో నూచనగలదు. నేను రామారాయణ గారికి రు 30000 లు బుణము యిచ్చి నామి నేటు చేయించుంటి ననుభావ ముందు గలదు. నేను రామారాయణగారికి బుణము యిచ్చు లేదు. వెంకటగిరి రాజుగారు నాకు యిచ్చుచలిన నెంతమును రామారాయణగారు నా కిచ్చుట కచ్చుకొనిరి.

మేజిస్ట్రేటు:— మీరు రామారాయణగారు బాకీయ న్నారా? లేదా?

ఫిర్యాది:— బాకీయన్నమాట నిజమే. కాని నేను బుణ మిచ్చుటచేతకాదు. ఆయన నాకిచ్చుటకు అచ్చుకొనినాడు.

ఈ వ్యవహారము చాలకాలముక్రిందున జరిగినది. అప్పుడు రామారాయణగారు మృతికాడు, నేను ప్రెసిడెంటు కాదు. నేను పోలిసు యిన్స్పెక్టరుగాండి రివియూకాఫీకు ప్రాకి నట్టిందు నూచింపబడినది. ఇందు "ప్రాకి" యనుశబ్దము నీచాగ్ధ ము నూచింపచున్నది. గవర్న మెంటువారు నాయోగ్యతను సమగ్రము గనిపెట్టియే నన్ను బ్రత్యేకముగ రివియూ కాఫీకు దీసికొనిరి. "ఏకారణము చేతనో వెంకటగిరి దివానుపని నెంత కాలమో నిలుపుకొనలేక పోయింది." అని ప్రాయచింపినది. నాయనమర్థతచేతనో యక్రమవర్తనము చేతనో దివానుపని బోగొట్టుకొంటినని యిందు ధ్వనిగలదు. నేను దివానుపని వదులకొనినప్పుడు వెంకటగిరిమహారాజుగారు నాకు రు 29000 బోనసు యిచ్చిరి. "వీరిప్పుడు జిల్లాబోర్డును పరిపాలించు చున్నారు." ఈ వాక్యములో వీరు అనుపమముపైన నూచింప బడిన అక్రమప్రవర్తనగల మనిషియని వ్యంగ్యాగ్ధము నూచింప చున్నది.

"వీరి పరిపాలనలోని లోపములను బరిశీలించగా" అను వాక్యములో నేను దోషములను చేసినట్లు స్ఫురింపజేయుచు

న్నది. ఈ వ్యాసములో నేను మోటారులారీల విషయముందు సొమ్ము అపహరించినట్లు గర్భితముగ నూచింపబడినది.

[మోటార్ల అటం యింజనీరు బోర్డుకు ప్రాసినపు త్తరము మోటారు 1 కి 15000 చొప్పున రెండు కొనవలసినదని బోర్డు తీర్మానము ప్రెసిడెంటు మోటార్లకొకట స్పెన్సరుప్రాసిన ఉత్తరము మొదలగునవి దాఖలుచేయబడినవి.]

కడప జిల్లాలో నెవరై నావచ్చి మోటారుఖరీదు లడిగి నారాయణ స్పెన్సరుకు ప్రెసిడెంటు ప్రాసిన ఉత్తరము అం దుకు వచ్చినారని వారు ప్రాసిన జవాబుసహితము దాఖలుచేయ బడినవి.]

13.7.23 తేదీని నేను బోర్డుయింజనీరుకు ఎండాపు మెంటు ప్రాసినాను. ఏలూరు బోర్డుయింజనీరు లారీలనుగూర్చి ప్రాయచింపట రెండుబున్నల లారీలనిమాత్రమే నూచించెను. ప్రెయిలర్లతో గలసి నాలుగున్నరలారీలని ప్రాయచింపియుం డెను. ఆ ప్రకారము యింజనీరు ఎస్టి మేటును సవరణచేసెను. నాలుగున్నర టన్నులకు బదులు రెండుబున్నలన్నర లారీలను గొనినట్లు వ్యాసములో గలదు. ఇది యథార్థముగాదు. మొదటి నుండియు రెండుటన్నుల లారీలనె గొనవలసినదిగ బోర్డువా రుజ్జీవించియుండిరి. బోర్డు యనుమతి లేకుండ 37000 లను ఖర్చుపెట్టినమాట అబద్ధము. బోర్డు మొదట కాంక్షచేసిన ముప్పదివేల రూపాయలనే స్పెన్సరుకుపంపి ముందుగ ఒకలారీ నేర్పరుపవలసినదనియు మిగిలిన 7000 బోర్డు కాంక్షచేసిన పిమ్మటనే రెండవలారీని బంపవలసినదనియు చెబితిని.

16.7.23 తేదీని బోర్డుసభలో 7 గురు సభ్యులమాత్రమే యున్నమాట అబద్ధము. నోటీసు లేకుండ తీర్మానమును జేయిం చినమాట నిజముకాదు. నోటీసు యివ్వకపోయినను మెంట్ల ఆక్షేపించనియెడల నేవిషయము నైనను దీర్చానించవచ్చును. అప్పుడే మెంట్లను ఆక్షేపించియుండలేదు. నేనుగాని, నా యింజనీరుగాని గుమాస్తాగాని స్పెన్సరుకుపెని యెద్దనుండి కమిషన్ బుచ్చుకొని యుండలేదు. ఈ లారీలు రెండుటన్నుల బరువునుకూడ లాగలేనని ప్రాసినవిషయము సత్యముకాదు. ఇక లారీ విరిగి మూలబడినమాట అబద్ధము. వోట్లకు కృష్ణాపత్రి కకుప్రాసిన పుత్తరములు దాఖలుచేయుచున్నాను. ఆవోట్ల సేర్వము యివ్వవలసినదని ఎడిటర్లు కోరగా వారు జవాబు యిచ్చు లేదు (క్రాసుపరీక్ష రిజిస్ట్రేషనుచేసినది.)

27 వ తేదీ విచారణ

రెండవసాక్షి:— ముద్దాయి పుల్లయ్య పునాదిపాడు బెజ వాడతలూ కా, కమ్మవారు వ్యవసాయపుత్రి 41 సంవత్సరముల వయస్సు. నాకు 400 ఎకరముల భూమియన్నది. నేను మా అన్నగారుకలిసి మాయూరిలో హైస్కూలు స్థాపించినాము. బాలాజీరావు నాయుడుగారి నెరిగియున్నాను. కడపన ఎన్ని కలలో నాయుడుగారి తరపున పనిచేసినాను. మోచల్ల రామ చంద్రరావుగారి తరపునగూడ పనిచేసినాను. నాయుడుగారికి ఉద్యోగానుభవము వున్నదని ప్రజలపక్షమున పనిచేయచురని చెప్పినాను, మొదటపూ సభ్యత్వములభించినది గాని కడపన ఎన్నికలలో లభింపలేదు. ఎందుకు లభింపలేదంటే ప్రతికూలం మోటారులారీల విషయములోను కంట్లాట్టినవిషయములోను నాయుడుగారు సొమ్ము అపహరించినారని ప్రతికూలంచదివి వారికి వోటిచ్చిన నష్టము గలుగనని ఆపోహపడి వోట్లుచ్చు మానినారు. అక్టోబరునెలలోని కృష్ణాపత్రికలోని వ్యాసములను చదివినాను 6 వ తేదీ అక్టోబరు కృష్ణాపత్రికలోని "కృష్ణా జిల్లాబోర్డు" అను వ్యాసము చదివినాను. ఆవ్యాసముచదివితే నాయుడుగారు మోటారు లారీలవిషయములో సొమ్ము అప హరించినని నాకు తోచినది.

క్రాసుపరీక్ష:— నాయుడుగారి అల్లుడుగారు కంకి పాడు ఫిర్కాలో పడేండ్లు రివియూ ఇన్స్పెక్టరుగా వున్నారు. నాయుడుగారు అల్లుడుగారియింటికి వెళ్ళిమం డెడివారు. నేను ఎప్పుడైనను రివియూయిన్స్పెక్టరుయింటికి వెళ్ళిమం డెడివాడను. పునాదిపాడుకు కంకిపాడు నాలుగుఫర్గాంసులు. ఆసంవత్సర ములక్రిందు ఎన్నికలలో వారికొరకు పనిచేసినాను. వారు స్వ యముగ నన్ను కోరినారు. రివియూ యిన్స్పెక్టరు మామగారని పనిచేయలేదు. వారు ప్రజలకుయేమిమేళ్ళుచేసిరో నాకు తెలియదు. ఉద్యోగకీర్త్యా నాకువారికి సంబంధమేమియు లేదు. వారు ఉద్యోగమును యెట్లు నిర్వహించిరో తెలిసికొనుటకు నాకవ కాశము కలుగలేదు.

వారు బోర్డుఉద్యోగిగావున్నప్పుడుకూడ నాకు వారికి సంబం ధము కలిగియుండలేదు. నేను వారు యేప్రకారముగా జిల్లా బోర్డులోపనిచేయుచున్నది, అప్పుడప్పుడు విచారించుచుంటిని. నేను ఒకటి రెండు పర్యాయములుమాత్రము విచారించితిని.

సాధారణముగా యేలావున్నదని విచారించినాను గాని ప్రత్యేక సంవత్సరములలో విచారించలేదు. బోర్డులో నా స్వంతవ్యవహార ములుగాని, ఆన్నగారితో సంబంధించిన వ్యవహారములుగాని లేవు. ఎప్పుడు విచారించినానో తెలియదు. నేను నాసోద రుడు కలసి యింకంటాకు 1 వండు రూపాయలు యిచ్చెదము. నాకు కంట్లాట్టులేవు. పడ్డివ్యాపారముమాత్రము గలదు. మా పాతకాల నాయొక్క పరిపాలనక్రిందనే వున్నది. గవర్న మెంటుకు సంబంధము లేదు. ఇంగ్లీషుబడిలో నెకండ్ ఫారమువరకు- కంకి పాడులో చదువుకున్నాను. నేను చదువు ముప్పదియేండ్లక్రింద మానివేసినాను. నేను భారతభాగవతం యెప్పుడైన చదువు తాను నేను ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలో తెప్పించుచుండెడి వాడను. నేను ఎప్పుడు యీ పత్రికలో తెప్పించినానో చెప్పజాలను. ఏ పత్రిక ఎంతకాలము తెప్పించినది చెప్పజాలను. కృష్ణాపత్రిక లోని లీడర్లు (సంపాదకీయములను) నేను అర్థ చేసుకుకొనగలిగి యుంటిని. కృష్ణాపత్రిక యొక్క కైరీబిక్ మోస్తరుగానుండును. కృష్ణాపత్రిక తెప్పించుట మానివేసినకార్యత అప్పుడప్పుడు చదువుచుండెడివాడను. 1922 సంవత్సరములో కృ. ప. కకు మామూరిలో యెంతవంద చందాదారులు వున్నారో తెలియదు. మాగ్రామమునకు పత్రిక వచ్చేదిలేనది తెలియదు. ఇప్పుడు కమ్మ చున్నదో లేదో నాకు తెలియదు. ఈసంవత్సరము కొన్ని వ్యాస ములు చదివినాను. కేసులోవున్న వ్యాసములను బెజవాడలో రాజగోపాలాచారిగారివద్ద చదివినాను. నేను పత్రికంతయు చదివినాను. అది ఎన్నికలములో తెలియదు. ఏ జేజిలో వున్నది తెలియదు. దీనికి సంబంధించిన యితర కాగితములు అంతకుముందుగాని వెనుకగాని చదివినందుండలేదు. ఇంక యితర కాగితములు చదువువలసి వుంటుందని నాకు అప్పుడతోచి నది లేనది నాకు జ్ఞాపకములేదు. ఆలేదీ ప్రతికూలం యింక యితర వ్యాసములు చదివినది నేను చెప్పజాలను. ఎవరు ఓటి య్వన్నది చెప్పగలను. వోట్లు యివ్వనన్నవారు 50 వుండురు. వారు గొడవరు. ఉప్పలూరు పులిపాక పునాదిపాడులో వున్నారు. వారెవరుగాని సాక్షులుగా వున్నసంగతి నాకు తెలి యదు. వారు నాతో చెప్పమండగా ప్రస్తుతమువచ్చులపెర్లను చెప్పగలను. వారికి కాక వాసరుగా పనిచేసినట్లుగా ఆకాం టులు వుంచలేదు. నేను కాక వాసరుగా వున్నట్లుగా రుజువు చేయుటకు నావద్ద కాగితములులేవు. నాకు నాయుడుగారికి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినసంగతి చెప్పజాలను. ప్రతిక చూచిన 5, 6 దినములపిమ్మట ఒకట్లు చెప్పినారు. వోట్లట్లు యివ్వమని చెప్పినారని పుత్తరము ప్రాయలేదు. స్వయముగా వచ్చి చెప్పినాను. నాకు ఖర్చు యేమికా లేదు. ఎల్లెక్షనులు 31 అక్టోబరులో జరిగినవి.

కంకిపాడు పోలింగ్ స్టేషనులో 10 గంటలకు పిమ్మట గొడవట్లు వెళ్ళినాను. ప్రజలు అభిప్రాయపడినది నిజమని నేను అనుకొన్నాను నేను పత్రికలో చదివినపిమ్మట వోట్లకు నాయుడుగారు డబ్బుపారించినారని వడిన అభిప్రాయము నేను నమ్మినాను పత్రికను చదివినమాటనే ఆ అభిప్రాయము కలిగినది. ఆ సంగతి నేను నాయుడుగారినివచ్చి అడిగాను. నేను 10 వ. అక్టోబరు తేదీన అడిగినాను. దీని నిజానిజములచెలిసి కొనటకు యెవరిని అడిగియుండలేదు. నాయుడుగారు తమ మీది నిండలు అసత్యములని చూపుటకు కొన్ని కాగితము వారియి. టివద్ద చూపినారు. అప్పుడు యితరు లెవరులేరు. ఎన్ని కాగితములు చూపినారో చెప్పజాలను. ఓటర్లకు చెప్పవలసిన దని యేమి సమాధానము ప్రాసించియున్నాడు.

నాయుడుగారు 5, 6 సంవత్సరములనుండి బందరులో వున్నారు. ఇంతకు పూర్వము వెంకటగిరిలోనో ఎక్కడనో వున్నారు. కృష్ణాపత్రికలో చదివిన వ్యాసములను నేను అర్థము చేసికొనెడివాడను. నాయుడుగారు ఖర్చుపెట్టెనుని సొమ్ము యేమియిచ్చలేదు. ఓటర్లుచెప్పినసంగతులు నేనుస్వయముగా వెళ్ళిచెప్పెడివాడను. నాయుడుగారి అల్లుడు ఈజిల్లో లేదు. వారి పేరురామారావునాయుడు. రెండు మాడుసంవత్సరముల నుండి యీజిల్లోలేరు. వారు బదిలీయినారేమో నాకు తెలియదు. వ్యాసములుచదివినపిమ్మటకూడ నాయుడుగారికొకట పనిచేసినాను. వారు నాకు సమాధానము చెప్పి గ్రామములకు మాడ వచ్చి చెప్పిన పిమ్మట వారిగాను పనిచేసినారు.

క పవారి

సీసా 1-కే య. 1-0-0 వి. పి. ఫహా య. 1-6-0

దగ్గ వ్యాసకోశములందు బలహీనతలను ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గ. కితకాలమున ప్రబలించు దగ్గ. వ్యాసకోశముల నూర్చు నాశములందు ఏర్పడుదగ్గ. ఉబ్బునము, క్షయదగ్గ దగ్గకు సేవిచలనన కందు దగ్గ విధమును బట్టి యుండును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

శీ|| శే|| సర్ అమలోపు ముఖర్జీగారు

కలకత్తా హైకోర్టువారి సానుభూతి

కలకత్తా, మే 27:— నేడు హైకోర్టులో న్యాయ మూర్తులందరూ కూడియున్న నిండు కోర్టులో 55 అమలోపు ముఖర్జీగారి మరణమునుగూర్చి సానుభూతివాక్యములు పలుక బడెను. ఆయానదిములలో సర్ అమలోపు పలు విషయము లలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠుడని న్యాయమూర్తులతరపున ప్రధాన న్యాయ మూర్తి పలికెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా ప్రాకు ఎక్స్ప్రెస్ సంగమ వారి సానుభూతి

కలకత్తా, మే 27:— కలకత్తా ప్రాకు ఎక్స్ప్రెస్ సంగమ వారు నేటిసాయంకాలమున శీ|| శే|| సర్ అమలోపుగారి నిమి త్రమై సభచేయుటకు సాయంకాలము 4-10 నిమిషములకు పనిని కట్టివేసిరి. 55 అమలోపుముఖర్జీగారి మరణమునుగూర్చి విచారమును తెలుపుకొనుటకు తమసభ్యుల కవకాశ మిచ్చుటకు సంఘాధ్యక్షుడు సి. ఎ. జోన్సన్ గారు సభ కధ్యక్షుల వహించిరి. బంగారీల తరపున, అమలోపుగారు హిందూదేశమునకు జేసిన పలువిధ సేవలను గూర్చి బాబు జి. యం. దత్తు గారు మాట్లాడుచు, హిందూదేశమునకు వీరిమరణమువలన తీరనికోరింత వాటిలైనవి తమ విచారమును చెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

ఒక పోలీసు సబ్-యినస్పెక్టరును తుపాకితో కాల్చిచంపుట

కలకత్తా, మే 27:— ఆదివారము సాయంకాలము ప్రా ద్దుగ్రుంకిన తరువాత పోలీసు సబ్-యినస్పెక్టరు ప్రభుత్వమూ రరాయి చిట్టగాంగులలో తుపాకితో కాల్చి చంపబడెనని కల కత్తాకు వర్తమానము వచ్చెను. ప్రభుత్వపు న్యాయవాది యింటి వద్ద నుండగా సబ్-యినస్పెక్టరుకు మూడుగుండుబెల్లులు వరుసగా తగిలెను. అక్లిష్టస్థితిలో అతడు వైద్యశాలకు గొంపోబడెను. ఈసంబంధమున పేరు ప్రతిష్టలు గల సంబంధములలో నున్న ప్రేమానందదత్తు అను నొక బెంగాలీ యువకుని పోలీసువారతెచ్చి చేసిరి.

చిట్టగాంగు ఘాతంగు శేసులూని ముగ్గురు ముద్దాయిలను యీసబ్-యినస్పెక్టర్ యిదివరలో అరెస్టుచేసి యుండెను. వారు ముగ్గురును ఇప్పుడు నిర్దోషు లని చెప్పబడిరి. కాని అస్సా ములెంగాలు రైల్వేవారికి చెందియున్న రు 17,000 ను లూటీ చేసియున్న యింకొక చోరీ నేరపు విచారణకై వీరు నిలిపివేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

పోర్టుకారులలో ప్రపంచయాత్ర

బొంబాయి, మే 27:— పోర్టుకారులలో ప్రపంచము ను చుట్టివచ్చుచున్న కెప్టెను వాండరు వెల్లును అతని సోదరి మి న్ అలోనా వాండరు వెల్లును ప్యాసుపోర్టుకర్తములచేత సో మవారం సాయంకాలమునకు వారేకపోయిరి. భార్యతో పం డెమువేసి ప్రయాణము జేయుచున్న కెప్టెను వాండరు వెల్లు, పోర్టుకార్డుల సమీపము, తమ ప్రయాణమును గూర్చిన సినిమా ఫిలిములను చూపియు ప్రయాణపు ఖర్చులను ధరించుచున్నామని ఒక ప్రతికాప్రతినిధితో చెలిపెను. వీరు వర్షములు ప్రారంభము కాక పూర్వమే కలకత్తాకు చేరవలెనని తలంచి శుక్రవారమునాడు కలకత్తాకు బయలుదేరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

దన్నుల విచారణసంఘము

ఈ సంఘములోని మనుష్యులను తీవ్రముగా ఖండించుచు, సంఘము దేశమున కనంగీకారముగా నుండుటకు యరుద్దేశములతోను అపోహములతోను ఎంతవని జరిగింపవలెనో అంత యెక్కువ యిండియా ప్రభుత్వమువారే జరిగించి రని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక చెప్పుచున్నది.

యునైటెడు స్టేట్సు నావికాదళము

మూడు ఓడలు రంగూను వచ్చుచున్నవి
రంగూను మే 27:— యునైటెడు స్టేట్సు నావికాదళములో డిస్ట్రోయరు డివిజనుకు నాయకుడుగానున్న కిమెల్, ఆకాశమార్గమున ప్రపంచయాత్ర యొనర్చుచున్న వైమాన్యలకు తగినంత సహాయము చేయుటకు సిగార్డు, హ్యాబుట్టు, వ్రెస్టను అను తన మూడు డిస్ట్రోయర్లు కొద్ది దినములలో రంగూనుకు వచ్చుచున్నవని రంగూనులో నున్న యునైటెడు స్టేట్సు క్యాప్టెనులకు బాబు వ్రాసెను. (అ. ప్రె.)

ఆంగ్లేయ అండు విదేశ బైబిలు

సా నై టి

వార్షిక సభ

గోస్వేను ప్రభువు అధ్యక్షుల వహించెను

ఉదకమండలము, మే 28:— బ్రిటీషు అండు విదేశ బైబిలు సానైటీ యొక్క ఉదకమండల కాళివారు నిన్ను సాయం కాలము 2. యం. సి. ఏ. మందిరములవద్ద చేసిన వార్షిక సభకు గోస్వేను ప్రభువు అధ్యక్షుల వహించెను. సభలో జనలు క్రిక్కిరిసియుండిరి. 1 వర్షురు ప్రయివేటు సెక్రటరీతో 5-30 నిమిషములకు సభకు వచ్చెను. కీర్తనలపాడి ప్రార్థనలు సమాపించిన పిమ్మట సభ ప్రారంభమయ్యెను. గ్వాలియరు మిస్. ఆగ్ని హిల్లుగారును, మద్రాసు సెక్రటరీయటు లోని ఇ. డబ్ల్యూ. రే గారును, లారెన్సు సానైటీ ప్రతినిధి పాలుగారును సానైటీచేయుచున్న పనినిగూర్చియు, విరాళములనొసంగు మనియు, సహకారమును జూపుమనియు ఉద్బోధించుచు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి.

గవర్నరు, సభకు అధ్యక్షుడుగా సమయమునకు తగినట్లు భావపూరితమైనట్టియు ఉత్సాహజనకమైనట్టియు ఉపన్యాసము నొసంగెను. సానైటీయిటీ చేయుచున్న శ్రేష్ఠమైన పనికి సానుభూతిని జూపుటకై తానచ్చటికి వచ్చి సభ కధ్యక్షులను సంతోషముగా వహించినని గవర్నరుచెప్పెను. ప్రపంచ మిష్టదోక మార్పుదశలో నున్నదనియు, ఇప్పుడు కఠినమైన నిరంకుశాధికారముగూడా తాము పోవుచున్నామనియు గవర్నరుచెప్పెను. త్యాగము, సానుభూతి అనురాగములతో కూడిన నాయకత్వమునాకిప్పుడు కావలసినది, క్రైస్తవపనినే గాక, క్రైస్తవ యింపీయిలో, జాతీయ పనినిగూడ సానైటీ చేయుచున్నదని గవర్నరు నమ్మెను. చాలమందికి అది సౌఖ్యమును, ఆశను, సానుభూతిని సమకూర్చుచున్నది. బైబిలును చదివి దానిప్రకారము నడుచుకొనినయెడల ప్రస్తుతముగల పెక్కు కష్టములు తొలగి పోవును. తుదకు ఉపన్యాసమును ముగించుచు సానైటీయి టులనే చురుకుగా పనిచేయవలెనని చెప్పి సానైటీకి స్నేహితుల సహాయమును, భగవంతుని ఆశీర్వాచనమును కలుగవలెనని గోస్వేన్ ప్రభువు కోరెను. తరువాత చందాలు వసూలుచేయబడెను. ప్రార్థనతో సభ సమాప్తమయ్యెను. (అ. ప్రె.)

అఖిల-తిరువాన్కూరు గొడ సారస్వత బ్రాహ్మణ పరిషత్తు

కొచ్చిన్, మే 28:— ఈయొక్క ద్వితీయవార్షిక సమావేశము యీవారములో ఆరేపివద్ద జరిగెను. మలబారులో విద్యకొరకై పనిచేయుచున్నటు వంటియు, డి. గణపతిరాయి అనుపేరంబగు సజ్జీయు స్వామి ము విచారా నండ్ గారు ఆ ధ్యక్షుల వహించిరి. స్వాగతం ప న్యాయము పా ధ్రూ రు జ డ్డి యన్. జి. నారాయణరావుగారిచే నీయబడెను. తరువాత స్వామి సారస్వతుల ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి వారియభ్యున్నతిగల మాధ్యమలను మాచించుచు ఉపసభ్యులైనెను.

ఖదరును ధరింపవలెననియు, నూలును వడకుటయు నేతనీయుటయు గృహపరిశ్రమలుగా ప్రవేశపెట్టవలెననియు, వెంటనేవేదపాఠశాల నొకదానిని స్థాపింపవలెననియు తీర్మానములు గావింపబడెను. శేషగిరి ప్రభుగారి మరణమునకు విచారించుచు వారిపేర నొకపుస్తకాలయమును స్థాపింపవలెనని మరొకతీర్మానము గా వింపబడెను. దీని నిధికి రు 1000/- చందాలు వేయబడెను. మలయాళ భాషలో ప్రకటింపబడుచున్న “సారస్వత బోధిని”లో దేవనాగరిలో సారస్వతులు వ్రాయువాగములు ప్రకటింపబడుట ఒక భాగమును విడువవలెనని మరొకతీర్మానము గావింపబడెను. (అ. ప్రె.)

ఒక స్టాంటరుని మరణము

కూనూరు, మే 27:— నీలగిరిలో ప్రాతస్టాంటరులో నొకడును, 78 సంవత్సరముల వయసుగలవాడును, అను క్రిడెట్టు-బెల్లుగారు “క్రిక్టి టైరు” వద్ద నిన్న రాత్రి మరణించిరి. వీరు దక్షిణాఫ్రికాయాద్యములలో నీలగిరి స్టాంటరుల సైన్యములో పోయి పనిచేసెను. (అ. ప్రె.)

ఇటలీ రాజదంపతులు

ఇంగ్లండుకు వచ్చిరి. ఇంగ్లండు సార్వభౌముడు సత్కరించిరి. విక్టరురాజు తమస్నేహపాశములు మరింతబలపడును గాక యనిరి.

ఇటలీ పత్రికాభిప్రాయము

జాబాలాండు సమస్య పరిష్కార మగుటకు ముస్సోనీ గారే కారణమని ఇండియానజయ నేలు పత్రిక వాకొనుచున్నది. చాలకాలమునుండి ఆంగ్లో ఇటలీ సంబంధమును ఇది పాడుచేయుచున్నదిచే యనుచున్నది.

జాబాలాండు పరిష్కారము ఆంగ్లో ఇటలీ స్నేహమునకు మరింతబలమును కలుగజేయుననియు, ఇటలీ, ఆఫ్రికా, ఆసియాలో పట్టులతో పనిజేసి తనరాజ్యమును మరల ముస్సోనీగారి సహాయముతో జయింపవలెనని ప్యాసిఫిక్ పత్రిక ఇంపీరో వ్రాయుచున్నది.

కార్మిక ప్రభుత్వము వచ్చినందులకు ఇటలీ కుత్సాహముగ నున్నది. కర్కణ్ విదేశాంగ విధానములన జాబాలాండు పరిష్కారము అసాధ్యమగుటయే. పర్యవసానము ఈయత్సాహమునకు కారణము. రాంసే మగ్దానాట్టుగారు ఉదార స్వభావుడు గనుక ఈసమస్యపరిష్కార మైనదని ట్రిబ్యూనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మోస్టాఫైడిలు

ఉదకమండలము, మే 27:— మోస్టాఫైడిలను రైల్వే నిర్మాణమునందు నియోగించు ప్రశ్ననుగూర్చి మలబారు కలెక్టరుతోను, యన్. ఐ. రైల్వేయేజెంటు, ఇంజనీరుతోను, మరికొందరితోను కఠిన చోంమెంబరు ఆనరబుల్ 55 ఆర్డరు న్యాయుగారు రహస్యముగా చర్చించిరి. దీనివిషయమై విచారణ జరుగుచున్నదని తెలియుచున్నది.

మలబారుజిల్లా పెనెంటులసభ

ఈసభకు అధ్యక్షుడుగా యెమ్మకొవబడెన 55 కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారును, దివాన్ బహదూర్ యం. కృష్ణక నాయుడుగారును, ఈసభకు పోవుటకు ఉదకమండలమునుండి మలబారుకు బయలుదేరిరి. ఈసభ ఉత్తరమలబారులోని బడగరలో 30, 31 తేదీలలో జరుగును. వీరు 29 తేదీన పాల్నాటు లో ఆగి 29 తేదీన బడగరకు పోవుచురు. (అ. ప్రె.)

వర్ణభేదములుగల కాథలిక్కులు

హిందూమతములో కలియలేదు

తిరుచనాపల్లి, మే 27:— చూడలేఖరి యట్లు వ్రాయుచున్నాడు. వర్ణభేదములుగల 10 కాథలిక్కు బ్రతుంబమును హిందూమతములో కలిసినవని మీకు వ్రాసినతరువాత వారట్లు నిజముగా కలియలేదనియు కలియవలెననియున్నారనియు తెలిసినది. వారిగల క్రైస్తవముయొద్దొదిగియున్నంతవరకు చక్కబడక పోయినయెడల వారు హిందూమతములో కలిసినవని పాడేరీ ను తెలింపచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అ|| ప్రె||

కౌంటిల్సుని అరణ్యప్రము

గృంథకర్తలు:— మూమిడిపూడి-వేంకట

రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రగుప్త చక్రవర్తికి పృథానచక్రవర్తియు చాణక్య డను నామాంతరముగలిగినట్టియు కౌటిల్సునిచే రెండువేల సంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగృంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో సగ్రంథము. దీని సాధారణము చేసికొనియే కామందకాదులు వారిగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సమీత మిట్టియుగ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. పాశ్చీన కాలమందలి మనదేశములోని రాజ్యము లెట్లు పాలింపబడుచుండెనో తెలిసికొవగోరువారిని చారిత్రపరిశోధకులందఱికి నిది య మూల్యమైనది. గ్రంథమున వ్రాసినవాడు కౌటిల్సుడోనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెద్ది, గ్రంథయందు కర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క పృథానలక్షణము లెవ్వి-అనువిషయములను విమర్శించి యుపోద్ఘాతము చేర్చబడియున్నది. 100 పుటలగ్రంథము. కాలి కోలైడు. ఖరీదు రు 4.0-0 మాత్రము.

మూమిడిపూడి వేంకటరంగయ్య.

మహారాజాకాలేజి, విజయనగరం.

కథలు

ఖడ్గరును గురించిన సలహాలు అనేకములు బయలుదేరు చున్నవి. ఖడ్గరువుత్పత్తిని సాగుచేయుట కొరత లేకున్నది. అన్నిటి కన్నను మిన్నయగు ఆలోచనయని యొకటి నాకు స్ఫురించు చున్నది. అది ఏదనగా?

ప్రతిపండితులకు మనదేశము దన్ని చోట్లను పీలున్నది. రైలుమార్గముల వెంబడివున్న ఊర్లవారు వడికించి నేయించు కొనుటకంటె సులభముగా రైలుమార్గమును గుడ్డను కొని ప్రతి పండితులమాలయే మరచినారు. అందువలననే రైలుమార్గమునకు యిరువది యైదు మైళ్ళలోపుగ నుండు ప్రదేశమున ప్రతిపంతు పాడైనది గాన ఈ ప్రాంతముల ప్రతిపంతు సాగు ఏర్పాటు చేయవలయును. ఇది జరుగు వుపాయ మాలోచించిన ఖడ్గరు సులభక్రయమునకు చిక్కును. ధర ఎక్కువ అనుటకడముండదు.

ప్రతిపంతు ధరలు

మాది పీక ౧-కి	రు ౨-౩-౬.
ఏకన కూలి పీక ౧-కి	రు ౦-౬-౦.
మాది తరుగు	రు ౦-౪-౦.

కల్లు రు ౨-౧-౩-౬ ఏకులుచేయు

టుకు మాత్రమైనది. ఏకులు వడికినందుకు రు ౧-౦-౦ నేతకూలి రు ౧-౦-౦ లు కల్లు రు ౫-౫-౬ లగుచున్నది. ఈధరలు ౧౮ మారపాడవు ౨౫ మారపాడవువత్త మేర్పడుచున్నది. స్వయముగా వడుకుకొనిన రు ౧-౦-౦ లు వడుకుకూలి తరగినను రు ౪-౫-౬ లు. ధర ఏర్పడుచున్నది. ఇందులకు సాలెవానితో గాని మాలవానితోగాని రెండునెలలైనను అవసరపడవని యున్నది. ఇది యిట్లుండగా కోరాగడ్డ బజారులో అమ్మునది ౨౫ మారపాడవు ౧౮ మారపాడవు గలది రు ౨-౧-౩-౬ లకు, ౩ మారపాడవు ౧౮ పాడవుగలది ౩-౬-౦ లకు వమ్ముచున్నది. ఇట్టివారయిండు ఖడ్గరు జనసామాన్య మేవిధమున కొనగలరు. ఏవిధమున ధరింపగలరు. కాన ఎల్లివిధముల ఆలోచించి ప్రచారకులపంపి ప్రతియూరను (ప్ర)త్తిలేని వూర్లకు) ప్రతిపండితు ఏర్పాటు చేయింపవలెను. ఈయేర్పాటు జరిపినగాని లాభముం డదు. ఈయేర్పాటు ప్రతియూరను జరుప మంచి యవకాశము గలదు. ప్రస్తుతపు ప్రతిపంతు వివరముగ తెలియుచున్నది. పెసలు, కంది, పులకు, గోగు మొదలగు మెట్టుపెద్ద పండుచోటనే యీ ప్రతి పండితులను. అట్టిచో యిప్పటిధరకు ప్రతిపండితులను విశేషలాభము రాగలదు. లాభము రాకున్నను వాటి వెలకైనను సరిపోగలదు. అట్లున్న పండు దేశాభిమానులకు ఆవస్తువుకు బదులు యావస్తువు విక్రయము కష్టముండదు. ఇందులకు కాంగ్రెసువారు ఎప్పుడు, ప్రతిపంతు పెట్టవలయునో ఏమి ఎటువు వుపయోగించిన మేలో ఏగింజ శ్రేష్ఠములో అన్నిటిని వివరించుచు ప్రతి గింజలు దొరకు చోట్లు తెలుపుచు సాధ్యమైన ప్రతి గింజలు తెప్పించి ఇచ్చుచు పని జరుపవలెను. యీ విధమున జరిగిన జాయింట్లు స్టాకు కంపెనీలుకూడా అనవసరమని తోచగలదు. కాన యీపైరు పండుప్రయత్న మొనరించి దేశము ధన్యత కొందింప కాంగ్రెసువారిని ప్రార్థించుచున్నాడ. దీనితో కూడా యింకొక ప్రచారము జరుపవలెనున్నది. రైలుమార్గమున కిరు వది ముప్పది మైళ్ళలో ప్రతిపంతు పాడైనదితోనే ఆముదముల పంతు అడుగంటినది. దీనినికూడా ప్రజలకు బోధింపవలసి యున్నది. ఇప్పటికిని కొన్ని చోట్ల ఖడ్గరునే ధరించువారున్నారు. కాని అట్టివారును కెరసనాయిలువాడుచున్నారు. ఈ కెరసనాయిలులను దేశమునకు గలుగుచున్న చెడుపునకు విడితెరు. భాగ్యవంతులకూడా ఇంటిబయట భాగమునకు కనుపడు దీపముల గ్లాసులతో నేర్పరచెదరు. పరిశుభ్రముగా నుండవలసిన పంతు యింట దీపములు కెరసనాయిలుబుడ్లుగా నుంచుచున్నారు. ఇక జనసామాన్యము గ్లాసుదీపముల నెరుగకున్నారు. ఎరిగినను కొన లేకున్నారు. ఇట్లు భాగ్యవంతులు పేదలు కెరసనాయిలుసాగలో మునిగిపోవుచున్నారు. ఈసాగ కండ్లలోకి ముక్కులలోకి చెవులలోకి గొంతులలోకి గుడ్డలకు ఆహారపదార్థములలోకి ప్రవేశించుచున్నది. గొంతుకద్దారా కడపులోనికి ప్రవేశించుటవలన అశ్రద్ధ వ్యాధి, చెవులలోకి పోవుటవలన చెవుడు, గుడ్డలగుటవలన క్షయరైట్ సబ్బుల ప్యాక్టరీలు బలమగుట, ఆహారపదార్థములలోకి ప్రవేశించుటవలన ఎంత (పరిశుభ్రముగా) నీటిగావున్న వారికి కోగములు సంభవించుట కలుగుచున్నది. కెరసనాయిలు పురిటిండ్లలో పెట్టుటవలన జనసామాన్యమునకు కండ్లకోగములు యొక్కువయగుచున్నవి. కాన ఆముదపు పైరును ప్రతిపంతుతో పోలు ప్రచారమునకు ఆకర్షణమును గ్రహించి పని జరుపకోరు

మతాధిపతులు - ప్రబోధము

గుంటూరు పోరుడు నూతనిజిల్లా శ్రీమధ్య జగద్గురు స్వామిలవారు విద్యావిషయముల వహించు శ్రద్ధాభిమానములు మతాంతరభేదములకట్ట నయిరము చూపునాడరము జీవితము నుండు శ్రద్ధల్యసాశిల్యములు జగద్విదికమగుటయేగాక జగద్వంద్యము లనుట సర్వసినము.

గుర్వారాధనాది విషయములందు శ్రీవారు జరుపు విద్యకృతల మేలకొలుపుచున్న దిగంతవ్యాప్త భారతీయభండీత జనతాసాహద్యము దేశమునకు శ్రోతగాద. గతపుష్కరము కాశీగరమున శ్రీవారి గతిగిన దిగ్విజయము శ్రీవారిని వారి యాధాపనంధీరాజులకు యొత్తూరకృష్ణాచార్యులవారి నే గాక, కాశీజాత్యధిపత్యులకూడా కార్పించిన ప్రతిష్ఠ అయ్యాలము. శ్రీవాదగంధములు అందు నేదాంతచరకుగంధమున 'చంద్రిక' వ్యాఖ్యానము శ్రీవాది యద్వితీయరర్క శబాంత శేషాది జయభేరిని ప్రాగించెను.

ఇట్లు ప్రతిపండితులను మూగవృక్షముగ నున్న శ్రీస్వామిలవారిని నిరసపీఠాధిపతులుగూడ నుండి, ప్రస్తుతకాలనం దర్పముల గుర్తించుచు ఉచితప్రతిక్రియలకావలసిందిని నిర్వహించు భారమునకుడ వహించిన సర్వశ్రేష్ఠస్వరూపముగ నుం దితిరుక.

శ్రీవారు గుంటూరున స్థాపింపదలపిన కాశ్యపాచార్యుల సుప్రభుత్వోదయ మరథర్కచారమును మొదలిడిన సర్వశాస్త్రము గ నందునని కానునది. ఇట్టివార్యమునకు సమర్థులయై ప్రకృత కాలపువిజ్ఞానము కార్పించిన శ్రీ నెడిలి గుర్వారాధ, కర్పూర శ్రీనివాసగారు గూడ కుటితర్కజ్ఞులను శ్రీ యొత్తూర కృష్ణాచార్య, శ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్య మొదలగు రామచంద్రాచార్యుల గారికింటి మహావిద్యాంతులను ప్రచారకులనుగ నియమించి, మరథర్కప్రబోధ మొనర్చుచు ముఖ్యము అత్యవసరమనుట నిర్వివాదావహితము. ఇట్లు శ్రీనివాసగారు స్వామిలవారు నాధిపత్యమున బ్రహ్మశ్రీ దేవకుమారి నరసింహశాస్త్రి, శ్రీనోరి గుర్వారాధ్య శాస్త్రి శ్రీరాధ కుటితర్కజ్ఞులను శ్రీ నెడిలి గుర్వారాధ శాస్త్రి, శారాధిశాస్త్రి, కావ్యకంఠ గజపతిశాస్త్రి గారిని టి మహాభావులను నియమించి అద్వైతవిద్యాప్రబోధ మొనరింపట సర్వశ్రేష్ఠము.

శ్రీనివాసగారు మహాభావోపాధ్యాయ శ్రీకాంధ్యుల వారు శ్రీనివాసగారు గా చా ర్యుల వారు వంటి పండితులు లు చే మర ప్రచారము గావించినే శ్రీరామజుని అనిర్వచనీయ దయావసారమును తెలుసుకున్న వేలధర్మము గనరాదు. కాన శ్రీస్వామిలవారికి శ్రీకంఠ రామజుని పితృభూమిగూడ నాధ్యాపాతములకు విచ్చేయ నిర్దిష్ట బోధావశ్యకతను వారి విన్నవించి వారి యనుగ్రహమున బడయుట అస్పదాదులగు విద్యజనులకు మరవజనినది. శ్రీమధ్య స్వామిలవారు ప్రస్తుతము సుంహారము చేసిన ప్రతిపండితులను మతాభిమానులగు సోదరు లెల్లరు నిట్టి ప్రచారకర్తమును నియమించడం సమరమును విన్నవించి వారియొద్దనుండియుగమున ననుగ్రహమును ప్రసాదమును బడయుట ప్రధానమయిన నా విన్నపము.

మతాభిమాని.

వివాహము

తిరునంతపురం, మే 28 :- ప్రధానశాస్త్రము శ్రీ రామలవారు పీఠాధిపతులయ్యంగారి కుమారులై సాధాగ్రగణిత లక్ష్మీఅమ్మకొను రామనాథు లెల్ల రామస్వామిలవారిగారి కిచ్చి యాయనయము కొంటాని పక్షవిలాస మందిరమున వివాహము జరుపబడెను. ఈమందిరమున పూర్వము తిలవాన్మూరు దివాను ను నివసించుచుండెడివార. ఈమహిమను మహారాజుగారు కంటితో పెండివారి కిచ్చిరి. అ|| వె.

వాడ. వీరులగా నున్నవారు ఆముదముకన్న కొబ్బెరనూనె చౌకయగుటవలన కొబ్బెరనూనె వాడుచున్నారు. ఎంతవత్తముగా నున్నను ఆముదము తలకురాచుకొనిన తక్షణమే తగ్గిపోవును. కొబ్బెరనూనెయందు ఆసణము లవలేకేమైనను లేదు. ప్రార్థనాది చినది మొదలు సాయంకాలమువరకు ఎండలో పనిచేయు కూలి లకు అన్నముకన్న ముఖ్యమైన వస్తువు ఆముదముని చెప్పవచ్చును. ఇట్టిదీని గమనింపదగును. చిట్టి ఆముదములు దొడ్లలోనేకొనిన యెడల పెద్ద చెట్లగును. వాటి ఆముదము మిగుల శ్రేష్ఠము. కాన పైపనుట బకటాకటి సంబంధించినవి. కాన ప్రచారకులు రెంటిని ప్రచారముం దుంచునట్లు పని జరుప కాంగ్రెసు వారి ప్రార్థించువాడ.

కా|| వె|| ర||

చెన్నపురి బజారుధరలు

మే నెల 29 వ తేది గురువారము

1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 85-0-0	మొదలు 45-0-0 చా/కు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి	రు 18-0-0 14-0-0
నెలూరివి ,, డిటా ,,	16-8-0 17-0-0
డిట్టివి ,, డిటా 45 గలవి ,,	16-8-0 17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8-12-0 9-0-0
నవ్వులు ,, ,,	24-0-0 26-0-0

2) వత్స ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 12-0-0 రు 18-4-0
నెనగలు ,, డిటా ,,	10-4-0 10-8-0
నెసలు ,, డిటా ,,	10-12-0 11-4-0
మినుములు ,, డిటా ,,	12-8-0 18-12-0
ఉలములు ర 164 ,,	8-4-0 8-8-0

3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి	రు 155-0-0 170-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం నేరునెనగవత్సబా 1-కి	,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,,	55-0-0 58-0-0
నేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 148	మి.కా.నూనె 188
అముదము నూనె బా 1-కి	రు 162-0-0

4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనుపు బా 1-కి	రు 200-0-0
కూరపనుపు ,,	రు 160-0-0 165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి రు 80-0-0	112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మలుగు 1-కి రు 45,	50
కాశవాస్త్ర పాయకట్టు ,,	రు 60, 70
బెల్లము బా 1-కి	రు 8-0-0 10-0-0
చింతిపండు బా 1-కి	రు 26-0-0 42-0-0

5) ఇనుము

నట్టాలు రఖం బా 1-కి	రు 82-0-0 84-0-0
చదరం ,,	82-0-0 86-0-0
రవుండు ,,	81-0-0 87-0-0

6) లోహములు

వెండి 100 రులంకు	రు 78-0-0 83-0-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 25-6-0 26-8-0
సరసు 1-కి	16-4-0
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 295-0-0 300-0-0
రాగి డిటా	రు 850-0-0 855-0-0
అస్కా చక్రర బ 1-కి	రు 47-12-0 48-0-0

7) రంగులు చిల్లరైనను

అవుకప్పడు 20 డిగ్రీలు	రు 95-0-0
తొట్టి కప్పడు డిటా	92-0-0
సింహం డిటా	డిటా
4 గుర్రం డిటా	రు 86-0-0

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

20 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభము! (పోస్తుఖుల్లు ప్రత్యేకము) గుణమధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి నైత్యకాకల

కీమాత్రలు దివ్యావృతము. అశ్రద్ధము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సుర్యాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శరస్సు, శ్రేష్ఠ, అస్థులు, మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆనేకవిషధులు చేసినవి. అనుభవము గల ఔషధమగుటచేతను పరమసాంస్కృతికు యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:-

ఆముద్దేవ వైద్యనిలయం, పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

చింతలపూడి

(ఒక విశేషం)

మే 24. — ఈ గ్రామము ఏలూరుకు పుత్తరముగ ముప్పదిమైళ్ల దూరముననున్నది. ఇప్పటి డిప్యూటీ ఠాహీలుగారు కచ్చేరియున్న సబ్ రిజిస్ట్రారుగారి ఆఫీసున్న పోలీసు స్టేషనున్న యింకా యితర డిపార్టుమెంటుల సంబంధించిన పువ్వుగట్టులున్న కలరు.

కాలమానస్థితి

వేసవి తీవ్రముగా నున్నది. ఈ మధ్య రెండుసార్లు కొద్దిగా వర్షించినది. గత సంవత్సరము అలస్యముగా వర్షించి నందున చెరువులలోని నీరు వనమృదులను పశువులను సమృద్ధిగా పున్నది.

గొప్ప అగ్నిప్రమాదము

నిన్న సాయంత్రం ఘూరు 3 గంటలకు తూర్పుపేట లో నివ్వుంటుకొని రూరమి 50 యిళ్లు పరశురామప్రీతి కాబడెను. చాల భాగ్యము యితర వ్యవసాయ పరికరములు దహనమయ్యెను. వాటిల్లిన నష్టము ఘూరు రు 1,500 పుండు ను. 400 జనము యింట్లకేక అల్లాడుచున్నారు. మా గ్రామ యూనియన్ బోర్డు ప్రశ్నించుటగారన్నా కీరయ్యనాయుడు గారున్నా తదితరులున్నా అగ్నిహోత్రమును చల్లార్చి బహు కృషిచేసి విశేషనష్టము కలుగకుండగ కాపాడిరి. ఆ రాత్రి యింట్లు కోల్పోయినవారలకు వైశ్యశిఖామంబులు భోజన వసతిని యేర్పాటుచేసి వారి కృతజ్ఞతకు పాత్రలైరి. మిగిలిన వారికి యింట్లు నిర్మించుటకు సుమారు మాడు ఎకరముల భూమి ఉచితముగా నిచ్చియు కల్పనిచ్చియు యింకను వేయి విధముల సాహాయ్యచేసి ప్రశంసార్హులైరి. వీరి ఉదారత లోక మునకు లోగడనే తెలిసియున్నది. ఇంకను యిట్టి ధర్మకార్య మలను వీరు విశేషించి చేయ సర్వలోకముల స్పృహకర్తయగు నప్పరమేశ్వరుడు అఖిల ప్రపంచముల నాట్యమాడు నా నర్తకుడు ప్రోత్సహించుగాతయని ప్రార్థన.

ఆఫీసుమార్పులు

మే 25: — లోగడ రెండుసంవత్సరములనుండి మాకు డిప్యూటీ ఠాహీల్ దారుగానుండి ప్రజామోదమును బడసిన మిగిలిన సూరకు రాజారావునాయుడుగారు అవనిగడ్డకు బదలయింప బడి వారిస్థానము జీడిగంట సూరప్రకాశరావుగారి కిమగ్ననే చార్జీ పుచ్చుకొనిరి.

ఈ గ్రామములో ఇదివరకు 80 సంవత్సరములనుండి యుండియున్న ఫారెస్టు శంజీఆఫీసు ఏలూరుకు ఏకారణము చేతనో మార్చబడియున్నది.

చిరకాలమునుండి యుండియున్న మేజిస్ట్రేట్రాఫీసు కామ వరపుకోటకు జిల్లావిభజనలో మార్చబడినప్పటికిన్ని, ప్రస్తుతము తాలూకాఆఫీసువగైరాలు ఇక్కడనే ఉంచెదరని తెలిసి కొనుటకు సంశయముగానున్నది.

ఫారెస్టుపంచాయితీ

ఈ మధ్యనే మా గ్రామ రిజర్వు పంచాయితీపరిపాలన క్రింద చేర్చబడెను. పంచాయితీదార్లు సరియైన కట్టుదిట్టములు చేయనిచో రిజర్వు కొద్దికాలములోనే శూన్యమై అసంతృప్తి కిని అగౌరవమునకును కారణముగనని తోచెడిని.

విశేషపంచాయితీ

జనాభా తక్కువగుటచే యూనియన్ పంచాయితీ తీసి వేయబడి గ్రామపంచాయితీక్రింద చేర్చబడెను. నియమింప బడిన 11 స్థానములకు అభ్యర్థులలో తీవ్రమైన అలజడి కాన నయ్యెడిని.

శ్రీరామవిలాస పఠనమందిరము

కొంతమంది యువ్యాగీయుల ప్రోత్సాహముచే, పఠన మందిరము పునరుద్ధరింపబడి ఆరమాసముల నుండియు దినదినాభి వృద్ధి గాంచుచున్నదని తెల్పు సంతసించెదము. సభ్యులు అధిక ముగా చేరుచున్నారు. ఇంకను విశేష సభ్యులున్న నేగాని మంచి స్థితికి రాజాలరు.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

అన్ని విధముల పుండ్రమును, కొవ్వు పుండ్రమును ఈతైల ము ఉపయోగించును. ఈతైలమునురాచిన పుండ్ర మును, లో పరికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పను కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోప సంఘము

1924 సంవత్సరము ఫి బ్రవరిమాసమునకు

జమాఖర్చు వివరములు

జమపద్దులు	రు అ పై
1. సామాన్యతెలకునిధి.	3 0 0
2. ప్రత్యేక తెలకునిధి (జాతీయవిద్య)	1057 0 0
3. కాంగ్రెసు సభ్యులచందా	40 0 0
4. వేతనములఖాతా (ఆం. రా. కాం. సంఘములన)	95 0 0
5. కద్దరు స్టోర్సు	15 0 9
6. పేట బాపయ్య	3 0 0
7. గతమాసం నిల్వ	0 7 3
	1218 7 3

ఖర్చుపద్దులు

1. ప్రత్యేక తెలకునిధి (జాతీయవిద్య)	818 4 0
2. ,, (అస్పృశ్యత)	14 0 0
3. మీటింగులు ప్రచురణలు	13 11 0
4. ఆఫీసు ఎస్టాబ్లిష్మెంటు	1 14 0
5. పోస్టు టెలిగ్రాములు	1 7 0
6. విరాళములు	0 12 0
7. అ. కాశ్వరరావుగారు	789 13 0
8. కొర్వి వెంకయ్య వర్మగారు	15 6 0
9. కొత్తాల్ అబ్బాస్ ల్లీ సాహెబుగారు	1 0 0
10. గో. వెంకటేశ్వరరావుగారు	10 9 0
11. చిరావూరు సుబ్బయ్యగారు	10 0 0
12. చితా నిల్వ	43 4 3
	1214 7 3

1924 సంవత్సరము మార్చి నెలకు

జమాఖర్చు వివరముల తెలుపు స్టేటుమెంటు

జమలు	రు అ పై
1. గతమాసము నిలవ	43 4 3
2. సామాన్యతెలకునిధి	0 3 0
3. ప్రత్యేక తెలకునిధి (జాతీయవిద్య)	25 0 0
4. కాంగ్రెసుసభ్యులచందా	28 12 0
5. ప్రచారము	45 8 0
6. బెజవాడ బస్తీ కాంగ్రెసుకమిటీ	385 13 9
7. పేట బాపయ్యగారు	36 1 0
8. కొత్తాల్ అబ్బాస్ ల్లీ సాహెబుగారు	12 8 0
9. గోవిందరాజుల వెంకటేశ్వరరావు	25 0 0
10. మహాత్మాగాంధీపూజానిధి	87 0 0
11. దేవులపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు	10 0 0
	699 2 0

ఖర్చులు.

1. ప్రత్యేక తెలకునిధి (జాతీయవిద్య)	500 0 0
2. ,, అస్పృశ్యత	28 0 0
3. జీతముల ఖాతా	67 8 0
4. మీటింగులు ప్రచురణములు	42 13 3
5. ఆఫీసు ఎస్టాబ్లిష్మెంటు	1 5 0
6. పోస్టు టెలిగ్రాములు	2 2 0
7. విరాళములు	0 4 0
8. కొర్వి వెంకయ్యవర్మగారు	9 10 0
9. మహాత్మాగాంధీ పూజానిధి	2 0 0
10. పింగళి సుబ్బారావుగారు	1 0 0
11. కలవకొలను శివరామయ్యగారు	6 0 0
12. చితా నిల్వ	36 13 9
	699 2 0

1924 సంవత్సరము మే ప్రియల్ మాసము
తాలూకా జమాఖర్చు వివరములు తెలుపు
స్టేటుమెంటు

జమలు

	రు అ పై
1. గత మాసమునిల్వ	36 13 9
2. సామాన్య తెలకునిధి	23 10 0
3. ప్రత్యేక తెలకునిధి (జాతీయవిద్య)	280 0 0
4. కాంగ్రెసు సభ్యులచందా	64 12 0
5. కొర్వి వెంకయ్యవర్మగారు	22 1 0
6. కొత్తాల్ అబ్బాస్ ల్లీ సాహెబుగారు	50 0 0
7. మహాత్మా గాంధీ పూజానిధి	848 10 0
8. కలవకొలను శివరామయ్యగారు	29 5 4
9. దేవులపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు	40 0 0
10. అ. వెం. గు. రా. కేశయ్యగారు	42 6 0
11. గోపాటి సుబ్బయ్యగారు	20 0 0
12. ఆం. రా. కాంగ్రెసువారి విరాళము	250 0 0
	<hr/>
	1707 10 1

ఖర్చులు

1. ప్రత్యేక తెలకు నిధి (జాతీయవిద్య)	286 0 0
2. ,, (అస్పృశ్యత)	14 0 0
3. వేతనములు	309 5 4
4. ప్రచారము ఖర్చులు	117 12 0
5. ఆఫీసు ఎస్టాబ్లిష్మెంటు	0 9 4
6. పేట బాపయ్యగారు	32 15 0
7. గోవిందరాజుల వెంకటేశ్వరరావుగారు	15 0 0
8. మహాత్మాగాంధీపూజానిధి	785 11 3
9. కరాచి కలందరుషాగారు	6 0 0
10. చితా నిల్వ	140 5 6
	1707 10 1

మ.రా. చితా నిల్వగాక బ్యాంకులో రు 12 5 6 లు నిల్వయున్నది.

(ప. కృ. జా. సంఘకార్యాలయము)

బెజవాడ 5.5.24

రాజోలు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

అదాయవ్యయపట్టిక

1924 జనవరి నుండి మార్చి వరకు

జమ	రు అ పై
చితా నిల్వ	188.1.4
తెలకు స్వరాజ్యనిధి	5.1.3
సభ్యత్వపుచందాలు	28.8.0
16 వ జిల్లా కాన్ ఫరెన్సు వల్ల	589.10.0
	756.4.7

ఖర్చు

ఆఫీసు, ప్రేషనరీ	2.12.6
ప్రచారకులకు	51.2.9
తపాలా, తంతి	22.8.6
అచ్చు ఖర్చు	3.0.0
స్వచ్ఛ	100.0.0
జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘంకు	10.0.0
మహాత్ముని విమరల రోజున ఉత్సవముకు	10.14.0
అంతర్వేది	198.0.8
అంతర్వేదిపాతెం ఫీర్సు	2.0.0
చితా నిల్వ	350.14.7
	756.4.7

త. రా. కృష్ణారావు

నెక్రటరీ తాలూకాకాంగ్రెసుసంఘము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వాడితిరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడి తక్షణమే నంతోషింపుడు !! దస్యులు! జలుబులు!! ఇన్ఫ్లుఎన్సా!!!

ఈ అమృతమైన శాశ్వతమైన కస్తూరిమాత్రము మొదటి రకం కస్తూరి, వంకరూపువు, తచ్చకరూపి రహిత, అమూల్యమైన వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు వస్తువులందుచేరుటలేదు, పిన్నలు, పెద్దలు, ముగ్ధులవారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనాపానభేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది 250-800 ముత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.4-0 బుడ్డు 6-కి 1.4-0 పోదుభక్త వేరు.

ఈ దిగువ తెలుసుకొనవలసినవి తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.
తాపా పనోదిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పాటములు గల) ప్యాకేటు 1-కి రూ 1.0-0.
శివకాంతి తెలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి కాయన్ను కనుసరించి కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన నుభుతగా విశేషమగును. కష్టము లేదు. సుకటుము, అనన్యము వుండును. బుడ్డి 1-కి ధర 0.8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాశ, టిఫ్టెలో మున్నగు పానీయము శేహాశ్మయము చెలరేగుటకు గాక అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక శేహాశ్మయందు వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధకమును, లేక ఇకరవ్యాధులను రానీయక ఆటంకపరచును. అనేక కేల ద్రవ్యము భర్తగుచున్నది.) ద్రవ్య 1-కి ధర 0.7-0.

మహా సాధాగ్య శొంఠి:—(బాలింతల పొలిటికి వర్తకసాధనము వంటిది. కనినప్పడు, తరువాత వారికి శరీరము బలవంతులు యివ్వవలసిన వారి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కష్టక వదురును. 20 రులంబుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.0-0
(3) సాధ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావువైద్యశాల, మైసూరు.

వెంట్రుకలే అందము? రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite Toilets, Kamini Oil, & Otto Dilbahar, Sold everywhere,"

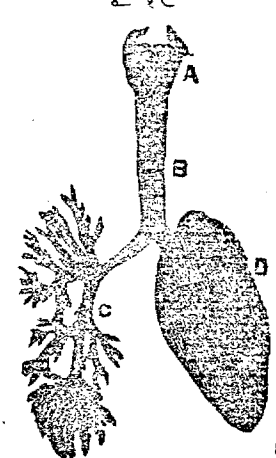
వెంట్రుకలు మువ్వనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.
అంతవరకు రానీయవద్దు
నేడే
కమినీయానూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు
(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)
వెంట్రుకల కట్టి శోగమున్నను, శిశో మాంస్య మున్నను, యిది విశిష్టమగును
వెంట్రుకలు ఇట్లుట కాని, గరుటగా కాని యుండదు
మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ పెత్తనమును గల్గి కట్టుకత నుండి తొలగి
యే ముందు.
ఈ శోభనలే దీనిని కరిగించి చూడుము
వెంట్రుకలు యెట్లుబుద్ధింపగునో కనిపెట్టుడు
కామినీయా తలకానెను నిన్ను శక్తివర్ధిల్లునీగ కేయును.
ఇది బుడ్డి 1-కి ఒక మాసాయి. వి. డి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని బోట్లలోన ఈ గ్రేండ్ తెలుసుకొనిన ప్రకారము విశ్రాంతిచెందుచున్నది.
మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు
"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.
ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1 కొన్ని బుడ్డి 1కి ధర రూ 2.0-0 } కొన్ని ముక్కలు లేదే ముక్కల ముందు చక్కని మిక్కిలి
2 కొన్ని బుడ్డి 1కి ధర రూ 0.12-0 } మనోహరమైన పానీయ ముట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
3 కొన్ని బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.8-0 }
ఇది మంచి అమృతాంజనము, శరీరము బలమువారికైనను చాలా వాడుకము. తీసున్న,
బోలు మొదలము:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
155 అమ్మామిడి, బొంబాయి.

హాడ్ నెన్ను

"యూ.ఎం.ఆల్ జాజులు" అన్ని విధములవగు జలుబు, గొంతుపుంక, రొమ్ము పడికెము, ఇన్ఫ్లు ఎంజా మొదలగువాటిని తప్పక వదురును. తక్షణమును రానీయక ఆటంకపరచును.

"డి లాస్ పెట్" "ఆస్ట్రేలియన్ మెడికల్ గెజెట్టు", "ది ప్రాక్టిషన్" "మెడికల్ నెస్సు అండు గెజెట్టు" "మెడికల్ వ్యూ" "ప్రాక్టికల్ మెడికల్" థెర్మి (ఇండియా మొదలగు వైద్య ప్రపంచముచే నిరూపించబడినది).

కంఠధ్వని కుత్రుక

ఊరికిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది
విస్త్రాపిటిక.
సి-స్టానాశము.
సి-స్టానా శా శ ము యొక్క గొట్టుము,
డి-బిక్ శ్వాకోశము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమ్మి దుకాణము లందును వెలకు దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది, బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.2-0.
అన్ని బోట్లలో దొరకును, ఈగను తెలుపబడిన జాగా లలో దొరకును.
మెసర్సు ఎస్. డేశాయి గౌడర్ అండుకో, వైసా బజారులోడు. అశ్విన అండుకో కెమ్మిము, బ్రాచ్యే.
సోల్ ఏజెంట్లు:— వైసామహమ్మదు అండుగన్న 5 మెట్లినీధి, బాస్టన్, మద్రాసు.

చాకులు-తొలములు

మంగలికర్తులు
ఆంగ్రసాదరులచే చేయబడినవి మేలయినవి.
వెంటనే ధరలకాటలాగకువ్రాయుడు.
బి వెంకటేశ్వర్లు కండ్ కో లియిటెడ్
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్సు cet.
3081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
టెలిగ్రాఫిక్ అడ్డెసు. "ఇండస్ట్రీసు" పెద్దాపురం.
25 సం॥ములనుండి సాటిలేని దివ్యవృక్షముని పేరుగాంచినది.
గుణము లేనిచో వైకము వాపనీయబడును

తా వి ఫో రం

ఇతర చిక్కులన్నియు నివ్వలము తైనబొట్ట మాలాపి ఫోము కొరుకువాధికి అన్నిస్థితులలోను మంచి గుణమిచ్చినది. ఇందులో రసము చేరుటలేదు. ఇతరులుగా వచ్చినవానికి 120 చాయును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2.4-0 పోదు భర్త 0.8-0.
కలకత్తా మెడికల్ కాలేజీలో ఆసిస్టెంట్ ప్రొఫెసరు గాను డాక్టరు కె. ఎస్. భట్టాచారి గారి యిట్లు వ్రాసి "తా వి ఫోరము ఇతర వృక్షములకు ఎంతసూత్రము తీసిపోవుటలేదు."
MAGBONUM MEDICAL NOOK
77 Dev Street., P. O. Serampore Bengal